

ANNO... 1933

Debreceni független Újság

politikai napilap

Előfizetési ár: egész évre 26.- félévre 14.- negyedévre 7.- egy hónapra 2-40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivétellel minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Újság-független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: ferenc József út 49. Telefonszám: 32-12

NÉHÁNY HUSVÉTI GONDOLAT

Irta: Juhász Nagy Sándor

Akiknek a feltámadás gondolata sem hitüket, sem képzeletüket nem ragadja meg, mielőtt dacos tagadásukat kimondanák, vagy gunyos mosolygásukat megkockáztatnák, álljanak meg egy pillanatra. Idézzék emlékezetükbe azt az igazságot, hogy a feltámadás eszméje a legmagasabb ideál, ameddig az emberi értelem felemelkedni tudott és hogy ez az ideál mindig megvan mióta az öntudatos ember él a földön. A primitív embernél, mint a halálba soha bele nyugodni nem tudó ösztönös és sejtés, amely mint intuíciónál valami természetfeletti létezésnek ide vetődő fényvillanása gyanánt tűnik fel, a kultúra legmagasabb csúcására felhagott tudónál az anyag- és energia-fennmaradás alapvető törvénye, mely minden emberi tudásnak elérhető legvégső foka, mindez lényegében egyjelentőségű a feltámadás eszméjével.

A keresztyén feltámadás-hit főleg azért több, mint a többi vallások hasonló elképzelése, mert az új életet az erkölcsi tökéletesség isteni magaslatára emeli fel, olyan régiókba, hol szeretet uralkodik.

A feltámadás egyben csodálatos erkölcsi evolúciót is jelent. A létezés legvégső céljait állítja az emberek elé, de úgy, hogy nem elégszik meg ezeknek a céloknak a halál utáni, a tulvilági életben való elérésével, hanem azoknak már itt a földi életben való megközelítését, az azok felé való céltudatos törekvést is kötelezővé teszi.

„Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” — hangzott Jézus szelidszavu parancsa. Pál apostol pedig, ki a legnagyobb volt minden eddig élt keresztyén emberek között, önmagára nézve így vonja le ebből a parancsból a konzekvenciákat: „Nem mint ha már elértem volna, vagy már tökéletes volnék! De törekszem rá... amik mögöttem vannak, elfeledem, viszont azoknak, amik előttem vannak, neki dülök... mind azok tehát, akik tökéletesek vagyunk, ilyen értelemben legyünk tökéletesek.”

A feltámadás-hit tehát Jézus tanításában úgy jelentkezik, mint legfőbb szentesítése az általa hirdett erkölcsi világrendnek, mely

ben a szeretet törvényének kell érvényesülnie.

Még azok is, akik a keresztyéni szeretet erejének lassu, fokozatos fejlődésében hisznek, akik a Jézus tanításait, mint lépésről lépésre előretörő evolúciós hatalmat képzeljük el, akik a Jézus élete óta eltelt 1900 esztendő nem tartjuk sem elégnek, sem soknak ahhoz, hogy az ő tanításai az emberek között megvalósulhattak volna, de akik a fejlődés menetét látjuk, a fejlődés ritmusát érezzük a történelem nagy forgatagában, mi, akik azt tartjuk, hogy még sok időnek kell eltelnie a végletes diadalig, akik tehát nem az azonnali, gyors, napról-napra való átalakulás csodájára várunk, hanem akik a kemény és nehéz előrejutás realitásába bele vagyunk nyugodva, még mi is megdöbbenünk néha, ha az emberiség jelenlegi állapotát átgondoljuk, még mi is küzdeni vagyunk kénytelenek a csalódás, kiábrándulás és elcsüggedés fel-felszabaduló démonaival. Mert a mai emberiség távolodni látszik Jézustól, nem közelíteni hozzá. Nem a feltámadás felé látszik törni, hanem a pusztulás és elkarhozás felé.

Jézus szeretet-törvényének csúcspontja az a tanítás, mely mint a keresztyénség legmagasabb erkölcsi ideálja, aranytrombita harsogása-

ként zeng a bibliából a világ egyik sarkától a világ másik sarkáig így: „Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék és imádkoztak azokért, akik titeket háborgatnak és kergetnek titeket.”

Államférfiak, akik magukat jó keresztyéneknek tartják, előbb imádkozni mennek a templomba és onnan kijövet megüzenik a háborut ellenségeiknek. Népek, melyek keresztyén népeknek tartják magukat, milliószámra öldöklék egymást. Ez volt a világháborúban és még most sem szűnt meg hasonló lehetőségek veszedelme.

A szeretet örökérvényű nagy törvényének hasonló megcsufolása történik a béke korszakában is, midőn gazdasági téren tör egyik nemzet a másik nemzet léte ellen, amely elkeseredett küzdelemnek végeredményeként a gazdasági világválság fenyeget csaknem annyi sok szenvedéssel, csaknem annyi emberi életnek kiirtásával, mint a háboru tette volt.

A keresztyéni szeretet eszméjének nincsen kedvezőbb sorsa társadalmi vonatkozásban sem. Az embertestvériség keresztyén igazságát legjobban maguk a keresztyén társadalmak gázolják le. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat, hiszen mindannyian egyaránt

Isten gyermekei vagyunk, — hirdette Jézus és a nyomorúság mélységeiből irgalomért kiáltó, vagy bosszúval fenyegető embermilliók rettentő sorsa a keresztyénség csődjét látszik proklamálni, mintha azt kiáltanák a Megváltó felé: „Hiába éltél és hiába haltál!”

Már a legkiválóbb egyházi atya: a Kr. u. 400 körül élt Agoston, kit szentnek hívnak, úgy értelmezte a Jézus szeretet-törvényét, hogy rabszolgaság mindig lesz az emberek között. Micsoda fatális tévedés — mondta róla valaki napjainkban —, megfoghatatlan ilyen kiváló nagy szellemű embertől. Maga Agoston sem hitte, hogy mennyire igazza lesz — vágta vissza egy másik vitázó —, hiszen az emberek millióinak ma is rabszolgaság a sorsuk, csak más formában.

A feltámadás ünnepén nézzünk szemébe bátran a keresztyénség válságának.

Ha segíteni akarunk rajta, akkor az emberek erkölcsi megújodását kell mindenképp előtérbe hozni, mert a keresztyén ember lelke az a kettősség, melyben ma nyomorultul szünyölgik.

Lehet-e valaki jó keresztyén ember a templomban és ugyanakkor tiporhatja-e sárba a keresztyén erkölcsöket a közéletben és a magánéletben egyaránt?

Az államférfi lelke lehet-e kettős? Mint egyháztag, hisz' a Jézusban, mint politikus úgy a nemzetközi, mint a belső hazai politikában olyan elveket hirdet, olyan cselekedetekben vesz részt, melyek a legélesebben ellentétben állnak a Jézus eszméivel. Méltó-e ez keresztyén emberhez?

Ha valaki Jézus hívének vallja magát, hívják Macdonaldnak, vagy Hitlernek, vagy akárkinek, akkor a bibliát tegye politikai tevékenységének alapjává is.

Ha valaki elfogadja a Jézus szeretet-parancsát, a minden embert testvérenek tekintő istenfiusági tanítást, akkor ne merészkedjék ezzel az ideállal homlokegyenest ellenkezően, gyűlöletet hirdetni és zsarnokoskodni.

Azért van válságban a keresztyénség az egész világon, mert a

Husvét elé...

Üzenet: zendül a tavasz.
Postása friss madársereg.
Torkukban bujtón, büvösen
mámorsipocskák zengenek.
Hallgátjuk guzsba verve, mint
Ulyxes a zengő szirént...
üzenhet, bujthat a tavasz:
ez a tavasz sem a miénk,
nem a miénk!

Csurranhat boldog napsugár
és lángolhat a kék magas,
a mi sorsunk továbbra is
inség, szorongás, néma dac.
Testünkön seb takar sebet,
de tornyolhat száz gát elénk:
lesz még nekünk is tavaszunk,
lesz még a tavasz a miénk,
lesz a miénk!

Testünkön négyszeres bilincs,
lelkünkön száz csülök tapos,
de jön még, jön még új tavasz,
amely mindenkit visszahoz.
Addig hallgatni, várni kell.
állni egyetlen férfiként
és hinni, hinni, hinni, hogy
lesz még a tavasz a miénk,
csak a miénk!

Ha majd a millió, millió
egymást hívó kéz összeér
s a felgyült testvérszíveken
a feltámadt himnusz zenél,
ha majd ujjongva, boldogan
egymás karjába futhatunk...
az lesz az igazi tavasz,
az lesz a mi szent tavaszunk,
szép tavaszunk.

GACS DEMETER.

Szülők öröme,

ha gyermekük csinosan és jól van öltözve. Ezt könnyen és nagyon olcsón elérhetik, ha a ruhákat HOROVITZNÁL veszik. GYERMEKKABÁT ÉS RUHÁKBAN A LEGNAGYOBB VÁLASZTEK ÉS LEGOLCSÓBB ÁRAK

HOROVITZ-nál
PÜSPÖKI PALOTA. HATVAN U. SAROK

bibliát nem akarják elismerni az emberek a politikai, gazdasági és társadalmi élet legfőbb törvénykönyvének, hanem csupán a vallás és egyház területére szorítják.

Ki kell vinni azért a bibliát a való élet forrásaiba és nyomorúságai közé és hirdetni az abban foglalt eszméket, átalakítván, átgurván őket politikai, gazdasági és társadalmi programokká.

Politikus és hívő csak egy lehet egy személyben, nem kettő egy személyben. Ha ez bekövetkezik, azonnal fordulat fog beállni az emberiség életében.

* * *

A mostani feltámadás ünnepe után az Amerikai Egyesült Államok elnöke, világkonferenciára gyűjti össze a nemzetek képviselőit és a konferencia elnökévé az angol miniszterelnököt kérte fel. Ugy Roosevelt köztársasági elnök, mint Macdonald miniszterelnök mély vallásosságukról hírnevesek. Roosevelttől pár hét előtt, hivatalba lépésekor az ősei által Hollandiából átvitt ősi bibliára tette le hivatali esküjét, dicsekedvén holland kálvinista származásával.

Macdonald, Nagybritánia miniszterelnöke is híres bibliás politikus, aki mint a skót kálvinista egyház egyik vezető tagja, szocialista létére állandóan részt vesz az egyházi életben és soha semmi vállalkozáshoz addig hozzá nem kezd, míg a templomban előbb nem imádkozott.

Ez a két bibliás kálvinista vette most kezébe a világ sorsának irányítását.

Vajha a feltámadás gondolata megihletné a lelkiüket. Vajha kezdeményezésük a feltámadás felé vinné előbbre az emberiséget, ha csak egy lépéssel is.

A vizsgálóbíró megkezdte a vizsgálatot a vagongyári nagyarányú cső- és lemezlopás ügyében

Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró szombaton délelőtt kapta kezéhez azokat az iratokat, amelyek a debreceni vagongyárnál történt nagyarányú lopás és sikkasztások sorozatáról szólnak. Az iratok szerint a vagongyárnál nagy mennyiségben lopták a mozdonycsöveket, használt és új lemezeket. A raktárból elhordott anyagok nagyrészt debreceni orgazdákhoz értékesítették. A debreceni törvényszék már tartott egy tárgyalást az ügyben, de úgy találta, hogy még sok kérdés vár tisztázásra és ezért átadta az iratokat a vizsgálóbíróknak, aki most kezdte meg a súlyos iratcsomók áttanulmányozását. Kocsirakományszámra szállították el a raktárból a cső és lemez anyagokat, sőt vakmerőségükben egy vagon anyagot a Kisállomáshoz is szállítottak, hogy onnan majd elhordatják az orgazdák.

A vizsgálóbíró az üzemgazgatóság bevonásával kezdte meg a kutatást, hogy a bonyolult, sokváltott ügynek minden részét tisztázza. Középpel Dezső raktárnoknak és vádlottársainak ügyét ez a vizsgálat fogja végérvényesen eldönteni.

Elmultak a régi szép husvéthétfők, megfogyott a piros tojás, kevesebb a kabáton a virág és a jókedv

A piros tojás napja lesz holnap. Piros tojás. Van még vajjon? Örülnek még kicsinyek és nagyok a piros tojásnak? Lesz-e sok az idén? Hiszen az árától lehetne, mert ha nem is olyan olcsó, mint a régi jó világban, amikor hat, meg hét tojást adtak egy hatosért, de majdnem olyan olcsó, hiszen már öt fillér egy darab, sőt amint a jó gazdaasszonyok mondják, kisebbje kilenc fillér kettő. De hát bizonyosan nem a szegény tojásos mulik, hogy pernambukko festékekkel pirosra festve megörvendeztesse a boldog ifjúságot és feljebb. Bizony nagy becsülete van a párja kilenc filléres tojásnak ma és ha valakinek három tojás áll rendelkezésre otthon, azt nem festi pirosra, hanem rántottának csinálja meg vacsorára. Nem, nem a tojásos mulik a husvét hétfőjének lecsuszása, hanem az embereken, akik elhagyják a régi szép szokásokat és így kopott el lassan a locsolkodás szokása is. No hiszen azért van locsolkodás most is, de sokkal színtelenebb, kevesebb tojással és kevesebb virággal. Pedig de szép volt a husvéthétfő, de nagyszerű volt a locsolkodás.

LOCSOLKODIK A LEGFIATALABB KOROSZTALY

Amikor még csak pedzettük az írás olvasás tudományát, abban a kedves korban, nagy vágyakozással vártuk a husvétot. Hogyne az új ruhát és új cipőt akkor kaptuk meg. A jó Istenke rendszeren szép időt küldött és így ki lehetett könyörögni, hogy felső kabát nélkül legyen szabad kimenni husvét hétfőjén locsolkodni. A nagy előkészületek már megtörténtek előző napon, vagy még szombaton: anyánk ki-

keresett egy kisebb, nyugalomba helyezett orvosos üveget és jól ki-mosva kezünkbe adta tiz fillérrel, hogy megvegyük a patikában a rózsavíz, magyarul otkolonyt. Odahaza azután fehér tüllel „organtin”-nal bekötötték az üveg száját és kész volt a locsoló szerszám. Hétfőn reggel azután korán utnak indult városzerte a gyerekhad. Kezében, vagy zsebében a szagos üveggel büszkén lépegetett. — Először a szomszédokhoz, azután a rokonokhoz, ismerősökhöz. A kis leányok és néni sikongva menekültek, vagy takargatták arcukat a zuhogó szagosvíz elől. No de heves locsolkodásban is észbe jutott a fiatal csemetének, hogy hop, máshol is szükség lesz még a vízre és a zápor megszakadt. Vízet szüntess-t vezényelt magának a gyerek és várta az elmaradhatatlan piros tojást. De akadt kis virág, sütemény, sőt néhol tiz fillér is. Ez utóbbi azért is igen jó dolog volt, mert ha a locsolkodás közben a nagy hevületben kifogyott a töltés az üvegből, a patikában lehetett hamar másikat beszerezni. Dehát akármennyi volt a piros tojás kereset, mégsem került az mind haza. Mert hiszen utközben csak akadt egy-két cimpora, aki szintén birtokában volt már a husvéthétfői locsolkodási piros tojásnak és akkor csak ki kellett törnie a virtusnak. — Egyik dolog volt a tojásokcintás. Két tojást összekocintottak, amelyiké éppen maradt, az győzött, övé lett a tört tojás is. Ezt persze már nem volt érdemes zsebre tenni, azt meg is kellett enni. Volt is másnap mindig egy kis gyomorfájás.

Megjött a tojáskeccenjammer. Avagy. Az egyik kinyújtott hüvelyk és mutató ujjá között kis részt hagyván tartotta a tojást, a másik meg kraj-

cárral, krajcárnak az élével bele célt az el nem takart kis résbe. Ha belement a krajcár a tojásba, övé lett a tojás, ha nem, amazé lett a krajcár és sok tojás cserélt így gazdát.

LEGÉNYEMBEREK

De jött a fiatalság kora. Amikor már a kisleányok is megnőttek és a fiatal mamákból néni lettek, a rövid nadrágot felváltotta a hosszú nadrág. Az otkolonyos üveg helyett cifra, előkelő párfümes üveg lapult a zsebben. A locsolkodás is kiméletesebb lett és most már a piros tojás szinte csak szimbolikus ajándék lett és ahelyett egy pohár likőr, cigaretta, husvét sütemény kínálatosa következett be.

Hej, de micsoða mozgalmas volt egy ilyen locsolkodási husvéthétfő. A standokon nem lehetett egy konfliktus kapni. Autótaxi még nem volt. Aranybánya volt a locsolkodás a konfliktusoknak. A legtöbbet már vasárnap, vagy még szombaton leszerződötték. Sokszor egy kisebb részvénytársaság alakult korlátozott felelősséggel egy-egy konfliktus kocsikibérlésére és akkor hárman-négyen is ültek egy kocsi és száguldottak (már ahogy az öreg vak konfliktus száguldott) egyik háztól a másikig. Bizony a locsolkodást a legjobban a szegény virstíjelőt szenvedte meg. Az dolgozott legjobban. De délre már nemcsak a locsolkodók, nemcsak a konfliktusos, hanem még a szürke táltos is mámoros volt egy kicsit. (Már tudniillik a paripa volt kicsit, mert a kocsiiban ültek, ideszámítva a kocsist is inkább nagyon.) Megesett például az örökké szürke lovat tartó Palóczy bácsival, hogy bizony a szürke vitte a kocsit, nem ő hajtotta a lovat és ha a vendégek észre nem veszik, öreg szürke nem a bemozdított cím felé halad a kocsiival, bizony haza vitte volna a kocsit, meg az egész társaságot az istállójába, mert Palóczy bácsi ugyan aludt a bakon, míg a becsületes szürke tisztességesen és szabályszerűen előzött és tért ki minden előtte lévő járműnek. A kocsiiban jókedvtől ragyogó arccal ültek a fiatalemberek. Délfelé már egymás nyakát átkarolva dőltek hátra a kocsik ülésen. A mellükön, a kabát kihajtáson husz apró virágcsokor és virágszál ékeskedett. Egész kitüntetés sor. Jácint és ibolya díszlett a kabáton anyi, hogy egy kabátról kitelet volna egy-egy kisebb virágüzlet. Az uccák levegője terhes volt az otkolon szagától, mintha az egész város egy nagy drogeria vagy borbélyüzlet lett volna. És a leányos házaknál bizony várták ezeket a locsolkodásokat, a locsolókat. Várták és másnap elmondták, hogy ez is, az is itt volt locsolkodni. A locsolkodás passzív résztvevői sikongattak ugyan, de belül mégis jóleső érzéssel türték, hogy a nem mindig Cotty párfüme bepermetezze ruhájukat, hajukat. Persze az öregek — ha maguk is el nem követték még fehér hajjal, vagy kopaszon is ezt a bolondságot — valószínűleg irigységből duruzsoltak a locsolkodók ellen, hogy minek ez a bolondság, tönkreteszik a leányok ruháját, bebüdösítik a szobát stb. Elfelejtették, hogy egykor ők is ragyogó szemekkel, a kora reggeli órák után a délelőttön kisse belikörözve, maguk is így jártak locsolkodni. Az öregség gonoszkodása volt ez, de meg nem rontotta a mulatságot, a kedves mulatságot. Igen bizony kedves mulatság volt

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

Könyvnyomda • könyvkötészet
üzleti könyvgyár • vonalozó intézet
cinkográfia

DEBRECEN, FERENC JOZSEF UT 49.
TELEFON: 20-18.

KÉSZIT:

Napilapokat, heti- és havi folyóiratokat,
műveket, mindentéle kereskedelmi
nyomatványokat.

Üzleti és bank-könyveket, rovatos íveket,
iskolai irkákat, füzeteket.

Könyvkötésekkel egyszerű és diszes
kivitelben.

KLISÉKBT elsősorban minőségben,
versenyképes árban.

Arajánlattal szívesen szolgálunk!

Nagy husvét-i vásár!

Propaganda Rayé blúz . . . . . 2.40 Combiné 2.60
Pérfűing olcsón . . . . . 4.20 Selyem harisnya 1.78
LONDON JÓZSEF EXCELSIOR HARISNYAHÁZ

a locsolkodás, kedves az aktív és a passzív félnek egyaránt.

MÁS MÁR A HUSVÉTHÉTFŐ

És kár, hogy kissé megkopott. A konfliktusok eltűntek, a taxiutások itt vannak ugyan, helyettük, de bizony a forgalom csak megcsökkent.

— Csak nem olyan az, mint régebben volt — mondja Palóczy bácsi. — A szürke is meg én is, már évek óta józanul abrakolunk délután.

Bizony nem olyan. A gyerekek már cukortojásokat kapnak. A locsolkodás is elkényesedett, valahogy elfinomodott. Már nem olyan szagosak az utcák, nem látni virágos kerteket és kirakatokat a kabátokon, ragyogó jóked-

vet az arcokon és a szemekben. Talán már csak a falun, künn a tanyákon őszinte még a locsolkodás, ahol ha a legényember közelre kapja a leányt, nem nyúl a mellény zsebbe az otkolonyos üvegért, hanem a tele vedret rázudítja a leányra. Kissé erős, de haragudni nem szabad. De hát ki is tud haragudni a szép tavaszi ünneper, ha lesüt a földre a gyönyörűsége napfény és körül a legszebb zöld színekben pompázik a mező, a rét, a jövő élete és a kertben most pattan ki egymásután a kajszinfa virága.

Istenem, ez a tavaszünneper, ez a husvét, ez a husvéthétfői locsolkodás, Istenem, de szép — volt.

(—h—ö—)

Kétszáznál több betöréses lopást követett el egy betörőbanda, amelynek tagjait most hozták be a csendőrségre

Szombaton reggel a debreceni csendőrpáncsnokság udvarára kísérték 19 fődmivest, akiket a berettyószentmártoni csendőrőrs vett őrizetbe. A gyanu szerint

a banda tagjai 1930-tól, tehát két és félv év alatt kétszáznál több betöréses lopást követtek el.

Volt olyan uradalom, ahonnan két szekér búzát is loptak. A banda tagjai mindent elloptak, amihez csak hozzáfértek. A banda vezetői Ujhelyi Imre, Bere Sándor és Tikász Mihály voltak. Ujhelyi Imre egymaga 35 betöréses lopást ismert

be. A bandában vagyons gazdák is voltak, köztük egy tekintélyes esküdt is, akit

mindenki úgy ismert, mint a becsületesség mintaképet.

A nagyarányú bünszövetkezet ügyében rövidesen befejezik a kutatást és átadják a társaságot az ügyészségnek.

Az ügyben érdekes bejelentések történtek a nyomozással kapcsolatban, amelyre később még, ha az adatokat kivizsgálják, részletesen visszatérünk.

A város az Arany Bikával köt 12 évre szerződést a nagyerdei Vigadó bérletére

Debrecen város törvényhatóságának kisgyűlése szombaton délelőtt báró Vay László főispán elnöklése alatt ülést tartott, amelynek egyetlen fontos tárgya volt: a nagyerdei vigadó bérletének ügye, amelyet sürgőssé tett az, hogy a megnyitás ideje, május elseje már nagyon közel van. Az ügyet Zöld József tb. h. polgármester ismertette a szerződéstervezet előadásával. Eszerint az Arany Bika 12 évre bérlő a vigadót és büfféket, cukrászdát, amelyeket az Arany Bika nivóján tartozik vezetni és fentartani. Bérként a bruttó jövedelem 4%-át, de legkevesebb évi 5000 pengőt fizet. A vigadót a fürdőszézon megnyitásokkor üzembe kell helyezni, felszerelni. Mivel június elsején a tervezett nagyerdei gyógyszálló építését meg kell kezdeni, az Arany Bika — tekintettel arra, hogy a nagyerdei forgalom ma két ilyen nagyszabású intézményt nem bír el — a szerződésben kikötötte, hogy amennyiben a szálló felépül, a bérlettől visszaléphet. Zöld József tb. h. polgármester előadása szerint: Ha Liener Bélának a vállalkozása sikerül,

abban az esetben az Arany Bikának nem tudja a város biztosítani a kizárólagossági italmérsi jogot. Ezért a szerződésben kikötötték, hogyha a gyógyszálló felépül, az Arany Bikának joga van augusztus 1-éig az év végére felmondani,

A homokkerti gyilkosság ügyében kihallgattak egy sintérlegényt, aki jól kezeli a furdancsot

A Hegedűsné ellen indult vizsgálat ügyével husvét után foglalkozik a tábla vádтанácsa

A legrejtélyesebb debreceni gyilkosság, a homokkerti bűntény ügyében szakadatlanul tart a rendőrség nyomozó munkája és a puhatolódzó nyomozások alapján több új tanut kérdeztek meg a rendőrségen a gyilkossággal kapcsolatban.

A nyomozók nem adták fel a reményt, hogy sikerül bíróság elé állítani a bestiális gyilkost, aki megölte az öreg Hegedűs János kereskedőt.

Az utóbbi napok kutatásai során nagy izgalmat keltett a rendőrségen egy jelentés, amely arról szólt, hogy a csendőrök elfogtak vidéken egy sintérlegényt, aki betöréseket követett el és igen jól bánik a furdancsral. Az a gyanu merült fel, hogy a gyilkosság idején Debrecenben kóborolt a sintérlegény és a Homokkerten is járt. Debrecenbe hozták a legényt, alaposan kikérdezték, igaznak bi-

zonyult, hogy apró bűncselekményeket követett el, de igaznak bizonyult az is, hogy jól bánik a furdancsral és annak segítségével hatolt be több házba. A homokkerti gyilkossághoz azonban semmi köze nincs, mert bizonyíthatólag Szombathelyen tartózkodott a gyilkosság idején. A sintérlegényt 24 órai fogvatartás után elbocsátotta a rendőrség.

A Hegedűs Jánosné ellen indult vizsgálat utolsó lépését a husvét után következő napokban teszik meg. A törvényszék vádтанácsa ugyanis — mint megirtuk — elrendelte az asszony szabadlábra helyezését és mivel úgy találta, hogy a vád nem produkált megfelelő bizonyítékokat a gyanu alátámasztásához, a további vizsgálatot is megszüntette Hegedűsné ellen. A szabadlábra helyezés ellen az ügyész nem élhetett felfolyamodással, de a vizsgálat megszüntetése ellen már felfolyamodást jelentett be az ítélőtábla

Csepel, Opel, Steyr-Waffenrad

kerékpárok

alkatrészek, gumik,

rádiók

nagy raktára, legolcsóbban

Soltész, Kálvin-tér 2.

mert a közgyűlés által megadott koncesszió szerint a gyógyszállónak joga van nyilvános éttermet, kávéházat és egyéb hasonló üzemet korlátlanul fentartani és a nagyközönséget kiszolgálni.

A kérdéshez többen szólaltak fel. Balogh István a gyógyszálló felépítésének határidejét még egy hónappal ki akarja tolni. Kolozsvári Borcsa Mihály ehhez nem járul hozzá. Ruffy Vargha Kálmán igen kívánatosnak és értékesnek tartja a gyógyszálló létesítését. Mivel ma 3—400.000 pengőt nem könnyű összehozni, esetleges halasztás megtagadásával nem gátolná meg a gyógyszálló létrejvetelét. Egyébként hallotta, hogy a vállalkozók a munkabérek biztosítására hajlandók bármikor 80.000 pengőt lefizetni. Sz. Kun Béla után, aki szintén hajlandó halasztást adni az építés megkezdésére, dr. Vársáry István polgármester adott felvilágosítást a vigadó bérletére vonatkozóan, rámutatva arra, hogy az idő előrehaladottságára való tekintettel kellett a szerződést létrehozni. Kijelentette, hogy Liener Béla csak az esetben tarthatja meg a jogát, hogy gyógyszállójának vendéglőjében, cukrászdájában, kávéházában és egyéb üzemében bárkit a közönség közül kiszolgálhasson, ha ama kötelezettségét, hogy a szálló építését június 1-ig megkezdji, teljesíti.

A kisgyűlés végül egyhangulag elfogadta a javaslatot és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek is, amelyet ez ügyben szerdán tartanak meg. Egyébként a város értesülése szerint Sajó István és Dávidházy Kálmán építésszek már a tervek befejezésén dolgoznak és az építést június elseje előtt meg is akarják kezdeni.

vádtanácsához, hangsúlyozva a vizsgálat folytatásának szükségességét. A tábla már megkapta az iratokat az ügyész felfolyamodásával együtt és értesülésünk szerint husvét után következő napokban kerül tárgyalásra az ügy, mely heteken át izgalomban tartotta Debrecen.

Öt lomha árny

A diófa tetején
ritkán lengett a levél,
varju ült a jegenyén,
sűrűn hulldosott a dör.
Már hideg volt mindenütt,
tudtuk, a tél gongya út!
A nyár messze költözött,
a táj gyászba öltözött
s lent a dombok hajlatán
kutat ásott öt cigány.

Mélyen ásott a cigány
s jött a víz ebéd után,
a föld gyomra jól fizet
s húzták a kővér vizet.
Meghajolt az öt fiú,
barna képük mélabú,
sőhajtott az öt betyár,
hogy elköltözött a nyár!
Fűtt a szél s öt lomha árny
reszketett a kút tavn.

GULYAS PAL

Lemezdobálók verekedése

A lemezdobálók botrányos verekedést rendeztek a Bösörményi ut és a Hortobágyi ut sarkán. Maxim István, Kiss Imre, Molnár András és Derzi János napszámosok lemezdobálásra csábitották az embereket. Mike József napszámos hangosan figyelmeztette az embereket, hogy ne engedjék magukat becsapni a tiltott szerencsejátékkal. Maxim dühösen támadta Mikét, amiért ellentük beszélt, birkoztak és dulakodás közben leharapta Mikének egyik ujját. Mikét a mentők vitték el. A lemezdobálók ellen feljelentést tett vitéz Varga József, Eszenyi József, Tóth Ferenc, akiket a lemezdobálók kövekkel dobáltak meg, mert kifogásolták a játékokat.

Kellemez husvét-i ünnepeket,
EGÉSZ NYÁRON
ÉNYÉLEN AT, MIN-
DEN NAP JÓ SZOR-
KOZÁST SZERZHEZ
CSALÁDLIÁNAK,
VÁSÁROLJON
Orion-rádiót

Amatőrfényképezők!

Jó képet készít, ha legjobb márkájú
friss LEMEZEKET és FILMET
nálam vásárol

Ungár József átszeré-z és
SZÉCHENYI UCCA 1. fotoszak'üzlete
Amatőr felvételek kidolgozása!

A tavaszi kosztüm

nem nélkülözheti az új párisi Princess fűző és melltartó különlegességet a GOLDSTEIN KAROLIN cégtől. Miklós ucca 5. Apolló mozi után.

Istentiszteleti rend

— Husvéti rend a r. kath. templomban.

Husvétvasárnap ételszentelés minden félórán. Szentmisék a szokott ünnepi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltilkor ünnepélyes főpapi misét mond s utána prédikál dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Délután 5 órakor ünnepélyes vecsernye.

A csapókereti iskolakápolnában 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Lőrincz Gábor kegyesrendi tanár. Homokkertben 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. Augusztaszanatúriumban 9 órakor dr. Koczun Jakab kegyesrendi tanár. — Hajdusámsonban 9 órakor Melau Ferenc káplán.

Husvéthétfőn reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltilkor ünnepélyes nagymise. Utána prédikál Szabó Imre káplán. Délután 5 órakor litánia.

Az iskolakápolnában s az Augusztaszanatúriumban nincs szentmise.

ÜNNEPI ISTENTISZTELEK SORRENDEJE AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN.

Április 16-án, husvét első ünnepén délelőtt 10 órakor istentisztelet urvasoraosztással. Prédikál és urvasorát oszt: Pass László lelkész. Este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál: Pass László lelkész.

Április 17-én, husvét második ünnepén délelőtt 10 órakor istentisztelet urvasoraosztással. Prédikál és urvasorát oszt: Pass László lelkész. Este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál: Pass László lelkész.

— Husvétj ünnepi rend a gör. szert. róm. katolikus templomban. Husvét vasárnap: reggel 8 órakor diák-mise, 9 órakor katona-mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. A szentmise után pászakzentelés, délután 3 órakor nagy vecsernye szentségimádással. Husvét hétfőn a templomi rend ugyanaz, a 10 órai nagy szentmise után körmenet. Husvét kedden: vasárnapi rend. A Tég-láskertben husvét másodnapján a szentmisét 9 órai kezdettel Fodor Antal a. lelkész tartja.

— Istentiszteletek az unitárius templomban. A Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban április 17-én, hétfőn, husvét másodnapján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Vasárnap este hat óra husz perckor ünnepköszöntő ima. Hétfőn reggel hét órakor, délelőtt fél tizenegy, délután öt, este hat óra negyvenöt perckor. Kedden reggel 7 órakor, délelőtt tíz órakor hitszónoklat, mázkir. Délután öt, este ünnep kimenetele hét óra öt perckor. A Kápolnási uccai templomban reggel negyed nyolckor, egybéként mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon reggel fél hetkor, este hat óra ötven perckor. Vallásügyi elnökség.

Tavasza fehér mosóbőr kesztyű Schönnél P 3.90

Piac ucca 14. • Csapó ucca sarok.

A hiiósok, a csorgatók a tárcadobók és egyéb vásári széthamosok

A vásár a legrégebb intézmények közé tartozik. Jelentősége ugyan ma már a minimumra csökkent, mégis ragaszkodnak hozzá már csak a tradíció kedvéért is.

Rége a vásárok óriási forgalmat teremtek. A környező falvakból és vármegyéből tömegesen tódultak be az emberek, hozták magukkal az összespórolt pénzt, hogy érte olcsóságokat vásároljanak, no meg a vigalom sem maradt el. Ilyenkor mindenki jó üzletet csinált; aratott a kereskedő, zsufolásig megteltek a korcsmák, rezesbandák invitáltak egy kis áldomásra a vidéki atyfiakat, a lacikonyhákban a frissen sült pecsenyékért sorban álltak a jóétvágyúak. Mindenütt folyt a pénz. A szállodákban vásár alkalmával dupla ára volt a szobáknak, de még így is csak protekcióval lehetett kapni.

A vásároknak a tömött tárcájú vidé-

kiek mellett meg voltak az árnyoldalai is. Ezek az árnyékok notórius bűnözők, akik hivatásszerűen ülték mesterségüket és a zavarosan keresték meg tisztességtelen kenyerüket.

Egy-egy nagyvásár alkalmával a bűnözők tömege lepte el a várost és hiába tartott a rendőrség előzetesen razzliákat, a minden hájjal megkent alakok ügyesen kibújtak a gyűrűből és a legfantasztikusabb esetekkel adták életjelt magukról. A vásárokhöz szorosan hozzátartozott a bűnkronika, tipikus vásári esetek sorozata, amely állandóan szinte recept szerint ismétlődött.

Mivel pedig vásárok még mindig léteznek, a vásári bűnözők sem koptak ki teljesen, habár a pénzihiány és csökkent forgalom következtében a bűnözők és bűnesetek száma is állandó apadást mutat.

A zsebmetsző mesterség például már

PIHENEK

— 1917 őszén. —

A századomnak kerestem utat,
így leltem ezt a mohos kőkutat,
iszom s míg a csapat utól nem ér,
kifújom magamat a pénzemért.

Az égből gránát és eső sziszeg,
az úton néhány sebesült biceg.

Egy sáros test csücsül a fa tövében,
lába hatalmasat rúg a Karaszt kővén,
két karja a levegőbe fagyott, —
az ördög hiáné róla, hogy halott.
Csak közlelő: — tócsában a feje,
orrán-fülén foly az agyvelejje,
szeme fehérre kísérteti rém,
szájgödre ásít, bajusza kusza prém.

Hosszan elnézem. Velem egykorú.
Ennek már mindegy: lakai, háború!
És én strapáljam még magam bután?

Ha most itt cseszint egy gránát kupán,
egy sátorlapban elszállítanak,
egy kőkeresztet rám állítanak
s otthon megírják a helyi lapok:
„Dol-Kalnál halálos sebet kapott
a hazáért”, — mint manapság divat.
Apámnak mondják: „Hős volt a fiad”,
s anyám szegény, — de nem, nem, semmisse,
nem is jó erre még gondolni se.

Elfanyarodik néhány cimborám
s betörülközik értem magyarul.
Egy-két lányszemben tán könny is ragyog; —
majd csak kibírják, hogy már nem vagyok.

S a „dalaim”, gyerekes álmaim
alámerülnek sorsom árjain,
vagy rájuk lél egy árva bogarász,
nagy hujjával napfényre halász
s rámszít tószót és bírálatot.
Debrecenben még szobrot is kapok:
lóg majd le róla fránya fringia,
leleplezi az Akadémia,
sőt zászló is leng mind a házakon.

Na, hálistennek, itt a századom!

UHÁSZ GÉZA.

HUNGARIA KÁVÉHÁZ uzsonna hangversenye d. u. 5-től fél 8-ig Bánhidya Ilonka vasárnap és hétfő d. u. műsora: S. G. Lally; Szeretnék még egyszer szerelmes lenni. Erbé V. A boldond románca. Budai Dénes: Ezzel a kis dallal üzenem. Lehár: Aria a Mosoly országából.

divatját mutta, az új generáció nem elég ügyes ahhoz, hogy a különben jól jövedelmező mesterséget megtanulja. Nagy ügyesség, hidegvér és bátorság kell hozzá.

A mai ember a „többet ésszel, mint erővel” közmondás híve és a vásári pénzszerzés módját furfangra alapítja. A legutóbbi nagyvásár alkalmával sikerült „bizalmas” beszélgetést folytatni egy vásárossal, aki szigorú diszkréció mellett hajlandó volt elárulni valamit az „üzleti titkok” tárházából. Az „iparágak” közül néhányat itt ismertetünk mutatásban.

A HILÓS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A vásárok jóliamert alakjai a hilósok. Más nevik nincs is, csak így ismerik őket. Nem egyedül dolgoznak, ketten-hárman alakítanak közkereseti társaságot és így indulnak neki a vásárrak. A hilós mesterség nem egyszerű, alaptól is kell hozzá, még pedig néhány száz pengő. Működési terük a ló- és marhavásár, vagy a lacikonyha, amit ők doberná-nak neveznek.

A hilósok ott forgolódnak a gazdák körül és lesik az alkalmat, mikor van szükség aprópénzre. A vásárban ugyanis mindig baj van a pénzváltás miatt, a falusiak nagy pénzt hoznak magukkal, az kisebb helyen elfér. A hilós, látva a zavart, készséggel ajánlkozik a pénzváltásra. Elveszi a százaszt és tárcájából kivéve a bankócsomót, kézhez olvassa a 10 és 20 pengősöket. A gazda biztonság kedvéért visszaolvassa a pénzt a hilós kezéhez, aki ismét számolva adja át. Mig azonban a bankjegy felső részét számolja, addig alulról 1-2 darabot villámgyorsan összehajt és a gazda előtt átszámolt pénzből az összehajtogatott bankjegyek a hilós markában maradnak. Gyors puccolás következik és mire a gazda észreveszi a csalást, a hilósnak már hült helye van. Ennek is megvan azonban a maga titka. A hilós pillanatok alatt megváltoztatja külsejét, kalapját sapkával cseréli fel, társai más kabátot adnak rá, sőt szemüveget is vesz fel. A becsapott gazda hiába keresi, ott megy el mellette és mégsem ismeri meg.

CSALÁS „CSORGATÁS”-SAL

A pénzcsalás egy másik fajtája a lo-csolás vagy csorgatás, amely a vásári árusok ravaszabbik csoportjában divatos. A falusi vásárló mondjuk 20 pengőssel fizet, az árus aprópénzt kér. Miközben a vevő összekotorásza aprópénzét, az árus hirtelen kezébe nyom néhány pengőt és a vevő hirtelenében nem tudja, mennyit kapott vissza, mert saját pénzével keveredett össze. A becsapott vevő még pataszra sem mehet, hiszen kezében van a pénz és nem tudja igazolni, hogy mennyit vett ki saját zsebéből.

20 PENGŐS — 50 PENGŐS: UMLANK

A milliós világban honosodott meg az „umplank”, amely szintén ügyes találmány. Mikor a vevő átadja a nagyobb címletű bankjegyet, az árus kezében máris ott van a kisebb címletű bankjegy, amelyet egyidejűleg rántott elő másik

HATVAN UCCA 6. SZAMU

bérházban májusra és augusztusra lakások és üzle helyiségek kiadók. Értekezhetni a hitközség hivatalában, József királyi herceg ucca 26. alatt, vagy telefon: 31-72.

Festék és háztartási cik-
kekért forduljon bizalom-
mal a
Krayer E. és Társa
festékgár
főközlétéhez
CSAPÓ UCCA 5. SZ.

kezével a zsebéből. Ha például egy 50 pengőst vett el, 20 pengőst szorongat kezében és hangosan mondja: „husz”. Ilyenkor két eset van. A vevő azt hiszi, hogy tévedett és 20 pengőst adott át, akkor pedig az „üzlet” sikerült. Ha azonban a vevő nyomban tiltakozik, akkor meg az árus kiabál:

— Nem látja, hogy visszaadok?

Igy aztán az üzlet az árusra semmi kockázattal nem jár.

A LEGNEHEZEBB ÜZLETAG MŰVELŐI — A TÁRCADOBÓK

A legnehezebb üzletágat üzik a médiások, akik bizonyára nem a finom illatu szivartól kapták nevüket. Médias = tárcadobáló. Ez már ismert mesterség, „szakkörökben” nagy tekintélynek örvend. Tekintettel arra, hogy nagy kockázattal jár, csak vakmerő és elszánt gazemberek üzik, akik attól sem riadnak vissza, hogy az áldozatot eltegyék láb alól.

A tárcadobáló társaság négy tagból áll. Mielőtt munkához látnának, kiszemelnek egy elhagyott ösvényt, erdőt vagy temetőt, ahol dolgozni fognak. Minden tagnak ki van osztva a szerepe és minden tag elfoglalja helyét.

A legfontosabb feladatot a „fíroló” kapja. Ez elmegy a marhavásárba és kiszemel egy áldozatot, aminél sok pénz van. Félrehívja és bizalmasan sugdosva magyarázni kezd.

— Jóságot hoztam eladni, de a fiu otthon felejtette a passzját és a fináncok miatt nem merem a jóságot behajtani a vásárra. Jöjjön ki bátyám, nézze meg a jóságot, olcsóért megveheti és még forgalmat sem kell érte fizetni.

Az áldozat beugrik és megindulnak kettesben a nemlétező jóság megtekintésére. A cinkosokkal előre megbeszélte elhagyott uton hever a tömött tárcsa, amelyben egy bankjegy borítja a sok papírost. Az áldozat mohón kap utána, a tárcadobáló pedig figyelmezteti, hogy gyorsan vágja zsebre, majd később megosztokodnak. Így is történik. Jön a cinkos, kérdezi, hogy nem találtak-e egy tárcát. Nem! — hangzik a válasz. Később találkoznak a másik cinkossal, aki már követelőzik, mert látta, hogy felvették a tárcát. A fíroló azt a tanácsot adja, hogy tönkjék be a szemtanu száját vagy 50 pengővel, de ne a talált tárcából adja a pénzt, mert ha meglátja a sok bankjegyet, hát keveselni fogja. Az áldozat megijed és fizet. Alig mennek száz lépést, megint jön az első cinkos, aki most már határozottan követeli a tárcát. Alkudozás következik, végül megállapodnak, hogy barátságosan elintézik az ügyet. Mikor aztán a kiszemelt helyre érnek, az áldozatot már várja a harmadik cinkos és közös erővel kifosztják. Hogy pedig ne tudjon gyorsan segítségért szaladni, a szó szoros értelmében levetkőztetik, alsó fehérmeműit magas fára dobálják és a meztelen áldozatot magára hagyják. Legutóbb az őszi debreceni nagyvásárkor történt hasonló eset.

Igy néznek a vásárok árnyai, akik állandóan kóborolnak és éppen ezért nehezen éri utól őket az igazságszolgáltatás

lesújtó keze. A vásári bűnesetek száma azonban csökkenőben van, mert a falusi ember is megokosodott és a városi em-

berrel szemben óvatos és bizalmatlan. Maga kárán tanult a magyar.
Hermann László.

A mátészalkai motoros vonat agyongázolt egy gazdálkodót tehenével együtt

Szombaton jelentették Debrecenbe, hogy Biró György 68 éves mátészalkai gazdálkodót a motorosvonat elgázolta és tehenével együtt agyongázta. A csendőri jelentés szerint a gazdálkodó szekerével, amely elé két tehenet volt fogva, elindult a szántóföldről háza felé. Nem vette észre a vasúti átjárónál, hogy közeledik a motorosvonat. A vezető észlelte nem hal-

lotta meg, mert süket és így történt, hogy

a tehenek éppen a motoros elé vontatták a szekert.

A gázolás elkerülhetetlen volt. Az öreg gazda olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány órai szenvedés után meghalt. Az egyik tehenet is megdöglött. A gázolás ügyében a vizsgálat megindult.

Negyven mázsás szekerevel szétromcsolta gyermekét egy debreceni fuvaros

Borzalmas gázolás történt Debrecenben szombaton. Kovács István, Téglavetőben lakó fuvaros a Tóth és Sebestyén-féle téglagyárból szállított kétlovas szekerevel téglát. A súlyosan terhelte szekér előtt haladt a fuvaros 8 éves József nevű gyermeke. A rossz úton valahogyan megszaladt a szekér és

keresztülhúzták a 40 mázsás szekert. A kerekek a szó szoros értelmében szétlapították a gyermek mellét és összezúzták a gerincét.

Kovács József gazdálkodó a szekere alól holtan húzta ki gyermekét. A rendőrség megindította az eljárást az apa ellen, hogy tisztázzák, mennyiben terheli a felelősség gyermeke borzalmas haláláért.

Óriási jelentőségű újítást talált föl dr. Aszódi Miklós hajduszoboszlói orvos és Zilahy Zoltán debreceni fizika tanár, akinek találmánya a Röntgen-készüléket tökéletesíti

Az új készülékkel, amely ipari célokat is szolgál, már osirájában fel lehet ismerni sok betegséget

Egy debreceni származású orvos és egy debreceni fizika tanár nagyjelentőségű szabadalmáról beszélnek sokat tudományos körökben.

Nem kisebb dologról van szó, mint a Röntgen-berendezés modernizálásáról, amelynek segítségével egyes betegségeket már kezdetleges stádiumban is fel lehet ismerni.

A feltalálók: Aszódi Miklós dr. hajduszoboszlói orvos és Zilahy Zoltán, a debreceni polgári fiúiskola fizika tanára. Mindketten sokat foglalkoztak Röntgen-problémákkal és egymással vitatkozva jutottak arra a gondolatra, hogy a Röntgen készülék még nem elég tökéletes, modernizálásra szorul.

A két nagy tudású ember hamarosan munkához látott és törekvésüket siker koronázta, amennyiben megtalálták a nyitját annak, hogyan lehet a Röntgen magasabb célok tökéletesebb szolgálataiba állítani.

A találmány elkészült és jelentőségét a feltalálók így vázolják a Független Ujság munkatársa előtt:

— A Röntgen sugarát fotocella után elektromos rezgésre alakítjuk át és ezt a rezgést egy regisztráló készülékkel fogjuk fel. Az így kapott görbe modulációjából a rendellenesség jelenléte állapítható meg. — A készülék segítségével rákot,

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

MINT A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE ALAPÍTOTT 1872-BEN.

Alánlla téglagyára elsőrendű gyártmányait

Ne költözködjön

mielőtt nem nézte meg
dus választékú

I. rendű kivitelben készült
leszállított árbani

Csillárjainkat

Csiszolt üveggel P 7.30
1 lg. ampolna . .

Modern P 11.—
4 lg. csillár

Részletre is árusítunk!

METEOR Csillárgyár

Ferenc József ut 9.
(Bika mellett)

tüdőbajt, stb. kezdetleges stádiumában meg lehet állapítani. De használható a készülék ipari célokra is, amennyiben anyagok homogénitása, hegesztési hibák, idegen anyagok jelenléte, repedések, üregek, stb. állapíthatók meg segítségével.

— A feltalált készülék a régi gépekre szerelhető fel és előállítására aránylag igen alacsony.

A találmány híre hamar szétfutott szakkörökben és több neves tudós elismerőleg nyilatkozott róla. A szabadalom már megvan és külföldről, főleg pedig Amerikából melegen érdeklődnek iránta.

Ha a találmány gyakorlati használatba kerül, nagyban fogja segíteni az eddig gyógyíthatatlannak bizonyult rák és tüdőbetegségek gyógyítását, mert rendszerint ezek a betegségek csak akkor voltak felfedezhetők, amikor már az operáció sem segített. Az új találmány segítségével olyan stádiumban lehet felfedezni a veszedelmes betegségek csiréit, amikor még nincsenek kifejlődve s így esetleg könnyen elejét lehet venni a komolyabb következményeknek.

BERLINI LAPOKBAN. HORTOBÁGYI KÉPEK

A debreceni idegenforgalom élénkítésére az idegenforgalmi bizottság, mint megírtuk, a külföldi magyar hivatalos idegenforgalmi hivataloknak hortobágyi képeket küldött.

Berlinből most levelet kapott a bizottság, melyben azt írják, hogy a küldött képek gyönyörűek, el vannak ragadtatva. A képeket nagyszerűen fel lehet használni és biztosan hasznára lesznek Debrecennek és a Hortobágnak. — Több nagy berlini lap fotóriportere meglátta a Wertheim áruház kirakatában a képeket és le akarja közölni nagy képes lapokban. Ezért „Hochglanzabzug”-ot kért a berlini magyar hivatal a sajtó számára.

A képeket dr. Ecsedi István múzeumigazgató válogatta össze Kozmann Leo művészi fotográfiái közül.

A wieni magyar idegenforgalmi hivatal vezetője értesítette dr. Kuthi Sándort, hogy a debreceni idegenforgalom fellendítésére és általában a vidéki magyar városok és a külföld közti forgalom megbeszélésére személyesen fog lejönni Debrecenbe.

Mínthogy az idegenforgalom 90 százaléka Bécsen át jut hozzánk, dr. Homonnay látogatása nagy jelentőségű a város idegenforgalmára.

**Magyar
Általános Takarékpénztár
Részvénytársaság**

Alapított 1881-ben.

Befizetett részvény és tartalékok 33 és fél millió pengő.

**VIDÉKEN 22, BUDAPESTEN
10 FIOK.**

Debreceni fiókja

Piac ucca 81.

Telefon 34-50. és 14-96.

Sürgőnycim: Generalcassa Debrecen.

**FOGLALKOZIK
A BANKÜZLET MINDEN
ÁGAVAL.**

**Dr. Kuthi Sándort nevezték ki
a debreceni idegenforgalmi
bizottság ügyvezetőjévé**

A belügyminiszter kötelességévé tette a városoknak, hogy idegenforgalmi szervet létesítsenek. Dr. Vásáry István polgármester az előkészítő munkálatokkal dr. Kuthi Sándor ügyvédet bízta meg, aki szervezeti szabályzatot dolgozott ki, melyet a közgyűlés elfogadott s amelyet a többi városoknak is megküldtek mintául. A kereskedelmi minisztérium megbízásából is kidolgozott a vidéki városok idegenforgalmi szervezetei központjáról szóló szervezési szabályzatot.

Dr. Vásáry István polgármester, miután a közgyűlés az Idegenforgalmi Bizottságot megalakította és annak 14 tagját megválasztotta, a közgyűlési határozat végrehajtására rendeletet bocsátott ki. Rámutat a polgármester arra, hogy a helyi idegenforgalmi szervnek a propagandához szükséges anyagi eszközöket az idegenforgalomból előnyhöz jutó érdekeltségnek kell előteremteni.

A bizottság ügyvezetői teendőinek ellátásával a polgármester dr. Kuthi Sándort bízta meg és ez alkalommal köszönetét fejezte ki neki a bizottság szervezése körül kifejtett ügybuzgalmaért és azon önzetlenségéért, hogy a bizottság ügyvezetését fizetés nélkül elvállalta.

A bizottság hivatalos helyiségül a polgármester a városi bérház egyik megüresedő helyiségét jelölte ki.

Mint értesülünk, a debreceni iparosság anyagi hozzájárulás helyett felajánlja az idegenforgalmi iroda berendezését és felszerelését, az egyes ipartársulatok között felosztva, amivel tanúságot tesz a helybeli iparosság a közcélok magasabbrendű felfogásáról, amely a debreceni iparosságát századokon át jellemezte.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS.

A ref. egyház tulajdonát képező alábbi földek:

Széchenyi u. 4. sz. ház utáni Gáll dűlőben fekvő 11 hold. Tégláskertben fekvő 1265 négyszögöl. Perc dűlőben fekvő 21 hold és 894 négyszögöl, Gáll dűlőben fekvő 6 hold és 54 négyszögöl, Ispotályi telepen fekvő 980 négyszögöl f. hó 19-én, szerdán délelőtt 9 órakor a ref. egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17. sz.) tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak. A kikiáltási ár 10%-a az árverés megkezdése előtt leteendő. Az árverési feltételei és a haszonbéri szerződés egyéb feltételei a g. gondnoknál megtekinthetők.

A Hitler-kormány jutalmazza a rohamosztágot és folytatja a nem fajtisztá német polgárok üldözését

Berlin, április 15. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a rohamosztagok tagjai és az acélszakosok részére az egyetemi vizsgákat meg kell könnyíteni. A sportszövetségek határozatot hoztak, hogy a tartományi sportvezetők közül el kell távolítani a zsidókat és marxistákat. A versenyeken csak fajtisztá árják vehetnek részt. Több embert, akik nem

kedvező kijelentést tettek Hitlerről, súlyosan elítélték.

London, április 15. Az alsóház ülésén több képviselő részéről erős tiltakozás hangzott el a német nemzeti szociálisták magatartása ellen, különösen Chamberlain részéről. Általában a lapok is felháborodással tárgyalják a németországi eseményeket.

**A kommunisták párizsi agitátoriskoláján volt előadó
Andreánszky István, akit a debreceni vizsgálóbíró
letartóztatott**

Hirt adtunk arról, hogy a sárospataki nyomozók elfogtak egy csoport intelligens embert és több munkást is, akik a gyanu szerint kommunista sejtrendszer kiépítésén dolgoztak Sárospatakon és környékén. A vizsgálóbíró a debreceni ügyészségre kísért gyanúsítottak közül a munkásokat szabadlábra helyezte, mert nem terelődött rájuk súlyosan a gyanu. Az intelligens gyanúsítottakat azonban fogva tartotta, mert ellenük bizonyítékokat tudtak szerezni. Most derült ki, hogy a mozgalomnak a vezetője Andreánszky Ist-

ván színész volt, aki külföldön jártában kapcsolódott be a kommunista mozgalomba. A nyomozók jelentése szerint Párisban hallgatója volt a kommunisták agitátorképző iskolájának, sőt tekintettel nagy tehetségére, hamarosan előadója is lett az agitátoriskolának. Az igen előkelő családból való fiatalember nem tagadja, hogy érintkezett kommunistákkal külföldön, de azt tagadja, hogy magyar területre azért jött volna vissza, hogy itt a kommunista sejtrendszerek kiépítésén dolgozzék.

**Azzal gyanúsítanak egy nádudvari asszonyt,
hogy ujszülött gyermekét a földhöz vágta, úgy ölte**

A debreceni ügyészségnek jelentette a nádudvari csendőrség, hogy Kovács Lajosné ujszülött gyermeke gyanus körülmények között halt meg és alapos a gyanu arra, hogy gyermekgyilkosság történt. Dr. Preinészberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte a csendőri jelentés alapján a helyszíni szemlélt, kihallgatásokat és a csecsemő holttestének felboncolását. Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel kiutazik a vizsgálat megtartására. A hatósághoz befutó hírek szerint

mejét és annak az ütődés következtében szétört a koponyája.

A csendőrök már kihallgatták Kovácsnéét, aki azzal védekezik, hogy ő nem ölte meg gyermekét, csupán szerencsétlenség történt. A gyermekszülésnél guggoló helyzetben volt és az ujszülött úgy esett a fejére. A meginduló vizsgálat fogja megállapítani, mennyi igaz a szokatlan körülmények között történt szülésből és gondatlanság vagy szándékosság terheli-e az anyát gyermeke halálában.

**Per és újabb per egy megnyert,
de ki nem fizetett ezer pengős
sportfogadás körül**

**Érdemes volt-e az 56 éves Benesótzky István ügyvédnek
12 kilométert megtenni?**

Emlékeztet még az az érdekes fogadás, amelyből kifolyóan dr. Benesótzky István karcagi ügyvéd, aki pár évvel ezelőtt Nádudvarra költözött, a DEAC sporttelepen 12 kilométert futott tanuk jelenlétében.

Dr. Benesótzky István jó barátságot tartott fenn Domokos Ferenc dr. községi orvossal. Az 56 éves ügyvéd egy alkalommal többek társaságában olyan kijelentést tett, hogy ő naponta munkájától kényszerítve 15-20 kilométert is összefutkosott. Domokos Ferenc az orvos szemüvegén keresztül mérlegelve a kijelentést, ezt tulzásnak minősítette és úgy nyilatkozott, hogy hasonló korban még 12 kilométert sem képes gyalogolni az ember. Dr. Benesótzky nem hagyta magát és a további vita során kijelentette, hogy egyhuzamban is le tudna futni 12 kilométert, mire Domokos 1000 pengőt ajánlott fel, ha

Benesótzky a távot ötnegyed óra alatt lefutja. A fogadást írásba foglalták és pedig úgy, hogy Domokos az ezer pengőt letétbe helyezi és amint Benesótzky hitelesen igazolja, hogy a távot ötnegyed óra alatt lefutotta, a pénzt meg is kapja.

A fogadást követő napokban dr. Benesótzky egy reggel megjelent a DEAC pályán és stopper órákkal felszerelt sportemberek jelenlétében lefutotta a 12 kilométert, sőt még ráadásul további 600 métert futott. A futásról jegyzőkönyvet vettek fel és Benesótzky boldogan rohant haza, hogy a jegyzőkönyv bemutatása ellenében az ezer pengőt felvegye.

Domokos Ferenc orvos azonban kijelentette, hogy neki ilyen célra 1000 pengője nincs. A fogadást előbb veszekedés, majd per követte, amelynek során az orvos azzal védekezett, hogy a

GYÖKERES SZŐLŐVÉSSZŐK

csemege és borfajok
fajtiszták legolcsóbban

Kállay Miklós

szőlőbirtogazdaságánál

Kálósején, Szabolcs megye kaphatók

fogadás szerint neki a pénzt előre kellett volna letétbe helyezni, mivel pedig ez nem történt meg, a fogadás tehát semmis.

Minden fórumon elvesztette perét a maratóni futó ügyvéd, aki azonban nem nyugodott meg, hanem perújítást kért. A járásbíró elutasította az újrafelvételi kérelmet, a törvényszék fellebbviteli tanácsa azonban elfogadta és újabb bizonyítást rendelt el.

A debreceni törvényszék Almássy tanácsa tegnap kezdte tárgyalni Benesótzky ügyét, amelyet dr. Tóth Kálmán tanácselnök referált. Több tanut hallgattak ki, de az újabb vallomások sem tisztázták a fogadás körülményeit és további tanukihallgatások váltak szükségessé. E célból a tárgyalást elnapolták és legközelebb kerül ítéletre a sor.

**A debreceni cserkésrendőrök
elsők lettek az országos
versenyen**

Az ország területéről 360 cserkésrendőr gyűlt össze táborozásra Gödöllőre, hogy bemutassák ügyességüket, fegyelmeztetésüket. Debrecenből 46 cserkésrendőr vett részt a táborozáson és a napokig tartó versenyeken megszerezték a többi csoport előtt a győzelmet. Kimentek a táborverésben, pástortűznél, elsők lettek az egyéni és csapat céllovásban is. A győztes debreceni cserkésrendőrök már hazatértek. Az általuk elért szép eredményért dicséret illeti a vezetőket az irányítás kifogástalan munkájáért.

**Budapest székesfőváros
és a Szépművészeti Múzeum
képeket vásároltak
Vadász Endrétől**

Mialatt Vadász Endre Debrecenben a Déri-muzeumban állítja ki legszebb képeit, Budapestről kapjuk a hírt, hogy ez a hirneves, kiváló fiatal művész újabb dicsőséget szerzett Debrecennek. Tudvalevő, hogy Vadász budapesti kiállításai mindenkor a legáltalánosabb sikert és a kritika osztatlan elragadtatását jelentik. Ma értesítette az Ernst múzeum igazgatója Vadász Endrét, hogy Budapest székesfőváros megvásárolta egy festményét, a Szépművészeti Múzeum pedig négy rézkarcát.

A debreceni műbarátok őszinte örömeire fog szolgálni ez a hír, annál is inkább, mivel éppen a héten nyitotta meg Vadász Endre a Déri-muzeumban új kiállítását, amelyről már beszámoltunk. Aki még belépett ennek a bübös fantáziájú festőnek a birodalmába, a Déri-múzeum képcsarnokába, mosolygó szívvel távozott. Új képei is aranyos derűt árasztanak és néhány megkapó színnel gazdagítják a vadász mese-birodalom szépséges tájait. A debreceni műpártoló közönség egyre melegebb ismeretséget köt ezekkel a különös szépségű képekkel. A nehéz viszonyokat megcáfoló lendületet vett a vásárlási kedv is, már jó néhány kép és karc talált gazdát. Husvét vasárnapján a tárlat nem tekinthető megde hétfőtől kezdve ismét nyitva van délelőtt is, délután is

Személyesen győződjön meg arról, hogy elsőrendűek a szöveteink. Kifogástalan a szabásunk és legolcsóbbak az áraink.

BERGMANN és KLEIN szöveterakata és uriszabósága
Arany Bika fürdő mellett.

hírek

© Mindentudó ©

Ma: Április 16. Vasárnap. Protestáns és róm. kath.: husvét vasárnap. Ógörög: Április 3. Husvét vasárnap. Izraelita: Nizan 20.

Április 17. Hétfő. Protestáns és róm. kath.: husvét hétfő. Ógörög: Április 4. husvét hétfő. Izraelita: Nizan 21. P. 7. n. Április 18. Kedd. Protestáns: Lina, róm. kath.: Apollonius vértanu. Ógörög: Április 5. Husvét kedd. Izraelita: Nizan 22. P. 8. n.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső püspök fogad péntek, szombat és vasárnap kivételével: 10-12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vársányi István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10-1.

A rendőrség telefonszáma: 20-45. Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁ:

Változókéony idő megélénkülő szelekkel, helyenként esővel, valószínűen lényeges hőváltozás nélkül.

A BUDAPESTI RÁDIO MUSORA

VASÁRNAP.

9: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál dr. Ravasz László. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszéd mond dr. P. Bangha Béla. 11:30: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. Prédikál dr. Varsányi Máttyás. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fleischer Antal. — Közreműködik dr. Székelyhidy Ferenc 2: Gramofonlemez. 3: Dr. Manninger Rezső: A sertésvész elleni védekezés a kisgazdaságokban. 3:45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. 4:30: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Magyar nóták. Előadja Bodán Margit, Cséleányi József és Rácz Béla cigány zenekara. 5:45: András tiszteletadó az asszonyokról. Móra Ferenc vidám elbeszélése. 6:15: Az 1. honvédegyalozred zenekara. 7:15: Helyszíni közvetítés a magyar-csehszlovák válogatott ökölvívó mérkőzéséről. Konferál Machán Tibor. 8: Vigjáték-előadás a Stúdióból. Husvét vakáció. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Romain Coolus. — Rendező Odrý Árpád. 10: Időjelzés, hírek, sport- és löversenyeredmények. Majd: Guttenberg György szalonzenekara és Horváth Gyula cigányzenekara az Ostende kávéházból Kalmár Pál énekszámával.

HÉTFŐ

9: Egyházi zene és szentbeszéd az egri főkezesegyházból. Szentbeszéd mond dr. Holik Samu teológia tanár. Bemutatásra kerül Meiszner Imre főkezesegyházi karnagy: Missa in honorem Sancti Stephani, regis et patris Regnum Hungarorum című zeneműve. Vezényel és befejező orgonaszólamot játszik Meiszner Imre. 11:15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák terén lévő gör. kat. magyar plébániatemplomból. Szentbeszéd mond dr.

időjárás- és vizállásjelentés. Majd: Előadás a budai Várból. Irta Turchányi István. Felolvasa Radó Árpád. — Utána körülbelül 12:55: Órségváltás. Közvetítés a budai Váról. 1:30: Gramofonlemez. 3: Igaz mese egy kis művésztől. Benedek Rózi felolvasása. 3:30: A Magyarországi Munkásdalogetek Szövetsége képviseletében a Budapesti ÉMOSZ Dalkör és a Budapesti Bőripari munkások Dalkara. 4:15: A legnagyobb magyar mint insurgens főhadnagy. Rexa Dezső előadása. 4:45: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: G. Hoor Tempis Erzsébet énekel, zongorán kíséri Galánffy Lajos. 5:20: Kurina Simi és cigányzenekara. 6:10: Közvetítés a Royal Orfeumból. Jelen-tem alássan. Vidám operett két képben. 7:10: Minden gyerek jó gyerek. Zágon István vidám csevegése. 7:45: Sporteredmények. 8: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. Rádiógyüleget. Utána körülbelül 10: Időjelzés, hírek, sport- és löversenyeredmények. Majd: Thomán István zongorázik, Thomán Mária hegedül, zongorán kíséri dítrói Csiby József. Utána körülbelül 11:20: Pataky-jazz a Gellért szállóból.

KEDD.

9:15: Gramofonlemez. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: Örökösök kerestetnek. Csúka Péter elbeszélése. 5:30: Bura Károly és cigányzenekara. 6:10: Francia nyelvoktatás. (Dr. Garzó Miklós.) — 6:40: Gervay Erzsébet énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7:15: Ruzsika Ignác és sa Veszprémi Zenetársaság. — 7:45: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Utána körülbelül 10: Időjelzés, időjárásjelentés hírek. Majd: Veres Károly és cigányzenekara a Pannónia-szállóból. 11:15: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Kovacevics-étteremből.

Társadalmi események

Április 16. naptára

ÁPRILIS 16.

— Gazdasági előadás. Husvét első napján délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében dr. Szekeres Endre gazd. akad. r. tanár, agrárpolitikai író előadást tart: „A gazdaadósságok végleges rendezése” címmel. Az előadás magában foglalja a külföldi államok földteherrendezéseit, a magyar földteherrendezést s végül a kötelező földteherrendezés alapelveit. E nagyjelentőségű előadásra a Gazdasági Egyesület az összes gazdák figyelmét felhívja.

— A „Kalászgárda” táncmulatsága. A debreceni ifjakból alakult „Kalászgárda” április 16-án, husvét első napján este 7 óráig reggelig tartó, locsolással egybekötött nagyszabású táncmulatságot rendez a Függetlenségi Kör (Piac ucca 38.) összes helyiségeiben. Erre a tagokat, valamint hozzátartozókat tisztelettel várja a rendezőség és vigalmi bizottság.

— Eljegyzés. Schwarcz Ilona (Mezőkövesd) és Friedmann Miklós (Debrecen) jegyesek.

— A husvét legkedvesebb szórakozását a cserkészek Csónakázó taván a csónakázás nyújtja. A cserkészpark remek ültetvényei szépen zöldelnek és kedves látványt nyújt a becsüdlő tavaszi élet.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig urvacsozottság, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció bemerítéssel, fél 8-9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Hétfőn délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig prédikáció, délután 6-7-ig prédikáció.

— A pénzügyminiszter nyilatkozata igen sok embert tett töprengővé, mert az exposéban említett „önbizalom”-ban nem látják a gazdasági javulás lehetőségét. Az önbizalom igenis sokakban feltámadt és rávilágított arra, hogy nem várhatjuk ölbetett kezekkel, amíg a szomszéd segít rajtunk, hanem egyedül saját munkakészségünkre számíthatunk. Aki ezt érzi, az munkatervet szab önmagának, költségvetést szerkeszt és ebbe beállítja a megakarítandó filléreket. A filléres takarékoskodással is nagy összeg gyűjthető, mert a Kölcsönös Segélyező-Egylet bárkinek segítséget nyújt e törekvésében.

— Uj orthopéd és divat cipőüzlet. Legkényesebb lábakra is sikerrel készit. Takács, Batthyány u. 4.

— Ahol fele áron adják a fontot és a dollárt. Ilyen hely is van már a világon. Budapest. A Fehér M. Miksa uri szabósága (IV., Károly körút 12.) ma első-rangu angol és magyar szövettől mérték után készült kiváló minőségű ruhát fele annyiért adja, mint ezek a ruhák dollárban, vagy fontban kerülnek. Erdemes próbát tennie.

— Schaff tánciskolájában a Koronában az új tanfolyam az ünnepek miatt 19-én kezdődik.

— Életveszélyes a Degenfeld-téri verekedés áldozatának sérülése. Megírtuk, hogy a Degenfeld-téren megtámadták és bezúrták fejét Varga Sándor Késes ucca 8. szám alatti lakosnak. A rendőrségen szombaton délelőtt jelentkezett Bódi Gyula munkás, aki elmondotta, hogy Varga sérülése életveszélyes és eszméletlenül fekszik lakásán. A rendőrség a megfelelő intézkedéseket megtette és részletes kihallgatásra megidézték Halász Károly és Nagy Sándor munkásokat, akik Varga vállomása szerint felelősségre vonhatók a veszekedés miatt.

— Kézimunkaanyag szükségletét legjutányosabban Szilágyinál szerzhetheti be. Azsurozás, endlízés, összeállítások, montirozások!

TUZIFÁT a legolcsóbb versenyárban árusítunk aprítva és haszában. Népszövetségi Hítel-szövetkezet. Szent Anna tiz. Telefon: 31-32. szám.

— Husvétü össztlanc a Koronában elsőnapján, másodnapján locsolóest. Leckedij 50 fillér.

— Szörnyü Pál szörnyü balesete. A debreceni rendőrségnek nemrégén nyugalomba vonult őrmestere, Szörnyü Pál szombaton délelőtt egy borjut akart megnyúzni, de a nyúzókést nem jól fogta meg és az kicsuszva kezéből, felhasította hasát. Szörnyü Pált nagyon súlyos sérüléssel beállították a kórházba.

— Fogműterem, Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpaddlás nélküli műfogak. Olcsó árak.

— Divatszalon, József kir. herceg ucca 14. Modern, olcsó, izléses. Czeisler Ernőné.

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 29-63.

65 cm. széles Rabaleum padlókárpit mtr. P 2.60
46 cm. széles Futószőnyeg mtr. . . . . P 1.05
60 cm. széles Futószőnyeg mtr. . . . . P 1.20
Modern ecru Stor drb. . . . . P 9.80
Szövet átvető P 10.—től
Mokett átvető gyönyörű mintákban P 47.50-től
Valódi kézicsomózású perzsaszőnyeg különlegességek négyzetméterenként P 50.—től.

LINOLEUM

— Letépte ujját a motorkerékpár. Kiszely Sándor gimnáziumi tanuló motorkerékpározás közben vigyázatlanul a motorvához nyult és a hajtó lánc letépte a mutatóujját.

— Husvóra megtelt a badeni Gutenbrunn-szanatórium. Badenből jelentik: A gazdasági krízis ellenére a husvétü ünnepekre a híres badeni Gutenbrunn-szanatórium zsufozásig megtelt. Különösen sok a magyar vendég, akik évtizedek óta keresik fel a kontinensnek ezt a tökéletes intézetét. Az idő Badenben kitünő, a sanatórium tavaszi szezonja a siker jegyében indult meg.

— Százezer pengőzt szákmányolt eddig Timár István, a betörőkirály. Az Alföldön hónapok óta garázdálkodik bandájával Timár István, a betörőkirály, aki a fogházból szökött meg. Egész sorozatát a betöréseknek követte el Timár István, aki bandát szervezett maga mellé és autóval hordják a lopott holmit. Hozzávetőleges számítás szerint 100.000 pengő értékű holmit lopott eddig össze Timár és bandája, akiket hajszol a csendőrség és rendőrség.

— „Változnak az idők, változnak az emberek.” Gyakran idézik manapság ezt a közmondást, pedig csak részben igaz. Lehet Keleten háború, Amerikában elnökváltozás, vagy bármilyen fontos politikai és gazdasági esemény, az embereket mindez nem befolyásolja a rádióban. Ha a tél elmúlt és a szabadban kellemesebb, akkor ki ahol teheti, erkélyre, tornácra, később a nyaralóba vagy a strandra viszi a rádióját. De azért, mert az idők változnak, semmiesetre sem válik meg tőle, mert ma már a rádiót senki sem nélkülözheti. A rádió nincs helyhez kötve. Ezt láthatjuk a dinamikus hangszóróval egybeépített 5+1 lámpás 7050-es Orion rádiónál is, mert föld és antenna nélkül működik, csupán a hálózatba kell kapcsolni. Kapható bármely szaküzletben, egyenáramra is.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestén a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— Gyermekeit szépen, olcsón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota. Nagyttemplommal szemben.

— LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Városi Takarékszövetkezet R. T.

Alapítási év 1873.

Összes tőkék 2,800.000 pengő.

Telefon 11-94, 11-95, 11-96.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

Külön osztály: Zálogház.

• SZÍNHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

Kadétszerelem

Békebeli romantika, bécsi lányok, szerelmes kadétkok, Habsburg főherceg és lány melódiájú valcer: ez a Kadétszerelem. A szöveg kedves és mulattató, de egyben hatásos is, főleg mikor egyes jelenetek a békebeli világra emlékeztetnek. A zene is sikerült munka.

A Csokonai-színház előadása a szombati bemutatón még nem volt elég gőrdülékeny és a szerepek jórésze sem került megfelelő kezébe. A tánc- és énektudománnyal állnak sokan hadilábon. A női szereplők között most is Jatzkó Csi viszi a pálmát, elevenségével és színpadra teremtett egyéniségével minden lehetőséget kiaknáz. Csorba Klári igyekezete felülmúlja tehetségét; Apór Klári tehetetlen passzív szerepével szemben; Fáskerthy Mária egészséges humora most is hatásos. A férfiak közül Putnik Bálint egyedül képviseli az énekművészetet, néhány dalt szépen hoz ki. Kormos Ferenc karrikturája jó; Zilahy Pál prózája meleg, de az ének nem kenyeré; Károlyi Vilmos egyoldalú; Mester távol áll az operettől; Csók István a tehetségtől is távol áll; Thuróczy Gyula kis szerepében imponáló. A „póttartalékos” Marjai ügyes táncos.

A rendezés vonatkozó, Jatzkó zenekara stílusosan felkészült.

(h. l.)

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Husvét első és második napján, tehát vasárnap és hétfőn 3-3 előadást tart a színház.

Vasárnap délután 3 órai kezdettel a legkacagtatóbb operett, a

„FIZESSEN NAGYSÁD”

kerül színre zóna helyekkel, tehát a legdrágább földszinti hely 80 fillér, míg este 6 és 9 órai kezdettel az idény slágeroperettje, a

„KADÉTSZERELEM”

kerül színre vasárnap délutáni olcsó helyekkel.

Husvét hétfőjén szintén 3 előadást tart a színház. Délután 3 órakor zóna helyekkel

„ZSÁKBAMACSKA”

míg este 6 és 9 órai kezdettel az idény slágeroperettje, a

„KADÉTSZERELEM”

kerül színre ugyancsak vasárnap délutáni olcsó helyekkel.

Egész héten át a

„KADÉTSZERELEM”

van műsorra tűzve vasárnap délutáni olcsó helyekkel.

Szerdán és csütörtökön délután zóna helyekkel a legkacagtatóbb bohózat,

„A SZABIN NŐK ELRABLÁSA” kerül színre.

Szombaton este GYENGE ANNA (Anne Rosella), a newyorki Metropolitan világhírű primadonnája felléptével a

„PILLANGÓKISASSZONY”

opera kerül színre. Erre az előadásra jegyek kedd reggeltől kezdve válthatók.

KÖNYVEJHÁZ

Dr. Szondy György: MIT OLVAS-
SON A GYERMEK? (Szülők könyv-
tára 12. szám. „Studium” kiadása Buda-
pest.)

Hézagpótló munkát végzett dr. Szondy György, a neves ifjúsági író és kiváló pedagógus, amikor ezt a művét megírta. Ez a könyv az első ilyen munka, amely magyar nyelven megjelent. Kitünő pedagógiai énekkel oldotta meg nehéz feladatát az író. Az ériás tömegű ifjúsági irodalmak legjavát válogatta ki és mégis 400 munkát szedett rendszerbe úgy, hogy azok egyike se kerülhessen túl korán a gyermek kezébe. Meg akarja óvni ez a könyv a gyermeket attól, hogy idejét haszontalan olvasmányokra pazarolja, a szülőknek pedig módot ad rá, hogy a gyermek olvasmányát megválogathassa és ne nyugodjon bele abba, hogy iskolai, vagy más nyilvános ifjúsági könyvtárból származó könyvet adjon gyermeke kezébe, gondolván, hogy az onnan származó olvasmányok hasznosak. Sajnos, a legtöbb könyvtárban tömördek selejtes munka is akad.

Nehéz feladatot oldott meg dr. Szondy György, mert a régi olvasmányok mellé ügyes kézzel sorozott egészen modern munkákat is. — Minden tekintetben sikerültnek mondható műve, mert korcsopontonként külön alosztályokba sorozta a tudományos munkákat, meséskönyveket, költői műveket és regényeket. Nagy előnye a munkának az, hogy mindenütt megadta az író a terjedelmet, a kötetet, az illusztrációt és megnevezte a kiadót is, sőt rövid tartalomismertetővel is ellátta az egyes könyveket. Így azután a szülőknek egészen könnyű az éppen megfelelő műnek kiválasztása.

Dr. Szondy György uttörő munkája egyik legértékesebb terméke az irodalomnak. A mű izléses kiállítása, könnyű áttekinthetősége, páratlan szakértelemmel való összeállítása révén kedvelt utmutatója a szülőknek. Az egész művön meglátszik a tradíció tisztelete és a modern nevelési szellem teljes megértése. Dr. Szondy György nem zárja be a szoba négy fala közé a gyermek fantáziáját, hanem kitárja annak ablakait, hogy friss levegő áramolhasson be a gyermek képzeletébe. Ez a levegő egészséges, mentes minden salaktól.

Érdeklődéssel várjuk az író újabb munkáját, amely utmutatót ad a serdült ifjúság olvasmányainak megválogatásához. Ilyen művek szolgálják igazán a magyar feltámadást, mert tisztelőkü, nemes gondolkodású ifjúságot adnak hazánknak. (bj.)

Háztartási alkalmazottat keres!

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

— Ecsedi István: Karácsony a Szentföldön. Ecsedi István érdekes uti élményei, melyeket a Szentföldön átél és amelyekkel a régi és az új Szentföldet ecseteli, könyv alakjában jelent meg. A könyv könnyed, csevegő módon van megírva, terjedelmes ismertetésben számol be a Szentföldről, annak lakóiról, azokról az emlékekről, szent helyekről, hol Krisztus Urunk született, tanított és szenvedett. A szép kiállítású, 272 oldal terjedelmű mű meglepően olcsó, 1,50 P áron kapható minden könyvkereskedésben.

SPORT

11 ARANYÉREMÉRT ELŐKELŐ ME- ZÓNYPEN KÜZD HUSVÉT KÉT NAPJÁN BELGIUMBAN A BOCSKAY

Husvétit turájának tulajdonképeni céljához ér el ma a Bocskay csapata, amely vasárnap és hétfőn Belgiumban Liègeben (Lüttich) vesz részt az FC Liège kétnapos tornáján.

Értékes díjazás — 11 aranyérem — a győztes jutalma. Négy csapat küzd érte, a bécsi FC Wien (Nicholson), FC Liège, Olympique Lille (Opata csapata) és a Bocskay. Az első nap párosítását sorolás dönti el, míg hétfőn a győztesek és a vesztesek mérkőznek egymással.

Bár a Bocskay csapata joggal hivatkozhat fáradtságra, mégis remélhető, hogy technikája átsegíti a nehézségeken és sikerrel képviseli a magyar futballt a nemzetközi társaságban.

Amatőrök husvétja. A keleti amatőrök más megoldás hiányában bajnoki fordulót bonyolítanak le. Program: Debrecen: Textil—MTSE. Nyiregyháza: NyKISE—DMTE. Kisvárd: KSE—DEAC. Karcag: KMOVE—NyTVE. A DVSC—DKASE kombinált Nagykárolyban és Szatmárótt vendégszerepel.

A MEGISMÉTELTE DÖNTŐ UTÁN SINCS GYŐZTESE A VILLAM- TORNÁNAK.

Pénteken játszották újra a villámturna döntőjét a DKASE és DVSE csapatai. A mérkőzés a rendes 2×30 perces játékidőben 3:3 (2:2) arányban döntetlenül végződött, mire 2×10 perces hosszabbítás következett, de ez is eredménytelen maradt. A további játékot a sötétség akadályozta meg.

A mérkőzést botrányok tarkították. Egy játékos-néző súlyosan sértő megjegyzést tett a bíróra, majd mikor ez kérdőre vonta, a sértést megismételte. A uer bíró erre inzultálta a játékost. Nagy tumultus támadt, nézők özönlöttek el a játékerteret és csak 10 pernyi izgalmas közleharok után folytatták a játékot. Már csak 3 perc hiányzott, a DVSE 3:2-re vezetett, amikor egy szabadrugás nyomán a DKASE vitás góllal egyenlített. Erre újabb vihar tört ki és csak a legnagyobb erőfeszítés árán sikerült a mérkőzést befejezni.

A küzdelem folytatása a zöld asztalnál lesz.

Magyar csapatok diadalutja külföldön. A husvétit turák során pénteken újabb két magyar siker adódott. Az Ujpest Kopenhágában 5:0-ra, a III. ker. Rotterdamban 4:0-ra győzött. Husvét két napján valamennyi magyar proficsapat külföldön szerepel.

Tréningmérkőzés a DTE pályán. A DTE csapata vasárnap délelőtt 10 órakor tréningmérkőzést játszik a helybeli Postások csapatával. Mindkét csapat vezetősége felkéri a játékosokat, hogy pontos időben jelenjenek meg a DTE pályán.

Mozik műsora:

MOZIK MŰSORA: Vasárnap, hétfő, kedd.

VIGSZINHAZ. Szeverin kapitány. (Louis Trenker és Várkonyi Mihály.) Híradók.

URANIA. Nóti Károly vigjátéka: Az ezred menyasszonya. (Anna Marie.) Lucie Englisch, Paul Hörbiger. Híradók. Fox varázsszőnyeg.

APOLLÓ. Halálvölgy Iovasa. (Tom Mix.) Kohn és Kelly.

Előadások: hétköznap: 5—7—9, ünnepnap: 11—3—5—7—9 óra. Az első előadások félhelyárakkal.

Vasárnap:

„VÉGZETES CSÓK”, Levison diplomata árulása Conrad Nagel, Clive Brook főszereplésével. — Megelőzi: „Éjfél nap országa”.

Hétfőn:

„ARANYPÓK”, legizgalmasabb bűnügyi dráma Edmund Lowe főszereplésével. — Megelőzi: „Európa lángokban”, Charles Farrell, Madge Evans világfilmje. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

10594—933. IV.

HIRDETMÉNY

A m. kir. Tisza István tudományegyetemi női klinikával kapcsolatos bábaképző intézet évi szeptember hó 1-től június hó végéig tartó bábatanfolyamra felvételi hirdetményt bocsátott ki. A felvételi hirdetmény, amely a szükséges tudnivalókat tartalmazza, a városi háza hirdető tábláján 30 napra ki van függesztve. Erre az érdeklődők figyelmét felhívom.

Polgármester.

NYILT-TÉR* NYILATKOZAT.

A „Hajduböszörmény” 1933 április 1-i számában megjelent „Nyilatkozat”-omra a Hajduböszörményi Polgári Kaszinó vezetősége által adott válasza következők a megjegyzéseim: Hogy a hatósági vizsgálat az én számadásaimról megállapította, hogy hiányos és felületes, annak oka az, hogy a Kaszinó pénztára által beszédett pótdíjaknak csak elenyészően csekély részét utalták át hozzám. Ezt a hiányosságot már 1931. évben jelentettem az elnökségnek.

A leltárért nem én tartozom felelősséggel.

A pénztárkönyvet rendelkezésre bocsátottam, azt a kaszinói számvizsgálóbizottság megvizsgálta, jóváhagyta, épen úgy, mint a hatóság.

Pótdíj címén a fentlévő adósságnak mintegy kétszerese folyt be ténylegesen a Kaszinó pénztárába.

Én a Kaszinó alkalmazottjának az ellenőrzésére választattam meg, tehát az nem lehetett az én alkalmazottam.

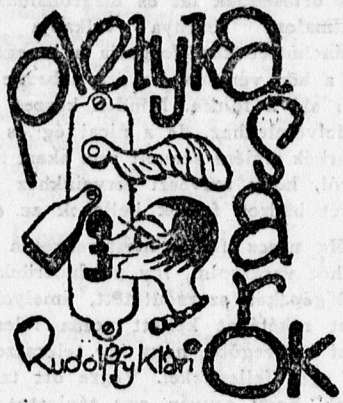
Az én állításaimat, melyekkel a hiányosságokra rámutattam, a hatósági vizsgálat igazolta.

Hovanyecz István
ny. igazgató-tanító.

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

HÓDIT AZ ELEGANCIÁJA,

ha ruhaanyagja a Klein Divatházból (Piac u. és Szent Anna u. sarok) való, mert külföldi kosztüm és ruhaszövetdivatselymei izlésben, minőségben vezetnek.

Drága Fincikém! Első ünnepi hírem számodra egy készülőfélben levő eljegyzés, melyből májusra, ha minden jól megy — igazán eljegyzés lesz. S mivel mostanában az összes jegyespárok szépek, fent említettek se kivételek ez alól, sőt övéké a pálma. Egyelőre csak annyit, hogy az egyik nagyon fekete, a másik nagyon szőke és reméljük nemsokára többet is írhatok rólok.

Az eljegyzési fronton ezenkívül minden csendes, ami az utóbbi hetek eredményei után érthető is.

Annál több azonban a párba, azaz lovagias ügy. Lovassági kardok helyett ma már inkább jegyzőkönyvvel intézik el a kényes ügyeket. Így történt ez a napokban is, amikor pedig egy nagyon közismert hölgy becsületéről volt szó. Hja, a gazdasági helyzet — sőt hájtják lemondóan a nők, akikért manapság még csak meg sem öletik magukat a férfiak.

Minden hölgyvel week-endező férfi elrettentésül szolgáljon a következő kis történet. A raccsoló fiatalember week-endre ment s mivel a sors bőven látta el földi javakkal, megengedhette magának még azt is, hogy a hölgy csinos legyen. De megérkezvén a helyszínre, a hölgy egyszerűen sutbadobta a bizonyos földi javakat és ezek tulajdonosát és egy kicsi, de lelkes társasággal töltötte egész napját. Mit tesz ilyenkor egy gazdag, nem csinos fiatalember, ki még hozzá nagyon elegáns italnak tartja a konyakot? Természetesen, hogy konyakot iszik. Egész nap. Mikor fizetésre került a sor, tünt ki, hogy a fogyasztott konyakok ára 48 pengő. A fiatalembert pedig este két markos legény támogatta a vonat-hoz.

A tavasz kínos szituációkat teremt. A férj, ki több, mint középkorú, mostanában természetrajongó lett. A természet csinos kis barna, akit komplikációk elkerülése végett csak a városon kívül lehet imádni. A katasztrófális napon is rendes sétájukat rótták az erdőben, amikor egy ösvényen — az élet a legötletesebb rendező — a feleséggel találták szembe magukat. Ezek után azt hinnéd, hogy óriási botrány keletkezett. De itt a tévedés. A helyzetet egy negyedik személy mentette meg — az az ur, aki változottság kedvéért a feleséggel volt. Gőgösen mentek el egymás mellett, a

háborúság csak otthon kezdődött. A veszekedés ugyan egy fabatkát sem ért és eredménytelenül is végződött. Egyiküknek sem volt mit a másik szemére vetni.

És végül Fincikém, egy kosárról, egy nyusziról és egy piros tojásról, melyben többek közt egy kis arany karikagyűrű volt elrejtve. Nem tudom mi volt az oka, de a fiatal hölgy, akit tegnap érkezett ez a szállítmány,

amikor felfedezte a kis aranykarikát, szó nélkül visszaküldte a nyuszt, a piros tojást, a gyűrűt és a kosarat. Valószínűleg a küldő személyében lehegett a hiba és nem a küldeményben, mert ismerünk olyat is, akitől szívesen, sőt örömmel fogadták volna azt el. De hát ez már így szokott lenni Fincikém. Az ég óvjon hasonlóktól! Csókol szerető barátnőd Plegykássy Klarissz.

A csendőrség még mindig eredménytelenül hajszoja a berekböszörményi véres arcu gyilkosokat

Részletes tudósításban számolt be a Debreceni Független Ujság arról a borzalmas kettős rablógyilkosságról, amelynek áldozata lett Berekböszörmény egyik tekintélyes öreg gazdája és felesége. A bestiális gyilkosok éjszaka támadtak a házaspárra és fejével zúzták szét a koponyájukat. A nyomozás első idejében annyira biztosra vették a tettesek elfogását, hogy már készültek is arra, hogy mikor adják át majd a debreceni ügyészségnek. Elment a csendőrhárjór Budapestre, hogy elhozza a gyilkosokat, de üres kézzel tértek vissza, mert az alaposan gyanúsítottak alibit igazoltak. A nyomozás az első nyom után többfelé ágazott és 25-nél többen kerültek a csendőrségi listára, mint gyanúsítottak. Eredmény még nincs az ügyben és igen nehéz is már eredményt elérni. A gyilkosság elkövetőinek a házban tartózkodók nyitottak ajtót, erre mutat az a megállapítás, hogy erőszakos behatolásnak nyomát sem találták.

Vagy ismerős volt, akit beeresztet-

tek éjnek idején, vagy igen ravasz trüffel bírta rá a vagonukat feltőrégeket az ajtó kinyitására.

Azt, hogy ismerős volt, aki belépett a házba, az a tény is bizonyítja, hogy a komótnak csak a középső fiókjába nyult be, ott kereste a pénzt, a többi fiókot érintetlenül hagyta.

Tudta tehát, hogy az öregek melyik fiókban rejtgetik megtakarított pénzüket.

Az öreg házaspár megölése nem ment minden küzdelem nélkül, mert az asszony fel volt öltözve már és küzdött támadójával. Az asszony kezén a körmök véresek és bőrfoszlányok voltak, tehát támadója arcát végig hasogatta. Letörölhetetlenül megbélyegezte gyilkosát. A véres arcu gyilkosnak mégis nyoma veszett. Lehetséges, hogy átszökött román megszállt területre, hiszen néhány száz métert kellett csak megtenni. A csendőrség tovább folytatja a nyomozást a rejtélyes ügyben, amely igen nehéz feladat elé állította a csendőrnemzőket.

Egy évi börtönre ítelt a honvédtörvényszék egy határőr őrzetetőt, mert ittas állapotban le akarja löni feljebbvalóit

Ez év március 1-én este Barabás községben történt, hogy Simon Ignác határőr őrzetetőnek jó kedve támadt és egyik hasonló rangban levő bajtársával a kocsmában borozgatott. Simon Ignác később magára maradt és egyedül folytatta az ivást, de nemsokára újból társa akad. Hamza József határőrtizedes személyében, akivel még jó ideig elborozgatott. Erősen italos állapotban indultak aztán hazafelé, mikor az uccán szembe jött velük Ujfalusi Lajos őrmester, aki civilruhában volt. Simon a sötétben nem ismerte meg civilruhás feljebbvalóját és ettől cigarettát kért, de olyan hangon, hogy az őrmester erősen rendreutasította és megparancsolta, hogy haladéktalanul térjen vissza a laktanyába. Simon csak huzavona után engedelmessé lett és már a laktanya közelébe

ért, amikor Görömbey András szakaszvezetővel találkozott össze. A hangosan viselkedő Simont a szakaszvezető is rendreutasította, mire Simon annyira dühbejött, hogy kirántotta szuronyát és előbb csak hadonászni kezdett vele Görömbey orra alatt, majd mikor ez még erősebben rászólt, szuronyával Görömbey felé szurt és kezét meg is sebezte.

Simont csak hosszas kérések árán tudta hazavezetni a laktanyába Hamza szakaszvezető és az italtól kimerült Simon anélkül, hogy ruháját levette volna, végigdőlt ágyán. A szomszédos szobában volt Görömbey szakaszvezető és Ujfalusi őrmester, akiknek Simon többször átkiabált, de mivel választ nem kapott, szuronyos puskáját megragadva, átrohant feljebbvalóhoz és őrvöngve ordította:

— Most mindnyájan meghaltok! Agyonlőlek benneteket!

Ezután sorra emlegette feljebbvalói neveit, nem hagyva ki közülük Szentgáti századost sem és súlyosan sértő kifejezésekkel illette őket.

Görömbey és Ujfalusi dermedten nézték és hallgatták a magáról megfellebbezett őrzetetőt, de ez nem elégedett meg a szavakkal, hanem fegyverét éles töltényekkel töltötte meg, majd mikor Ujfalusi rákiabált, a záródugattyút is betolta egy gyors mozdulattal.

Minden pillanatban várható volt, hogy Simon feljebbvalóira süti fegyverét és a feszült helyzetét csak a váratlanul betoppantó Gál Károly határőr oldotta meg azzal, hogy meglepetésszerűen Simonra vetette magát és a fegyvert kicsavarta a kezéből. Most már többen rohantak Simonra, de ez teljesen megvadulva hadonászott és csak hosszas dulakodás árán sikerült megfékezni, illetve bilincsbe verni.

Simon Ignác ellen bünvádi eljárás indult és a vizsgálat lefolytatása után az elmult héten került az izgalmas büntügyi főtárgyalásra.

A honvédtörvényszéken dr. Csikáry Ferenc őrnagy-hadbíró elnökölt, míg a vádat dr. Nagy Endre ügyész képviselte. A védői tisztséget dr. Pórszász Károly ügyvéd töltötte be.

Az ügyészség többrendbeli függetlenítésért, valamint könnyű tetisítésért vétségével vádolta Simon Ignác határőr őrzetetőt, akinek kihallgatása során kiderült, hogy a különben szolid magaviseletű katona szándékos emberölésért már két és fél évet töltött a szegedi Csillagbörtönben. Simon azt hozta fel védekezéséül, hogy annyira ittas volt az eset alkalmával, hogy nem emlékszik már semmire. Sok tanút hallgattak ki, azonban, akik viszont egyértelműen vallották, hogy Simon ittas volt ugyan, de mindenkit megismert és nevén szólította, tehát beszámíthatósága nem volt annyira korlátolt, hogy ne tudta volna, mit csinál.

A tanúkihallgatások után az orvosszakértők terjesztették elő véleményüket, melyek szerint Simon nem normális idegállapotú ember és beszámíthatósága erősen korlátolt. A vád, majd védbeszéd elhangzása után a honvédtörvényszék beigazoltnak találta a vádat és a vádiratban minősített bűncselekményekben mondotta ki vétkesnek Simon Ignácot, akit egy évi börtönre ítelt.

Amikor a tárgyalást vezető elnök megkérdezte Simont, hogy megnyugszik-e az ítéletben, a vádlott katonásan vigyázba vágta magát és a következőket mondotta:

— Csak az a kérésem volna, hogyha már ülnöm kell, legalább a Csillagbörtönbe vigyenek, mert ott már sok jó ismerősöm van és a szokásokkal is tisztában vagyok.

Az ítéletet különben úgy az ügyész, mint a védő megfelelebbzték.

Ehező, nélkülöző néptanítók nevelik az új magyar generáció zsongait

Hónapokon át nem kapnak fizetést a hajdumegyei tanítók, akik martiruszzenvedések közepette végzik nagy nemzeti munkájukat

A mély tisztelet, az igaz megbecsülés, a szeretet és a hála hangján szólalunk meg most: a magyar néptanítókról lesz szó ebben a cikkben. Arról a néptanítóról, aki nagy fizetés nélkül, ismeretlenül, sokszor falvak, tanyavilágok egyszobás tantermében ápolgatja, melengeti, költögeti a szunnyadó magyar lelket és formálja az új magyart, elülteti a tudást és a magyar öntudatot. Arról a magyar tanítóról, aki első szántóvetője a még feltöretlen magyar léleknek és akin mulik majd az, hogy ebbe a friss földbe olyan magot ültessen, amely ha kicsirázik, érdemes, egészséges, szép termő kalászt hajtson ki. A nemzet legelső napszámásáról lesz szó. Igazán napszámós ő a munkájában és a díjazásában is. És ha még megállna vele szemben az irás szava, hogy a munkás bírja a maga bérért! Az elmúlt esztendőben egymásután jelentkeztek a hajdumegyei egyházak, hogy nem tudják iskoláikat fentartani és iskolafentartás címén annyira el vannak adósodva, hogy már az egyházi vagyon van veszélyben. És ezeknek az ügyeknek tárgyalásánál feltárult a hajdumegyei magyar tanítók borzalmas helyzete. Olyan helyzet képe tárult fel, amelyben nem voltak a tanítók talán akkor sem, amikor még kosta volt a nevelés.

Hónapokon keresztül élnek ezek a nagy nemzeti feladatot teljesítő emberek fillér nélkül.

Nem kapják meg a járandóságukat és nagyon sok ma már ott tart, hogy

a falusi boltostól az estére való petroléumot sem tudja megkapni, mert annyira el van adósodva, hogy 10 fillér hitelhez nem tud hozzájutni

És ezek az emberek hónapokon át hangos panaszsó nélkül türetek és éhezve, elnyújt ruhában tettek eleget szent kötelességüknek és a nemzetnevelés órái alatt talán eszükbe sem jutott, hogy

délre sem nekik, sem családjuknak még nincs egy falat kenyere otthon.

Szinte haraggal kell feltenni a kérdést, hogy mire van hát pénz, ha arra nem, hogy ezek az emberek felbecsülhetetlen munkájukért legalább a mindennapi kenyérré válót megkapják. Hiszen végre is a népnevelés kötelezettsége közületi, végeredményében állami feladat, amelyet csak vallásérkölcsei okokból és szivességből vállaltak a felekezetek, amelyek a végsőkig megtették kötelességüket és csak a teljes gazdasági lehetetlenülés szakadéknál állottak meg, amikor nekik sem volt egy garasuk sem és

sok helyen már ott tartottak, hogy a hitelezők a végrehajtást a templomokra kérték meg és vezették.

És ez nem újságírói rémlet. Ez valóság, amiről akták tömeg teszt bizonyítást. Sőt már periratok is. Egyik másik tanító engedélyt kért és kapott is az egyházi felsőségtől, hogy követelését peres uton érvényesítse. Természetesen ez mitsem jelent. Esetleg annyit jelent mégis, hogy bírói megállapítást nyer a törvényes és jogos követelés.

Igy fest a magyar tanítók helyzete, de nemcsak Hajdumegyében, hanem az egész országban. Itt csak annyival

súlyosabb a helyzet, hogy a Tiszántulon és közelebről a Tiszántulon négy év óta olyan katasztrófális termelési viszonyok voltak, hogy a gazdaemberek teljesen a tönk szélére jutottak és így kilátás sincs arra, hogy a követelések behajthatók lennének. Pedig megdöbbentő esetek fordulnak elő, amellyel hogy hónapokon keresztül kell éheznie, nyomorognia a tanítónak családjával együtt. Előfordult, hogy egy tanító családjában haláleset fordult elő. A tanítónak, aki egy fillér nélkül állott az újabb csapással szemben, 1400 pengő követelése volt járandósága címén. Elment, könyörgött, hogy legalább valamennyit adjanak neki, hogy hozzátartozóját el tudja temetni. Nem kapha-

tott egy fillért sem, mert a pénztárban nem volt egy fillér sem. Már-már úgy volt, hogy a halottat a szerencsétlen tanító nem tudja eltemetni, amikor az egyházközség főgondnoka maga szerzett és a magától adott 100 pengőt a tanítónak.

Szégyenteljes állapot, amelyet tovább tűrni nem lehet és nem szabad. Az illetékes tényezőknek meg kell találni a módját, hogy ezeken a szerencsétlen emberekben, akik eddig keserves szenvedéseik során hiába panaszkodta, hiába kérték jogos követeléseik kielégítését, bármilyen módon, de mindenesetre a leggyorsabban segítsenek.

És mindezt — ismételjük — nem az újságírói fantázia mondja, mert ez a leggyászosabb való. Igen valóság ez a méltatlan szenvedés, amely osztályrészül jutott dicsőség, tisztesség, nyugalmas, megérdemelten nyugalmas élet helyett a nemzet legelső napszámásainak. A legnagyobbaknak, a legérdemesebbeknek kijáró minden tisztelet tegye fényessé fejük fölött a martirkoszorút.

P. D.

A Máv. Filharmonikus Zenekar szezonzáró IV. bérleti hangversenye magyar est lesz

A Máv. Filharmonikus zenekar május 7-én este a szezonban utolsó: IV. bérleti hangversenyt: a Bika szálló dísztermében. Bár külsőségeiben nem nyer kifejezést: a filharmonikusok május 7-iki hangversenye jubiláris hangversenyről szól, mert 10 év küzdelmet, munkáját, forró lelkesedéstől fűtött ambícióját: az orchestrális muzika megteremtésére irányuló eszme, mind szélesebb és szélesebb körben való kiteljesedését lesz hivatva ez az est megkoronázni! A csaknem semmi-ből életre hívott zenekar ma Debrecen kulturéletének pótolhatatlan integráns része egyben dicsősége annak a semmi nehézségtől, akadálytól meg nem torpanó és szuggesztív erejű művészi léleknek, mely a zenei együttest megalakította és pályájának fölfelé ívelő útján elindította!... Három erő az, amely 10 év alatt a zenei együttest hatalmas kibontakozó fejlődésében előre vitte, amelyen mindig, mint megingathatatlan biztos alapon állt: Debrecen zeneked-

velő közönségének megértő szeretete; a sajtó osztatlan figyelme, támogató karja — és a merőben altruista alapon működő zenekar vezetőségének és tagjainak határt nem ismerő buzgalom és áldozatkészsége. A jubilárisnak vehető hangverseny gyönyörű programot ad az estnek. Az operaház első tenoristája és büszkesége: Székelyhidy Ferenc vendége a hangversenynek és a nagy körültekintéssel megállapított, magas színvonalú műsor kizárólag magyar szerzők műveit öleli egybe: Liszt, Dohnányi, Kodály, Weiner Leo, Erkel, Hubay, Abrányi, Szabados, Kacsóh, P. Nagy Zoltán, dr. Tatay Zoltán és Szigeti Gyula egy-egy opusát fogja megszólaltatni. A zenekart Abrányi Emil karnagy vezényli, kinek éveken át teljesített nagy művészi munkája a zenekart a gyermekcipőből elindította a teljes művészi kifejlődés útján és a kétségtelenül sikerrel járó jubiláris est fényéből egy hatalmas sugár-kévének az ő alakjára kell hullni!

Oriási sikert aratott Saljapin első filmje a párisi bemutatón

Farkas Miklós a film magyar operatőre elmondja hogyan készült a Don Quichotte

Két nappal ezelőtt mutatták be Párisban az előkelő Mirabeau Saljapin első filmjét a Don Quichotte. Erről a bemutatóról egyhangú lelkesedéssel számol be a francia sajtó. A Matin szerint Saljapin első filmszereplése megrendítően nagy művészi élmény volt és ezt hangsúlyozta az a ragyogó theatre parré, amelynek keretében ez a premier, az idei párisi szezon legjelentősebb társadalmi esemény lett.

A páholysorok frakkos estélyi ruhás, ékszeres közönsége közt foglal helyet a francia köztársaság elnöke. A külföldi követéségek kivétel nélkül megjelentek. És mert a Saljapin-filmről, mint jelentős magyar sikeréről számol be a „Pour Vous” című legnagyobb filmújság, lévén a film főoperatőre egyben szcenárium írója a magyar Farkas Miklós, a „Berlin Alexanderplatz”, a „Le Rosier de Madame Huson” immár világhírű magyar származású operatőre; a külföldi követéségek előkelő koszorujában feltűnik

báró Villáni magyar követ elegáns alakja.

A párisi bemutatót, egy héttel előzte meg a brüsszeli premier, amikor is Albert belga király a páholyába kérette Saljapint és a magyar Farkas Miklóst, hogy személyesen gratuláljon sikerükhöz.

A rivierai felvételekről, munkájáról s a főszereplő Saljapinnal való emlékeiről páratlanul mulatságos apróságokat mondott Farkas Miklós a köréje gyűlt interjúvoló újságíróknak.

Már jóval a film forgatása előtt, he-tekig bujtam a muzeumokat és a könyvtárakat, míg végre a Bibliothèque Nationale könyvtárában bukkantam rá Gustave Doré-nak mult századbeli Don Quichotte illusztrációira. Ezek a finom rajzok ma, mintha annak idején is film számára készültek volna. Az utolsó felvételekig, Doré rajzai jártak eszemben és igyekeztem azoknak a tragikusán fájdalmas atmoszféráját átvenni a filmre.

Dalman vasuti-vendéglője

arról híres országsserte, hogy ott kitűnő ÉIELEK MELLE a legjobb sört adják!

Grasse felett a hegyekben építettük fel Don Quichotte legendás szélmalmaikat, amelyeket Cervantes szerint a hős óriásoknak lát és megróhamoz. A szélmalom szárnya felkapja Don Quichottet körülforogtatja a levegőben és a hős véresen, halálra sebezve zuhan alá a földre. Minden készen volt a felvételekhez, de a nicai ég és az azurkék riviera semmit sem akart tudni arról, hogy művészi terveinkhez sűrű sötét bodros felhők kellenek az égre.

Ha nincs felhő, mesterségesen kell felhőt varázsolni, így producerünk repülőgépeket szerződtetett, amelyeknek füst rakétákat kellett volna felereszteni a levegőbe, hogy így telerajzolják az eget fellegekkel. Végre ott tartottunk, hogy csupán egy táviratot kellett feladnunk, hogy elinduljanak a repülőgépek, amikor hirtelen beborult az ég. Producerünk boldog volt, azt hitte, rengeteg költségtől szabadult meg és a természet ingyen szállítja a sötét viharfelhőket. De ekkor legnagyobb kétségbeesésünkre úgy beborult és egy kibíratatlan 37 napig tartó eső szakadt a rivierára, olyan eső, amire még a legöregebb grassei hegylakók sem tudnak visszaemlékezni.

A hosszú esőzés, amely tönkretette az idegeinket, végre elmúlt, folytathattuk a felvételeket, amikor váratlan nehézségeket okozott a „halhatatlan” Rossinante Don Quichotte lova. Bébinék hívták a szegény gebét, amikor felfedeztük és a vágóhid elől vásároltuk meg. Nos ez a mi göthös, sovány Bébinék, a 37 napos rossz idő alatt, amíg mi a várakozástól lefogytunk, vígan élt a jó széna koszton és őszinte megdöbbenésünkre kerekre hizott. Másik lovat nem vehettünk, mert Bébi már sok jelenetben játszott és a film megörökítette, sőt lapok is közölték fényképét. Nem tehetünk mást, mint hogy mindannyian összeszedtük minden anatómiai tudásunkat és a borpályok, akik eddig Saljapint, Doré-t és Marchallt maszkírozták, minden felvétel előtt, mint a többi sztárt, kisminkelték ráncosra és zörgőcsontúvá a derék Rossinatét.

A fenti soroknak különben érdekes helyi vonatkozása is van. Farkas Miklós, a ragyogó karriert befutott magyar filmember, lapunk munkatársának, H. Farkas Ilonának testvérbátyja.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Előkelő szerelmespárok tiltott találkahelyét leplezte le a rendőrség

Egy ismert pénzember a találkahely főberlője, akit azzal gyanúsítanak, órákra adja bérbe ismerőseinek a bérelt és fentartott találkahelyet

Látszólag egészen csendes város Debrecen, szürke és eseménytelen, ahol csaknem minden ember ismeri egymást s ahol titok nem maradhat meg. A látogatás azonban csal — régi megállapítás már ez — Debrecen egészen nagy város s ha az emberek tényleg ismerik is egymást: lehetséges olyasmiról, amiről a nagyközönségnek nincsen tudomása.

Arról, amit itt, alább, leírunk, a nyilvánosság ezidáig nem vett tudomást, ami érthető is, hiszen a szereplők igyekeztek mindent a legteljesebb titokban tartani. A rendőrség azonban már hosszabb idő óta folytatja a nyomozást ebben az ügyben, amely ha teljes egészében tisztázva lesz, rövidesen a legnagyobb szenzációja lesz Debrecen társadalmi életének.

Nemrégben ugyanis valaki felhívta a rendőrség figyelmét egy különös házra, a nagyalomás környékén. A bizalmas bejelentés alapján folytatja most is a nyomozást a detektívtestület s már ezidáig is annyi adat áll rendelkezésére a hatóságoknak, hogy hamarosan várható; a háztulajdonos ellen nemsokára megindul a hivatalos eljárás tiltott találkahely fentartása címén.

hogy az egyik léce szinte rejtekszerűen van elhelyezve egy egész vékony kis kilincs. Pár perc múlva aztán megint érdekes jelenet játszódott le. Az uccsarkon feltűnt a katonatiszt, aki gyors léptekkel közeledett a ház felé. A kerítéshez érve körülnézett, hogy látja-e valaki, majd hirtelen ő is benyitott az udvarba. Aztán belülről csattant a zár: bereteszelték a rejtek ajtót.

A férfi azonban nem ment el a ház mellől, ott sétált fel és alá. Mintegy másfélórát tartózkodott ott, amikor egyszerre csak egy férfi jelent meg előtte.

— Mit akar itt? — kérdezte durva hangon.

— Várok valakit, — hangzott a vá-

Egy szerelmi négyszög viharos története válással és öngyilkossági kísérlettel

Egy debreceni uriaszonnynak már huzamosabb idő óta udvarol egy magasrangú nyugalmazott katonatiszt, akit csupán egyetlen lépés választ el a méltóságos címtől. Az uriaszony nem vette rossz néven az udvarlást, de rossz néven vette férje s egyre több lett kettőjük között a viszálykodás. Ennek következtében aztán megtörtént a válás is és a házaspár párosztondós kisgyermeké az anyjánál maradt.

A férj ugyanis nem volt önző s tudta, hogy ha elválnak az asszonytól, akkor a katonatiszt nagyobb összeggel fogja segíteni volt feleségét. Ebből pedig természetesen haszna lesz a gyermeknek is, aki mindenesetre nyugodtabb és kényelmesebb életet élhet, mintha nála maradna. A férfi ugyanis, — aki előkelő debreceni kereskedő volt, — a rossz viszonyok következtében teljesen tönkrement s ügynök lett belőle.

Sejtelméi valóra váltak s a katonatiszt — mint azt az adatok jelzik, — minden bizonnyal nagyobb összeggel támogatta az asszonyt. Feltehető ez abból is, hogy az elvált feleség, aki szüleihez költözött ugyan és ott mindennel ellátták, olyan fényűző életmódot folytatott, olyan elegáns és

drága ruhákban járt, amelynek számára a fedezetet nem tudta volna megadni az egyre gyengébb anyagi viszonyok közé kerülő szülői háztartás.

A magasrangú katonatiszt egyébként nős, családos ember, egy felnőtt fia és eladó sorban lévő leánya van. Felesége még mindig szép asszony, aki egy véletlen folytán tudomást szerzett férje titkos szerelméről. Az uriaszony azonban nem tett szemrehányást férjének, de elkeseredésében öngyilkossági kísérletet követett el. A kísérlet szerencsére nem sikerült, idejekorán észrevették és azután a hölgy mindent elmondott férjének, a nyugalmazott katonatisztnek s kérte, hogy hagyjon félbe ezzel az életmóddal, mert ő így nem bírja tovább elviselni az életet.

A férj ekkor ígéretet tett, hogy ezután csak a családjának fog élni. Az ígéret azonban nem tudta megtartani, szerelme erősebb volt, mint a szava és újból belevetette magát az elvált asszonnyal való szerelmebe.

És újra találkoztak és újra együtt jártak mindenfelé, moziba, színházba, étterembe és egyéb nyilvános helyekre, úgy, hogy sokak előtt már úgy tűnt fel, mintha az elvált fiatalasszony volna az idősebb katonatiszt felesége.

Egy ismerős rejtekajtót fedez fel egy ház fakerítésén

Ennek a szerelemnek kapcsán derült aztán ki, amivel kapcsolatban folytat most lázas nyomozást a hatóság.

Természetszerűen látszott ugyanis, hogy a katonatiszt és a fiatalasszony nemcsak a nyilvános helyeken tartózkodott együtt, hanem bizonyosan találkoznak egy olyan helyen, ahol nincsenek kitéve idegen szemek kíváncsiságának. Ez a hely azonban teljesen ismeretlen volt, mindenki előtt, hiszen nem találkozhattak sem a katonatiszt lakásán, ahol az egész család tartózkodott, sem pedig a fiatalasszony lakásán, aki viszont a szüleinél lakott.

A találka tehát csakis egy idegen lakásban jöhetett létre. Ennek a felderítése pedig annak tulajdonítható, hogy volt a fiatalasszonynak egy ismerőse is, aki követte az asszony minden lépését. Így történt aztán, hogy követte a fiatalasszonyt, aki végigment a főútcán, bekanyarodott az egyik mellékútcába és megállt az egyik ház fakerítése mögött. Az ismerős, aki távolról követte, csak azt látta, amint a fakerítés egyik része kinyílik, mintha ajtó volna és az asszony besiet

Naptól, légytől és hidegtől

megvédi és díszíti lakását, ha ablakaira

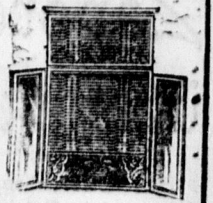
szövött

farolettát

vásárol. FLÓNY ÁRAK.

Készíti:

Redőnyüzem
Debrecen, Bethlen-u. 19.

lasz.

Az ismeretlen elskor továbbált. Csak később derült ki, hogy annak a háznak a tulajdonosa volt, amelyben a katonatiszt és a hölgy eltűnt. Egyébként jövedü iparos, aki több segéddel dolgozik üzemében.

A türelmesen várakozó ismerős egyszerre csak azt látta, hogy a házból levő műhelyből kilép egy segéd és az állomás felé siet. Alig két-három perc múlva egy taxi futott be az uccára s bekanyarodott a ház egy másik uccára nyíló kapuja elé. A kapu kinyílt kísértet rajta a tiszt és a nő, beültek a taxiba és elrobogtak.

Szerelmes párok vándorlása a rejtekajtós ház felé

Az ismerős azonban nem maradt nyugodtan és olyankor is elnézett az állomáskörnyéki ház felé, amikor nem az asszonyt követte.

És ekkor még érdekesebb dolgok derültek ki. A férfi megdöbbenve látta ugyanis, hogy egy idősebb ur és egy fiatal hölgy tartanak a ház felé és eltűnnek a rejtekajtón. Alig egy-két óra múlva aztán kijött a hölgy és később kijött a férfi.

De nemcsak ez az egy eset fordult elő. A férfi most már pusztán érdeklődésből is egyre gyakrabban vette arra-felé utját és rájött arra, hogy a rejtekajtón keresztül szinte napról-napra tűnnek el idegen hölgyek és férfiak.

Nem sokáig tartózkodnak odabenn, pár órára csupán s közben gyakran kijön a műhelyből a főnök és körülnéz, nem leselkedik-e valaki.

Ezekről a jelenetekről azonban dacára minden óvintézkedésnek, tudomása van azoknak a munkásoknak is, akik az uccá tulsó végében állanak naphosszat és várják, hogy értük jöjjön a munkaadó. Amolyan kis embervásár ez, mint amilyen a Külsővártéren van. Ezek a munkások, illetve napszámosok tanui a kis házból lebonyolódó forgalomnak és szinte már tudják, hogy melyik napon, melyik órában ki érkezik.

Egy pénzember a szerelmi fészek töbérője, a többi pár az ő vendége

A detektívek nyomozása megállapította azt, hogy a rejtekajtó mögött nyílik a ház egyik lakásába egy ajtó és ez vezet be abba a lakásba, ahol a szerelmespárok szoktak találkozni. Kiderült az is, hogy a ház többi részéből csaknem megközelíthetetlen ez a rész, mert egy kerítés választja el az épület udvarát. A szerelmesek tehát egészen nyugodtak lehetnek: senki sem zavarhatja őket.

De a nyomozás legérdekesebb megállapítása csak ezután jön. Kiderült

ugyanis az, hogy a kis lakást egy előkelő debreceni ur bérel a háztulajdonostól. Ez az ur ismert debreceni pénzember, akinek szerelmi ügyei már több ízben foglalkoztatták a nyilvánosságot. Saját háza van egyébként az egyik főútvonalon s ott is lakik családjával együtt. A lakás látogatói közül ismerősei köréből rekrutálódnak, akik azonban szintén hozzájárulnak a lakás fenntartási költségeihez. Amelyek igen magasak, ami bizonyítja a házigazda kitűnő üzleti érzékét. De nem is annyira az övé, mint a feleségét, aki rájött arra, hogy a lakás ilyenmódon való bérbeadása a mai viszonyok között is kitűnő jövedelmi forrás.

A rendőrség nyomozása tehát folyik és ha minden rejtély tisztázva lesz s megdönthetetlen adatok kerülnek a hatóságok birtokába — ami a jelek szerint igen hamar megtörténik — rövidesen a nagy nyilvánosság elé kerül ennek a tiltott találkahelynek minden titokzatossága és érdekessége.

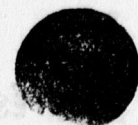
REMÉNYI GYÖRGY.

Vidoni szalámi

a legjobb húsból készül, ezért van világhire, ezért utólréhetetlen!

GYARTELEP:

Debrecen, Monti ezredes ucca 9.

— Dr. Hüttl Tivadar előadása, A Cobden szövetség előadássorozatában a záróelőadást dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár tartja a világhírű magyar sebészről, Semmelweis hatása a sebszét fejlődésére címen. Megnyitót dr. Baltazár Dezső püspök, a tiszántuli kerület elnöke mond. Az előadás ideje április 22., 6 óra, helye a Déri-múzeum előadóterme.

Záporozó könnyek, akasztófahumor, filléres üzletek a nyomoruság husvétii nagyvásárán

Husvét hetében nagyvásár volt a debreceniek Teleki terén a zsidogóban. A nyomoruság nagy vásárára ezek és ezek gyűltek össze. Zsidogó a zsidovásár ezernyi embere, eladója, vevője, bámészködője. A zsidovásári áruk felhalmozva várnak vevőre hosszú, ki-gyózó sorokban, fantasztikus mennyiségben és minőségben. A tűzérakta-nyával szemben lévő hatalmas dombos térség zsufolóság van tülekedő, zajongó népséggel. Végeláthatatlan emberfolyamok kigyóznak az eladók sorfalai között, szemlélgetve az eladásra szánt holmik tömegét. Nincsenek itt sátrak, árusító bódék, kezdetleges módon, földreterített zsákdarabokon csalogat új gazdát a hitvány, kimustrált portéka.

NEGYVEN FILLÉRENT SEM KELL A JUCI.

Megdöbentő a nyomoruságnak az a képe, amely itt a szemlélő elé kerül. A békebelli szemétdombok értéktelen anyagát is fillérekre váltja itt a nyomoruság. Az egyik földre terített zsákon a következő portéka várja filléres vevőjét: használt kézelőgombok kis rozsdafoltokkal, divatjamult magas gallérok, rozsdás szegkek, drótok, apró csavarok, tört fésű, használt sárkefe, két foltos nadrág és egy csipás macskakölyök.

A macskakölyök hurkolt lábakkal hevert a zsákon. Megkértem az „árust” mennyiért adja az élő portékát.

— Olcsón adom az urnak, mert jó helyre adom. Tessék Jucinak nevezni, az anyja is azzal a névvel döglött meg. Eladom 40 fillérért, nagyon olcsó ár, mert kitűnő egerésző szülőkötől való a Juci.

Nem vettem meg a Jucit dicséretes érényei ellenére sem.

A NYOMOR PORTÉKAI A PORBAN

Órák hosszág tart, amíg át lehet vergődni az eladók hosszú sorai előtt. Bódító a nagy tolongás, zsongás az eladók hangos kínálgatásai. Mintha nem is Debrecenben, ebben a tespedésnek indult, dermedő városban volnánk. Szokatlan és szinte idegesítő a nagy forgalom. Ezt a nagy forgalmat azonban nem a pénzbőség, hanem a legsötétebb nyomor idézte elő. Az egyre fokozódó nyomoruság eredménye, hogy újabb és újabb tömegek kényszerülnek megjelenni a zsidogón, akár mint vevők, akár mint eladók. A használhatóság legutolsó határára érkezett portékák várnak itt új gazdára, a legszegényebb emberek árulnak itt a még vásárolni tudó szegényeknek. Filléres üzleteket kötnek itt sok alkudozással.

Nincs ezen a nagy téren sátor vagy bódé, homokra terítve elöttük az áru, de nem mindegyik előtt. Vannak, akik óvatosan tolokodnak a sorokban s kezükben tartva az első portékát. Nem mernek megállni, beállni az eladók sorába, mert nincs pénzük fizetni a helyért. Kijátszák a helypénzszedőket, mert kénytelenek vele. Debrecen városa ezen a térségen megadóztatja a nyomort és százaléket vesz azoktól a nyomorultaktól, akiket mostoha soruk arra hajszolt, hogy még eladható holmijukat elkótyavetyéeljék egy felat kenyérért. Súlyos ez az adó és nem méltányos elvenni akárcsak filléreket is azoktól, akik ide kényszerültek. Ne sujtás azokat, akik utolsó rongyaiktól

válnak meg, hogy éhen ne pusztuljanak.

A BÁNAT ÉS A VASALÓ EGYÜTT 1 PENGŐ 20 FILLÉR

Zsidogó a zsidogó. Százan és százan kínálják a silány portékát. Egy ószes haju asszony kezében inget lobogtatva biztatja az eléje kerülőket: — Emberek vegyék meg ezt az inget, olcsó nagyon és igen tartós!

Az asszonynak igaza van, tartós az ing, a sok folt összetartja. Vevő is akad rá hamarosan. Egy suhanc veszi meg 60 fillérért. Boldogan csapja hóna alá s elüget vele, boldog, mert jó vásárt csinált s lesz tiszta inge husvét ünnepére.

Az első sor közepe táján egy művésznyakkendő fiatalember — talán facér szabólegény — kiabál, kezében rézveretes vasaló.

— Itt az olcsó alkalom, eladom a bánatom. Vasalóval együtt csak egy pengő 20 fillér.

Kiabál szaporán, de nem akad vevő csak egy pengőért. A legény nem adja neki egy pengő husz fillér kell. Tudja a jó Isten, hogy miért éppen egy pengő husz fillér.

AZ UTOLSÓ PARNÁ

A sor végén álldogál egy fiatalasszony. Nem kiabál vevő után. Sirva nyújtogatta az emberek felé csipkés párnáját. Akad vevő. Nagy darab munkásember. Megtapogatta a párnát, látzik az arcán, hogy jól esik durva ujjainak simogatni a dagadó lágy tollakat.

— Hát ide adja két pengőért?

— Volna lelke ezért két pengőt adni: Jó toll ez, helyes, a tokja is békebelli vászon, nem eresztí át a tollat.

— Mennyi az utolsó ára?

— Négy pengőért adom.

A munkás tűnődik, nagy summa a négy pengő, de a párna is szemrevaló csipkés. Megtapogatta még egyszer, aztán ránéz a sirós szemű asszonykára, hirtelen a zsebébe nyúl s rámondul:

— Na, fogja itt a pénz a keservit ennek a cudar életnek!

Komisz, mert fáj neki a nő sirása, érzi mit jelent eladni zsidogón a csipkés párnát. Nem akirja mutatni, hogy érzi, hogy inkább a könnyekért, azok megváltásáért adta a 4 pengőt.

A szomszéd árus meséli, hogy a

szegény asszony reggel óta kínálgatta a párnáját, utolsó párnája volt szegénynek, sajnálta nagyon. Husvétra kellett neki a pénz, mert a gyermeke tartásba van, annak akar tiszta inget venni, meg süteményt adni.

A nyüzgő tömegben eltűnt az asszony, akinek feje nem nyugezik már puha párnán husvét ünnepén, eltűnt a munkás is, akit lehet, hogy nem hagy aludni a fiatalnya párnára záporozott könnye.

NEM KELL A KULTURA

A zsidogóban a kultura is képviselve van a tört vázák és alaposan használt lábbelik mellett. Ponyvára terítve hevernek a könyvek, ujak és régiak. Képes folyóiratok, divatból kiment füzetes detektívregények. Unatkozó öreg ember ül a könyvek mellett. Nincs vevője, pedig olcsó a portékája.

Panaszkodva mondja:

— Nem megy sehogy az üzlet. A Jókait diszben adom már 50 fillérért, a Wallecet pedig 40 fillérért vászonba kötve, de nem kell a kutyának se. Nem kell ezeknek itt a kultura kérem, inkább megveszi 30 fillérért a csomó száraz kenyérhajat, mint Jókait diszben 50-ért.

A husvétii ünnep nagy forgalmat adott a zsidogónak, kellett az ünnepi ebédre pénz és vándoroltak a házakból az értékesíthető holmik. Több volt a könny, mint máskor, könnyben, portékában nagyobb a forgalom.

AZ ELŐKELŐ IDEGENTŐL A NYOMOR KÉPVISELŐJÉIG

A zsidogóban nyüzgő tömegben három kasztot lehet élesen megkülönböztetni. Az első az előkelő idegen, aki csak értékes régiségek, ritkaságok után vadászik, hogy olcsó pénzen megkaparítsa magának. Ehez a réteghez tartozik a városi üzletes is, aki kirakatában szívesen kiteszi, busás áron kínálva tönkrement családok zsidogóba került értékeit. A második kaszt az ószes, a zsidó, aki üzletszerűleg foglalkozik a mindennapi életben szükséges holmik összevásárlásával és eladásával. Az „alig használt” ruhák és cipők tömegeinek boldog tulajdonosai ők. A harmadik kaszt a legszegényebb kaszt, azok, akik maguk viszik zsidogóra szegényes holmijaikat. Hozzájuk tartozik a szemérmes szegények még szegé-

— Aranyénnél és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

nyebb szomszédja, aki szívesen kiviszi a jó időkből még megmaradt holmit, eladni — ahogy kéri, mert kell a pénz. Ezekből lehet vásárolni értékes antik tárgyakat, amelyek ritka gyöngyök a silány holmik óriási tömegében.

JOB VÁSÁRTÉR KELLENE

Nyáron fullasztó porban, télen és ősszel sárban tartják a zsidogót, mert a nemes város, bár kiméletlen szigorral szedi be a helypénzt, mégsem tette lehetővé, hogy olyan vásártér csináljanak, amelyért érdemes fizetni. Planiroztatni kellene a nagy teret, salakoztatni vagy kövezni, ha már boldogboldogtalannal fizetettik a drága helypénzt. Adni is kellene valami keveset, ha már elvesznek, márcsak az ellenszolgáltatás látszatáért is. A zsidogó térrendezése és a „saját holmit” árusítók helypénzmentesítése megoldásra váró feladatok. Természetesen a tér rendezése nem vonhatja maga után a helypénz emelést és a „saját holmit” árusítók helypénzmentesítése sem adhat alkalmat arra, hogy egyesek azzal visszaélve a kereskedőkre káros tevékenységet fejtsenek ki.

Bence Mihály.

Angol Magyar Bank Rt.

debreceni fiókja.

Alaptőke és tartalékok
41 millió pengő.

Foglalkozik a banküzlet
minden ágazatával.

Vidéki drogériáknak és illatszerezleteknek husvét vasárnapjára eső zárórája

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a 6077/1933. K. M. sz. rendelet értelmében az ez évi április hó 16-ára eső husvét vasárnapon Budapest kivételével az ország egész területén a drogéria és illatszerezletek, ezek közé számítva az illatszerezeken kívül u. n. háztartási cikkek árusítására berendezett üzletek is, reggel hét órától délután egy óráig tarthatók nyitva.

Az előző bekezdésben említett üzletek körébe tartozó cikkek közül azok, amelyeket a husvétii ünnepek alkalmából uccákon, tereken és piacokon is szoktak árusítani, az említett vasárnapon az előző bekezdésben felsorolt üzletek nyitvatartásának ideje alatt, Budapest székesfőváros területén kivételével az ország egész területén az uccákon, tereken és piacokon is árusíthatók.

A drogéria és illatszerezletek körébe nem tartozó cikkeknek a nyitvatartási üzemidőből, valamint az uccákon, tereken és piacokon vasárnapon való árusítása tekintetében érvényes rendelkezések az említett vasárnapon is érintetlenül maradnak.

10 Olcsóbban fürdik 20

MARGIT FÜRDŐBEN

mint

odahaza saját fürdőszobájában

Gőzfürdő 60 fill. Szalon kádfürdő 70 fill.

Gyermekjegy 30 fillér

A villamos kalauzoknál

oda- és visszautazásra jogosító jegy

80 fillérért kapható.

30 Kiszolgálás 10 fillér Tyukszemvágás 20 fillér Massage 20 fillér 60

Optimizmust hirdet a május 6-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár

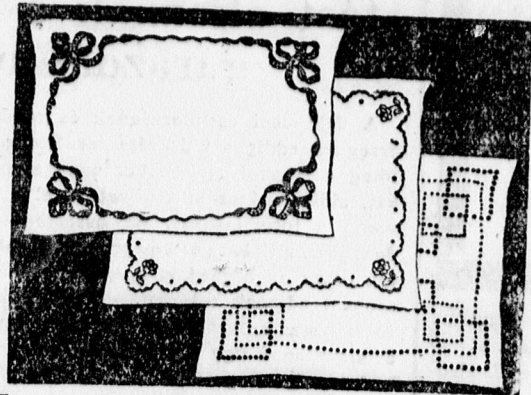
(Budapesti tudósítónktól)

Évekig tartó dekonjunktura, szünni nem akaró pesszimizmus után Magyarország most végre beköszöntött az optimizmus. Erről beszélt Imrédy pénzügyminiszter a parlamentben s erről tárgyalnak ma az összes gazdasági érdekeltek is Budapesten. De az optimizmus még csak hangulat, amelyet termékeny tettek kell követni. Ilyen tettek, a gazdasági optimizmus messze kiható hírnökének ígérkezik a május 6-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár. Néhány szám már előre is igazolja ezt az állítást. A vásárra már eddig több, mint 1100 kiállító jelentkezett. A vásár területe is lényegesen nagyobb a tavalyinál. A vásár kiállítói sorában magyar gyáripár minden szakmája cégeinek színe-javával szerepel. Az elmúlt éveket messze túlhaladó számmal jelentkezett a kisipar is. Emellett a vásár az új kezdeményezések egész sorával lép a közönség elé. Elég ha csak a legnevezetesebbeket emlíjük meg, mint amilyen például a 10 napon át reggeltől estig tartó hatalmas divatrevü, a szépség és egészség kiállítása, amellyel kapcsolatban népszerű orvosi szakelőadásokat tartanak. Bizonyára nagy tömeget fog érdekelni a vásár hatalmas repülő-

gép kiállítása, a kisipari galéria, a bélyegkiállítás, stb.

A vásár külön csoportjainak javarésze azonban a magyar vidék szolgálatában áll. Itt mutatják be először azoknak a mintafalvaknak és mintatanyáknak terveit, amelyeknek mintájára akarja keresztül vinni a kormány telepítési programját. Egy tanyát udvarral, minden hozzávalóval természetes nagyságban is felépítenek. De természetben láthatja a közönség a városzéli telepítésre alkalmas családi házakat és a legújabbkori építkezési rendszer jó néhány egyéb modelljét is. Főképpen a vidéket érdekli a vásár baromfi és apróállat kiállítása, a Duna-Tisza csatorna, az Alföld öntözésének és fásításának megoldására készített tervek. Általános érdeklődésre számíthat a hor-csoport, a bornappal és borkóstoló versenyekkel és ugyan-csak a vidék érdekeit szolgálja a vidéki magyar városok kollektív kiállítása és a „Nyaraljunk Magyarországon” című a vásáron utjára indított nagy porpaganda akció.

Már ebből a rövid felsorolásból is láthatjuk, hogy a vásár igen nagy felkészültséggel indul a gazdasági élet fellendítésére. A üzletkötések elősegítésére tett számos intézkedésről külön-

„Akció”
ágy-
készletek

megbízható minőségű anyagból

- 1 kis párna
- 2 nagy párna
- 1 paplanlepedő

szép himzésdíszszel, a vevő monogrammjával ellátva mosva

P 45.-

szállítja

MÖSSMER-cég
BUDAPEST, Petőfi Sándor-u. 2. Apponyi-tér sarok.

fogunk beszámolni. Egyet már most említünk meg. A vásár az idén 2.80 pengőre szállította le a vásárigazolvány árát. Ezzel nagy mértékben segítette elő azt, hogy a vidéki érdeklődők olcsón utazhassanak Budapestre.

És Ferenc József nem kegyelmezett meg neki...

Az aradi vértanú unokájának fia egy szót sem tud magyarul, báró Kiss Miklós, a monarchia külügyi kormányának egykori diplomatája, Schrátt Katharina fia, nagyszerűen beszél franciául és angolul, érti a spanyolt és az olaszt, de — magyarul nem beszél.

A Burgheater egykori művésznője, aki évtizedeken keresztül tanúja volt a császár életének, hallgat... Schrátt Katharine az egyetlen a multak itt felejtett emlékei közül, aki sohasem nyitja ki beszédre ajkait. A titkokat megtartja magának.

Külföldi kiadványok dollárban és fontban fejedelmi összegeket ajánlottak fel a részére, ha megírja memoárjait, azonban Schrátt elutasította az ajánlatokat. Neki nincsen mondanivalója a kíváncsi világ számára...

Pedig igen szerény viszonyok között él. Magánvagyonra nem volt mert sohasem használta ki a császárral való barátságát. Lakásának berendezését éveken ezelőtt kénytelen volt áruba bocsátani, nyilvános akciókat rendeztek butoraiból, de azokból a berendezési tárgyakkal, amelyekhez a császár emléke fűződik, nem adott el semmit... Idegent nem fogad. Emlékeiről még családjának tagjaival sem beszél. Ajkai némák, mint augusztinusok kapornájában az arany urnába zárt hallgató szívek...

Ferenc Ferdinánd főudvarmestere, Rummelskirchen gróf Bécsben él, de semmi kapcsolata az udvarral nincs, inkább üzleti tevékenységet fejt ki. Legszomorubb a sorsa talán Schager Albertnek, aki eredetileg hadbíró volt Károly katonai kabinetirodájában és később a Habsburgok ausztriai vagyonának kezelője lett.

Schager Albert már az összeomlás után kapta meg a báróságot az „eckartsau” előnévvel, sokáig vezetője volt a legitimisták

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

PAAL JÓB RIPORTREGÉNYE:

A Habsburgok trón nélkül

Ami a trón fényének árnyékából eltűnt és megmaradt...

A KABINETIRODA UTOLSÓ FŐNÖKE BESZÉL. — FERENC JÓZSEF LEGSZÜKEBB KÖRNYEZETÉNEK VALAMENNYI TAGJA MEGTÉRT MÁR ŐSEIHEZ — SCHRATT KATHARINE NÉME, MINT A KAPUCINUSOK SIRBOLTJÁNAK KRIPTAI. — A MEMOÁROK. — FERENC JÓZSEF GYÓNTATÓJA.

COPYRIGHT. Minden jog fenntartva. Utánnyomás tilos.

Ezernyolcszázegyvennyolcban lépett trónjára a tízanyolc esztendő Ferenc József főherceg, Ferenc Károly és a bajor Zsófia legidősebb fia és közel a kilencvenhez hunyta le örök álmra elfáradt szemeit. Amikor az uralkodást átvette: forradalom volt és amikor agónizálva felvette a halottak szentségét, szintén dörögtek az ágyuk. A monarchia sorsa már meg volt pecsételve...

Hatvannyolc esztendei uralkodása alatt teljes pompájában ragyogott az udvar. És ebből a fényből, pompából nem maradt meg semmi... Csak az emlékezés, meg egy csomó memoár... Különös játéka a sorsnak, hogy akkor, amikor százával élnek még veteránok, akik végigküzdötték a boszniai okkupációt, amikor itt-ott akadnak vitézek a szabadságharc legendás idejéből, nem él már senki, aki Ferenc József legszűkebb környezetéhez tartozott.

Megkérdezem Polzer-Hoditz gróftól, a negyedik Károly kabinetjének utolsó főnökét: maradt-e valaki Ferenc József udvarából. A kegyelmes ur elgondolkozik... és szomorúan mondja:

— Elmentek valamennyien... Kerzli, a király orvosa, Paar, az első generaladjutánt, báró Bolfrass, a katonai iroda főnöke... Montenuovo, a főceremóniamester, Mária Lujza unokája, aki annyi keserűséget okozott Ferenc Ferdinándnak... már nincsenek... A régi időkben nem él már senki, csak Seydl

Ernö doktor, címzetes püspök, udvari plébános, Ferenc József gyóntatója. Bécsben él, a Szent István Bazilika háta mögött lakik, de ő is beteges már... Néha kiutazik Steenockerzeelbe, ahol szívesen látott vendég. Visszavonult. Lelki gyakorlatokat folytat...

Ferenc József trónjának fényéből nem maradt meg senki.

A régi titkos tanácsosok közül is alig van már egy-kettő életben. Akik még élnek, azok nem tartoztak soha a császár suitjéhez. Azok, akik mosolyogni látták a császárt, akik tanúi voltak könnyeinek, akik emberi szavakat hallottak a Burgban, akik előtt megnyílt Ferenc József melegen érző, de a tömegnek számára titokzatos szíve, azok már megtértek oda, ahova a császár is elment.

— IV. Károly, ha ma élne, mindössze negyvenöt esztendő lenne. Ez a kor a férfi életének legszebbik korszaka. A negyvenöt esztendő emberek még fiatalok... És csodálatos, negyedik Károly legszűkebb környezetének is csak kevés tagja van az élők sorában. Sokan meghaltak, sokan visszavonultak a nyilvános szerepléstől. Az első szárnysegéd, a mindig fess és vidám Lobkovitz Zdenko herceg cseh-szlovákiai birtokán él, helyettese Zeider báró 1919 elején agyonlőtte magát, Werkmann Károly a főhadiszállás sajtófő-

nőke memoárjait adja ki, Boroviczényi Aladár, aki feleségül vette Zita királyné főudvarhölgyét és rokonát Schönborn Agnes grófnőt, itt él Badenben, a Grillparzergasse villájában, talán egyedül Hunyady Józsi gróf az egyetlen, aki megtartotta szoros nexusát az udvarral.

Ferenc József legszűkebb környezetéből mégis él még valaki, Schrátt Katharina asszony, a Burgszínház egykoron ünnepelt művésznője,

aki bearanyozta a hatalmas imperator életét. „Die Schrátt” még él... Öregén, összetörve, a multak emlékein. Nyáron, amikor a bécsi aszfalt izzik a hőségétől, hietzingi villájában lakik, a Loretgasseban, kis lakának kertjéből szinte be lehet lépni a schönbrunni parkba. Hányszor tette meg ezt az utat a kora hajnali órákban a császár... Ischli villáját kénytelen volt eladni... Télien a Kärtneringben lakik, fiával, báró Kiss Miklóssal. Schrátt Katalin annak idején ittebei Kiss Miklósnak esküdött örök hűséget és férje megkapta a magyar báróságot...

Milyen furcsa játéka a sorsnak: Schrátt férje unokája volt ittebei Kiss Ernőnek, aki negyvenkilenc októberében az aradi vár kazamátájában vértanú halált halt, életét adta a magyar szabadságért.

Miden szaküzletben

REX-féleKOZMETIKUMOT
és PIPERECIKKET kérjen,
mert jó és olcsó.

mozgalmának Ausztriában, legutóbb azonban egy közokirathamisítási afférbe keveredett és jelenleg az egyik alsó-ausztriai elmeegógyintézetben áll megfigyelés alatt.

A régi udvari emberek közül sokan irták meg és adták ki memoárjaikat, de a memoárirások kora már lejárt. Legnagyobb sikere kétségkívül Polzer-Hoditz grófnak volt, akinek „Kaiser Karl” című munkája eddig a németen kívül franciául és olaszul is megjelent és most van nyomás alatt az angol kiadás. A világ lapjai eddig háromezer cikkben közöltek részleteket a gróf munkájából.

Nyílt titok, hogy Polzer-Hoditz gróf a szerzője Fugger-Nóra hercegnő sokat emlegetett könyvének, a „Császárság fénykorában” című nagy feltűnést keltett munkának, amely Ferenc József korának sok-sok intimitását viszi a nyilvánosság elé...

Werkmann Károly, aki ugyancsak az utolsó király legszűkebb környezetéhez tartozott, a „Madeirai halott” címen írta meg memoárjait, Boroviczényi Aladár pedig, — akinek egy történelmi regénye nemrég nagy feltűnést keltett széles körökben, a „Király és a kormányzója” címen dolgozta fel IV. Károly svájci tartózkodásának történetét, valamint a híres husvéti utazásának és a magyarországi repülésnek a történetét. Ez a munka Magyarországból annak idején kitalált és a kitaláló rendelt még ma sincs visszavonva, ellenben ma már semmi akadály nincs annak, hogy Boroviczényi Aladár ne térjen vissza Magyarországra.

Kisebbségi jelentőségű udvari emberek is irtak memoárokat, ezeknek azonban még csak helyi sikerük sem volt. Az embereket ma már a történelmi távlat kevésbé érdekli, a Habsburgok jelen történetét nem írta meg senki. Pedig ez a történet a legérdekesebb. Ennek a korának én vagyok első író-deákja...

KETHLY ANNA ELOADASA A MUNKÁSOTTHONBAN

Husvét vasárnap délutánján ünnepi előadás színhelye lesz a Munkás Otthon nagyterme. Műsoros délután keretében Kéthly Anna képviselő tart előadást a „Női munka története” címen. Előadásában ismertetni fogja, miként fejlődött a női munka és hogyan kapcsolódott bele a nők a dolgozók táborába, a legrégebb időktől napjainkig. A műsoros délután keretében Sipos Ilonka, Bartha József, Vadasz Duci szavalnak hatásos verseket és a Vas- és Fémmunkások dalkara szerepel néhány énekszámmal. Az előadás pontosan félótkor kezdődik.

KÁVÉHAZBAN
KÖZTEREMBEN
CUKRASZDÁBAN
BORBÉLYNAL
kérje
a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

Debrecen külsőségein nagy pusztítást okoznak a gyümölcsösökben garázdálkodó tolvajok

A debreceni csendőrségnek és rendőrségnek eddig a külsőségi területeken főleg a tyuktolvajok adtak nagy munkát, akik százzámra követték el havonta a tolvajlásokat. Az összelopkodott baromfiakat olcsó áron vásárolták össze az orgazdák, hogy busás haszonnal adjanak tul rajta. Több tyuktolvajlásra szövetkezett bandát tett ártalmatlanná úgy a rendőrség, mint a csendőrség. Legutóbb Vakaró Máttyás és bandája került a hatóság kezére, akik egy hét alatt 16 lopást követtek el. Megakadályozni a tolvajok garázdálkodását azonban nem sikerült, mert a külsőségi területeken, kertekben és telepeken, — mint arra a külsőségekről irt cikksorozatunkban részletesen rámutattunk — nincs megfelelő közbiztonsági szolgálat. A külsőségek lakói így nem szabadulhatnak meg a tolvajoktól és naponta gyűlnék a feljelentések ismeretlen tettesek ellen. A külsőségi területek lakóinak, újabb veszedelme jelentkezett a kora tavaszi napok beköszöntésével; a gyümölcsfoltolvajok személyében, akik legveszedelmesebb mértéket öltő tolvajlásokat követnek el a város körül elterülő kertekben. Nincs olyan nap, hogy a rendőrségen és csendőrségen panaszt ne tennének a gyümölcsfoltolvajok ellen, akik kiássák a kertek féltett kincsét, a gyümölcsfa csemetékét. A károsultak száma meghaladja aránylag rövid idő alatt az ötvenet és több százra tehető az ellopott gyümölcsfacsmeték száma. Nem kell hanyagolni, hogy milyen érzékeny veszteség az, ha a kertekben gondtal nevelt, kiültetett gyümölcsfacsmetéket ellopják. Nehéz, költséges és fáradságos az utánpótlás. A tolvajok a könnyen szerzett csemetékért olcsó pénzen árusítják „saját nevelésünek” hazudva azokat. Nincs olyan kert és telep, amelynek lakói ne panaszkodnának az egyre vakmerőbbé váló tolvajokra. Ha már nem lehetséges megakadályozni a tolvajok invázióját, de legalább csökkentésük a munkakedvüket a lopással járó kereseti lehetőségét azzal, hogy igen szigorúan figyeljék a gyümölcsfacsmetéket árusítókat és vigyázzanak arra, hogy csak hatóságilag engedélyezett helyen árusíthassanak gyümölcsfacsmetéket. Ezzel kedvét szegik az orgazdáknak, de kedvét szegik a tolvajoknak is, akik nem mernek az ellenőrzött piacra kiállni a lopott csemetékkel. Házalni a

lopott fácskával nem tanácsos, mert akkor hamarosan kézre kerülhetnek. A vidékre szállítás költségét pedig nem éri meg a nagyjából kis tételekben lopott csemeték. Ilyen módon lehetne talán kedvét szegni a gyümölcsfoltolvajoknak a további működésétől, ha már megakadályozni a sorozatos lopásokat nem sikerül. Ha megnehezítik az értékesítést, rájönnek a tolvajok arra, hogy nem éri meg a veszélyt a csemeték kiassása és bizonyára csök-

keni fog a lopások száma. A „saját céljára” dolgozó tolvajok, — értvén alatta, akik saját kertcskéjük gyümölcsfáit kívánják felfrissíteni — nagyon kevesen vannak, komoly veszélyt tehát a debreceni kertészek gyümölcsfa állományára csakis a lopással üzletszerűleg s orgazdákkal dolgozó tolvajok jelentenek. Minden áron el kell érni a hatóságnak, hogy ne legyen üzlet számukra a csemetelopás és akkor megszabadulnak a kertek a veszélyes, éjszakai bujkáló alakoktól. Nem lesz folytatása a panaszok áradatának s nyugodtan aludhatnak, még az Andrássy ut és környéke lakói is, ahol pedig számos esetben dészálták meg az utóbbi napokban a kertek szép gyümölcsfa díszét.

Jó uton halad a Bocskay „nagy csapat” kiépítése:

Sikerült a védelem feljavítása, a csatársor már nemcsak szép játékra, hanem eredményességre is törekszik és a II. féldőben kivívott győzelmek azt mutatják, hogy kitartásban sincs hiány

Kispesten december 11-én tört meg a Bocskay pechszeriája és ettől kezdve a bajnoki mérkőzések során nem akadt legyőzőre a debreceni csapat. Sokan már a kieséstől félték, de

a Bocskay játékosai megembereltek magukat és olyan tempóban kezdték aratni a pontokat, hogy az előtte álló Budai 11 és III. ker. pozícióját már csak cérnaszál tartja.

A Bocskay utóbbi sikerei nem jelentenek meglepetést, inkább az volt csodálatos, hogy a csapat ősszel oly gyengén szerepelt. A sikereknek és kudarcoknak is megvannak az okai, melyek, sajnos, igen gyakran váltakoznak.

Hogy Debrecen csapata nagy játék-erőt képvisel, az vitán felül áll. De az is közismert, hogy hangulat-csapat. Ettől függ aztán, hogy legyőzi-e a bajnokot vagy kikop az utolsó helyezettől. Az ősszel sok volt a belső baj és széthúzás, nem is ment a pontszerzés.

Tavasszal minden megváltozott. Jöttek a győzelmek,

a csapat önbizalma és jó szelleme visszatért és ma irigykedve nézik az idegenek a Bocskay sikereit.

Hála Istennek azonban a Bocskaynak több a jóakarója, mint az ellensége. A

pesti Sporthirlap „legszimpatikusabb vidéki csapat”, pályázatán fölényesen győzött, a tippversenyeken ritkán csalatkozott benne, akik győzelmére esküsznek. Büszke rá minden vidéki sportember, hívei ezerszámra akadnak nemcsak honi földön, hanem a határokon túl is.

Hét éve céltudatos munkával és óriási anyagi áldozattal jutott el a Bocskay odáig, hogy fentartás nélkül elismerjék kivételes erejét. És mégis a tavaszi szezon küszöbén féltő volt, hogy a debreceni csapat korona helyett pontot kénytelen tenni eddigi működésére.

A legkomolyabb formában felmerült a klub felszámolásának gondolata és csak kétségbeesett erőfeszítés árán sikerült elkerülni a dicsőtelen véget.

Üres kassza és égetően sürgős adósságok tömege fojtogatta a Bocskayt, amely végső elkeseredésében Debrecen városához fordult segítségért, mintegy elhárítva magáról a felelősséget az elkövetkezendő eseményekért.

A város cselekedett és a Bocskay mögé állt, de nem is annyira az anyagi, mint az erkölcsi támogatás jelentette a fordulópontot a Bocskay életében.

A vezetők és játékosok érezték, hogy most már nem mostoha gyerekek a Bocskay, hanem Debrecen városának hivatalosan is egyik fontos tényezője.

Dr. Vá s á r y István polgármester és a városi tanács tagjainak megjelenése pedig a mérkőzéseken és az iltözöben oly mértékben növelte a Bocskay erkölcsi értékét, hogy még az anyagi tőkénél is többet használt a klub jövője szempontjából.

Négy mérkőzés — négy győzelem. A legyőzöttek névsora: Attila, Hungária, Szeged, Ujpest.

A legörvendetesebb azonban a Bocskay győzelmeiben, hogy valamennyi reális körülmények között, szép játék után született meg.

A pesti vendégek is elismerték, hogy a fővárosban ritkaság olyan élvezetes és izgalmas mérkőzést kifogni, mint amilyenek a Hungária és az Ujpest debreceni mérkőzései voltak.

Már évekkkel ezelőtt nagy tekintély volt a Bocskaynak, mégis olyan hibákkal rendelkezett, amelyek útját állták

annak, hogy igazi nagy csapat legyen.
Szép volt a csatárjátéka, de eredménytelen és nem tudott védekezni.

Olyan volt, mint a rossz sakkozó, aki minden bábjával támad, közben védte- lenül hagyja királyát és mattot kap. Így játszott a Bocskay is. Főlényben volt 80 percig és a végén kikapott. Másik hibája volt még a debreceni csapatnak, hogy győzelemre nem tudott játszani.

Rendszerint vezetett és rendszerint kikapott.

Hányszor dühöngött a közönség, mert a Bocskay 2-3 góllal vezetett és a végén mégis kikapott. Megirtuk őszintén, hogy nincs a csapatban kitartás és kitartóképesség, nem tudja tartani a csapat az eredményt. Irigyeltük a Kispestet, amely lefutásból gólt ért el a játék elején s kihuzta az időt — két pontig.

Ma már taktikával játszik a Bocskay. Tudja mikor kell támadni és tudja mikor kell védekezni.

Ha gólt kap, nem veszi el a fejét, azt észretér, ha gólt lő, védi előnyét.

Szegedtől és Ujpesttől gólt kapott, de utána nem engedte szóhoz jutni ellenfelet, gyorsan egyenlített. Ez idegesíti az ellenfelet, amely a gyorsan visszakapott gól hatása alatt rendszerint letörlik. Így volt ez Ujpest ellen 1:1 állásnál.

A Bocskay kitartásának alapja az új védelem, amely bizalmat ad a többi csapatrészeknek is. A Fejér dr.—Molnár, Kutik—Remmer védelmek után

vége a Vanicsek Janzsó párban megtalálta a Bocskayt a védelemet, amit régóta keresett.

A jó hátvédek mögött nyugodtabbak a kapusok is, akik nem engednek be kiálló potyagólokat és ezáltal nem szegik kedvét a játékosoknak. Ez a védelem minden kritikát kibír, évekig nem lesz rá gondja a Bocskaynak.

Talán a jó védelem hozta magával, hogy a csapat kitartóképessége is fokozódott.

Az Ujpest elleni mérkőzésen 42 állásnál úgy küzdött minden játékos, mintha élete függött volna a győzelemtől.

Szicíliai védelem volt ez, az ellenfél nem talált rést a kapuhoz. Így kell győzelemre, pontra játszani.

A mozgó halvesor szintén hozzájárult a védelem szilárdságához, de nagyban segíti a támadósor munkáját is. A csatársor viszont nem restel segíteni hátul is, ha a helyzet úgy parancsolja.

A játékosnak sohasem szabad tétlenül nézni társai küzdelmét, módot kell találni a beavatkozásra.

Ott a játékos helye, ahol a labda van, meghatározott, helyhez kötött pont nem létezik a mai futballban.

Pedig a csapat csak most alakult ki teljesen Engelhardt szerződésével.

Évek óta 4 csatárral játszott a Bocskay, igazi balösszekötő hiányzott a támadósorból.

Most már azonban ez a hely is tisztázódott és a Bocskay egész közel van ahhoz, hogy szorosan a nagycsapatok mellé ragadjon. Ennek pedig nagy előnye, hogy a csomóból könnyen ki lehet ugrani, ami bajnokságot jelenthet. Most két éve a Bocskay a tabella második helyén kezdte a tavaszi fordulót és a végén mégis 4-ik lett. Ha akkor az első hónapban így kivágja a rezet a Bocskay, talán már vidéki bajnokkal lenne gazdagabb a statisztika.

Kitartás hozhat pontokat és győzelmeket, a bajnoksághoz viszont a kitar-

táson felül még türelem is szükséges. Nem szabad elbizakodni a győzelem után és nem szabad elkedvetlenedni a vereségen.

A futballban csak pillanatnyi örömök és bánatok vannak, mert a következő vasárnap már újabb feladatok várnak a csapatra. Ez a futball életető creje.

MELÁK (ül a törzesszalmánál).
PINCÉR: Mit parancsol, Melák ur?
MELÁK: Mondja, van valami primör-jük?

PINCÉR: Igenis. Fialat hagyma. Hozzak egy adagot?

MELÁK: Nem kell, de egy üzenetet továbbítson neki.

PINCÉR (álmélkodva): Üzenetet? A hagymának?

MELÁK: Igen. Azt üzenem, hogy tisztelje a szüleit.

PINCÉR: A szüleit? Miért, Melák ur, miért?

MELÁK: Mert ez esetben nem pusztul el ifjúkorában, hanem hosszú életet ér meg ezen a földön és szép kövér, öreg hagyma lesz belőle.

PINCÉR (dohogva el): Jobb lenne, ha egyszer a viccelődés helyett rendene inkább valamit.

GERŐ (bejön a kávéházba): Jónapot, Melák! Na hogy van, hogy van?

MELÁK: Mint a moly.

GERŐ: Hogy-hogy, mint a moly?

MELÁK: Nézze meg a zálogcéduláimat, Ezekből láthatja, hogy nyáron a télikabátomat, télen pedig a felöltőmet eszem meg.

GERŐ: Hallja, blódiáner, már újból kezdi az élcelődést? Komolyodjon meg végre. Mondja, mit kutatott az újság apróhirdetési rovatában az előbb, mikor beléptem?

MELÁK: Lakást keresek elsejére.

GERŐ: Lakást? De hiszen csak egy fél éve költözött. Talán nincs jóban a házigazdájával?

MELÁK: Nem az a baj, Gerőkém. A házigazdám aranyos, a lakás remek, a bér olcsó.

GERŐ: Hát akkor mi a baj?

MELÁK: Az, hogy én egy mániákusan tiszta ember vagyok.

GERŐ: No és?

MELÁK: No és tegnap fürödni akartam és rájöttem, hogy nincs fürdőszobánk.

GERŐ: Hülye, ezt nevezi maga mániákus tisztaságnak? Ne bosszantson fel, mert úgy a falhoz nyomom, hogy tapéta lesz magából! Mondja, mitől van magának mindig jókedve?

MELÁK: Na hallja, már megint egy csomó pénzt kerestem a pénzügyi válságon.

GERŐ: Hogy létezik az?

MELÁK: Egyszerűen. Üzletet akartam nyitni, de a sógorom — lebeszél.

GERŐ: De hát akkor mit kerestett rajta?

MELÁK: Még kérde, Gerőkém? Nézze meg, manapság mindenki tönkremegy, akinek üzlete van.

GERŐ: Ez igaz. De miért éppen a sógora beszélte le?

MELÁK: Mert, szegény, ő már két évet ült üzletnyitásért.

GERŐ: Hát ő mikor nyitott üzletet?

MELÁK: Éjjel.

GERŐ: Ja vagy úgy! Az már más. Csak azt nem értem, Melák, hogy ha nincs üzlete, miből él meg?

MELÁK: Sorsjeggyel ügynökösködöm. Vegyen egy sorsjegyet, Gerőkém, Garantálom, hogy ha nálam vesz sorsjegyet, akkor a főnyeremény egy része máris az öné.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A . . . remény.

GERŐ (mérge): Micsoda hülye szó-játék! Tudja, mi a különbség egy mészáros és maga között?

MELÁK: Hagyja hallani.

GERŐ: Nos, a mészáros egy ökörirtó, maga pedig egy irtó ökör! Slusz-pasz, a sorsjegy téma be van fejezve. Mondja, ki az az érdekes fejű ur a szomszéd asztalnál?

MELÁK: Nem ismeri? Az szegény Kardoss színigazgató.

GERŐ: Miért sajnálja úgy?

MELÁK: Megérdemli az árva. Hetek óta Hitler-házai vannak.

GERŐ: Mit jelent az?

MELÁK: Azt, hogy a keresztények bojkottálják, a zsidók pedig nem mernek mutatkozni.

GERŐ: Rémes. De hát honnan veszi, hogy ennyire rosszul megy a színház?

MELÁK: Megtudtam, hogy a jövő héten be akartak mutatni egy szenzációs, világsikert aratót darabot. És Kardoss nem meri előadni.

GERŐ: Miért?

MELÁK: Mert a második felvonásban van egy érdekes jelenet. A nézőtérről tíz nézőnek fel kell menni a színpadra a szerző előírása szerint. Tehát a darab előadhatatlan Debrecenben.

GERŐ: Olyan szégyenlős a publikum?

MELÁK: Fenét! De honnan vegyen Kardoss egy előadásról tíz nézőt? Ezért van aztán, hogy a debreceni színházban minden műfaj fordítva sikerül.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Ugy, hogy ha tragédiát játszanak, akkor olyan kevesen ülnek a nézőtéren, hogy az direkt neveltséges, ha pedig bohózatot játszanak, akkor csupán annyi publikum létezik a színházban, hogy az direkt tragédia.

GERŐ: Ne folytassa tovább, mert megszakad a szívem! Egyébként is rossz kedvű vagyok, mert a feleségemmel nagy baj történt.

MELÁK: Micsoda?

GERŐ: Reggel lenyelt egy 10 fillérest. Mit csináljak vele? Operáltassam?

MELÁK: Hogy képzel olyat? Az rengetegbe kerül. Vigye el egyszerűen az adóhivatalba.

Üzletáthelyezés alatt

Csillárok
gyári áron
alól

k a p h a t ó k :

Földes Sándor
SVETITS-PALOTA.

GERŐ: Megőrült, Melák?! Az adóhivatalba?!

MELÁK: Csakis! Ott az utolsó fillért is kiszedik az emberből.

GERŐ: Mafla! Mondja csak Melák, milyen gallért visel maga?

MELÁK: Harminchetést.

GERŐ: No-no, ez talán tulzás.

MELÁK: Olyan soványnak látszik a nyakam?

GERŐ: Azt nem állítom, de a gallérja nem látszik mégsem annyira piszkosnak.

MELÁK: Hogy érti ezt, Gerőkém?

GERŐ: Azt hittem, hogy legfeljebb három hetes gallért visel.

MELÁK: Hehehe, nagyon szellemes. Legyen szives, ezt a sórtartót dörzsölje a lapockámhoz.

GERŐ: Miért?

MELÁK: Mert, ha csiklandozna, tovább is tudnék nevetni a szóviccén.

GERŐ: Nem reflektálok rá. Mondja, mi a véleménye a németországi fejleményekről?

MELÁK: Azt hiszem, hogy ott még hóvihar dühög.

GERŐ: Április közepén? Miből gondolja?

MELÁK: Mert Hitlerék rettenetesen fáznak.

GERŐ: Fáznak?

MELÁK: Bizonyára. Olvasom a lapokban, hogy máglyákba raknak és felgyujtanak minden olyan könyvet és újságot, amelynek nem hitlerista a szerzője.

GERŐ: Lúke, maga azt hiszi, azért gyujtják fel, hogy melegedjenek mellette?

MELÁK: Miért gyujtanák fel másért?

GERŐ: Mert a náciak a könyvekben levő szabad gondolatoktól fáznak.

MELÁK: Én ezt nem hiszem, Gerőkém. Miért szapulják folyton szegény horogkereszteseket? Hiszen Németországban az összes baloldali közalkalmazottak teljes szabadságot élveznek.

GERŐ: Micsoda tébolyodott állítás ez?

MELÁK: No igen, olvasom, hogy valamennyi liberális érzelmi közfunkcionáriust szabadságra küldték, tehát mind megkapták a szabadságot.

GERŐ: Mondja, ugrat engem? Hisz' szegények nyugdíjat sem kaptak.

MELÁK: Jó-jó, de kaptak végkielégítést.

GERŐ: Miféle végkielégítést?

MELÁK: Hátsót.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A hátsó végüket kielégítették.

GERŐ: Mivel?

MELÁK: Egy rugással.

GERŐ: Hallja, ha erről a szomorú témáról tovább humorizál, akkor azonnal pisze lesz!

Minden szaküzletben

REX-féleKOZMETIKUMOT
és PIPERECIKKET kérjen,
mert jó és olcsó.

mozgalmának Ausztriában, legutóbb azonban egy közokirathamisítási afférbe keveredett és jelenleg az egyik alsó-ausztriai elmeegógyintézetben áll megfigyelés alatt.

A régi udvari emberek közül sokan irták meg és adták ki memoárjaikat, de a memoárirások kora már lejárt. Legnagyobb sikere kétségkívül Polzer-Hoditz grófnak volt, akinek „Kaiser Karl” című munkája eddig a németen kívül franciául és olaszul is megjelent és most van nyomás alatt az angol kiadás. A világ lapjai eddig háromezer cikkben közöltek részleteket a gróf munkájából.

Nyílt titok, hogy Polzer-Hoditz gróf a szerzője Fugger Nóra hercegnő sokat emlegetett könyvének, a „Császárság fénykorában” című nagy feltűnést keltett munkának, amely Ferenc József korának sok-sok intimitását viszi a nyilvánosság elé...

Werkmann Károly, aki ugyancsak az utolsó király legszűkebb környezetéhez tartozott, a „Madeirai halott” címen írta meg memoárjait, Boroviczényi Aladár pedig, — akinek egy történelmi regénye nemrég nagy feltűnést keltett széles körökben, a „Király és a kormányzója” címen dolgozta fel IV. Károly svájci tartózkodásának történetét, valamint a híres husvét utazásának és a magyarországi repülésének történetét. Ez a munka Magyarországból annak idején kitiltatott és a kitiltó rendelt még ma sincs visszavonva, ellenben ma már semmi akadályja nincs annak, hogy Boroviczényi Aladár ne térjen vissza Magyarországra.

Kiseb jelentőségű udvari emberek is irtak memoárokat, ezeknek azonban még csak helyi sikerük sem volt. Az embereket ma már a történelmi távlat kevéssé érdekli, a Habsburgok jelen történetét nem írta meg még senki. Pedig ez a történet a legérdekesebb. Ennek a korszaknak én vagyok első író-deákja...

KETHLY ANNA ELODASA A MUNKASOTTHONBAN

Husvét vasárnap délutánján ünnepi előadás színhelye lesz a Munkás Otthon nagyterme. Műsoros délután keretében Kéthly Anna képviselő tart előadást a „Női munka története” címen. Előadásában ismertetni fogja, miként fejlődött a női munka és hogyan kapcsolódott bele a nők a dolgozók táborába, a legrégebb időktől napjainkig. A műsoros délután keretében Sipos Ilonka, Bartha József, Vadász Duci szavalnak hatásos verseket és a Vas- és Fémmunkások dalkara szerepel néhány énekszámmal. Az előadás pontosan félötör kezdődik.

KAVÉHAZBAN

TEREMBEN

SUKRASZDABAN

BORBÉLYNAL

kérje

a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

Debrecen külsőségein nagy pusztítást okoznak a gyümölcsösökben garázdálkodó tolvajok

A debreceni csendőrségnek és rendőrségnek eddig a külsőségi területeken főleg a tyuktolvajok adtak nagy munkát, akik százsámra követték el havonta a tolvajlásokat. Az összelopkodott baromfiakat olcsó áron vásárolták össze az orgazdak, hogy busás haszonnal adjanak tul rajta. Több tyuktolvajlásra szövetkezett bandát tett ártalmatlanná úgy a rendőrség, mint a csendőrség. Legutóbb Vakaró Mátyás és bandája került a hatóság kezére, akik egy hét alatt 16 lopást követtek el. Megakadályozni a tolvajok garázdálkodását azonban nem sikerült, mert a külsőségi területeken, kertekben és telepeken, — mint arra a külsőségekről irt cikksorozatunkban részletesen rámutattunk — nincs megfelelő közbiztonsági szolgálát. A külsőségek lakói így nem szabadulhatnak meg a tolvajoktól és naponta gyűlnek a feljelentések ismeretlen tettesek ellen. A külsőségi területek lakóinak, újabb veszedelme jelentkezett a kora tavaszi napok beköszöntésével; a gyümölcsfoltolvajok személyében, akik legveszedelmesebb mértéket öltő tolvajlásokat követnek el a város körül elterülő kertekben. Nincs olyan nap, hogy a rendőrségen és csendőrségen panaszt ne tennének a gyümölcsfoltolvajok ellen, akik kiássák a kertek feltett kincsét, a gyümölcsfa csemetékét. A károsultak száma meghaladja aránylag rövid idő alatt az ötvenet és több százra tehető az ellopott gyümölcsfoltolvajok száma. Nem kell hanyagolni, hogy milyen érzékeny veszteség az, ha a kertekben gonddal nevelt, kiültetett gyümölcsfoltolvajokat ellopják. Nehéz, költséges és fáradságos az utánpótlás. A tolvajok a könnyen szerzett csemetékét olcsó pénzen árusítják „saját nevelésünek” hazudva azokat. Nincs olyan kert és telep, amelynek lakói ne panaszkodnának az egyre vakmerőbbé váló tolvajokra. Ha már nem lehetséges megakadályozni a tolvajok invázióját, de legalább csökkentés a munkakedvüket a lopással járó kereseti lehetőséget azzal, hogy igen szigorúan figyeljék a gyümölcsfoltolvajokat árusítókat és vigyázzanak arra, hogy csak hatóságilag engedélyezett helyen árusíthassanak gyümölcsfoltolvajokat. Ezzel kedvét szegik az orgazdáknak, de kedvét szegik a tolvajoknak is, akik nem mernek az ellenőrzött piacra kiállni a lopott csemetékkel. Házalni a

lopott fűcskával nem tanácsos, mert akkor hamarosan kézre kerülnek. A vidékre szállítás költségét pedig nem éri meg a nagyobb részt kis tételekben lopott csemeték. Ilyen módon lehetne talán kedvét szegni a gyümölcsfoltolvajoknak a további működésétől, ha már megakadályozni a sorozatos lopásokat nem sikerül. Ha megnehezítik az értékesítést, rájönnek a tolvajok arra, hogy nem éri meg a veszélyt a csemeték kiassása és bizonyára csök-

keni fog a lopások száma. A „saját céljára” dolgozó tolvajok, — értvén alatta, akik saját kertecskéjük gyümölcsfoltolvaját kívánják felfrissíteni — nagyon kevesen vannak, komoly veszélyt tehát a debreceni kertészek gyümölcsfa állományára csakis a lopással üzletszerűleg s orgazdákkal dolgozó tolvajok jelentenek. Minden áron el kell érni a hatóságnak, hogy ne legyen üzlet számukra a csemetelopás és akkor megszabadulnak a kertek a veszélyes, éjszakai bujkáló alakoktól. Nem lesz folytatása a panaszok áradatának s nyugodtan aludhatnak, még az Andrássy ut és környéke lakói is, ahol pedig számos esetben dészálták meg az utóbbi napokban a kertek szép gyümölcsfa diszeit.

Jó uton halad a Bocskay „nagy csapat” kiépítése:

Sikerült a védelem feljavítása, a csatársor már nemcsak szép játékra, hanem eredményességre is törekszik és a II. félidőben kivívott győzelmek azt mutatják, hogy kitartásban sincs hiány

Kispesten december 11-én tört meg a Bocskay pechszeriája és ettől kezdve a bajnoki mérkőzések során nem akadt legyőzőre a debreceni csapat. Sokan már a kieséstől félték, de

a Bocskay játékosai megembereltek magukat és olyan tempóban kezdték aratni a pontokat, hogy az előtte álló Budai 11 és III. ker. pozícióját már csak cérnaszál tartja.

A Bocskay utóbbi sikerei nem jelentenek meglepetést, inkább az volt csodálatos, hogy a csapat összel oly gyengén szerepelt. A sikereknek és kudarcoknak is megvannak az okai, melyek, sajnos, igen gyakran váltakoznak.

Hogy Debrecen csapata nagy játék-erőt képvisel, az vitán felül áll. De az is közismert, hogy hangulat-csapat. Ettől függ aztán, hogy legyőzi-e a bajnokot vagy kikap az utolsó helyezettől. Az összel sok volt a belső baj és széthúzás, nem is ment a pontszerzés.

Tavasszal minden megváltozott. Jöttek a győzelmek,

a csapat önbizalma és jó szelleme visszatért és ma irigykedve nézik az idegenek a Bocskay sikereit.

Hála Istennek azonban a Bocskaynak több a jóakarója, mint az ellensége. A

pesti Sporthirlap „legszimpatikusabb vidéki csapat”, pályázatán fölényesen győzött, a tippversenyeken ritkán csalatkozott benne, akik győzelmére esküsznek. Büszke rá minden vidéki sportember, hívei ezerszámra akadnak nemcsak honi földön, hanem a határokon túl is.

Hét éve céltudatos munkával és óriási anyagi áldozattal jutott el a Bocskay odáig, hogy fentartás nélkül elismerjék kivételes erejét. És mégis a tavaszi szezon küszöbén félő volt, hogy a debreceni csapat korona helyett pontot kénytelen tenni eddigi működésére.

A legkomolyabb formában felmerült a klub felszámolásának gondolata és csak kétségbeesett erőfeszítés árán sikerült elkerülni a dicséletes véget.

Üres kassza és égetően sürgős adósságok tömege fojtogatta a Bocskayt, amely végső elkeseredésében Debrecen városához fordult segítségért, mintegy elhárítva magáról a felelősséget az elkövetkezendő eseményekért.

A város cselekedett és a Bocskay mögé állt, de nem is annyira az anyagi, mint az erkölcsi támogatás jelentette a fordulópontot a Bocskay életében.

A vezetők és játékosok érezték, hogy most már nem mostoha gyerek a Bocskay, hanem Debrecen városának hivatalosan is egyik fontos tényezője.

Dr. Vásáry István polgármester és a városi tanács tagjainak megjelenése pedig a mérkőzéseken és az öltözőben oly mértékben növelte a Bocskay erkölcsi értékét, hogy még az anyagi tőkénél is többet használt a klub jövője szempontjából.

Négy mérkőzés — négy győzelem. A legyőzöttek névsora: Attila, Hungária, Szeged, Ujpest.

A legörvendetesebb azonban a Bocskay győzelmeiben, hogy valamennyi reális körülmények között, szép játék után született meg.

A pesti vendégek is elismerték, hogy a fővárosban ritkaság olyan élvezetes és izgalmas mérkőzést kifogni, mint amilyenek a Hungária és az Ujpest debreceni mérkőzései voltak.

Már évekkal ezelőtt nagy tekintélye volt a Bocskaynak, mégis olyan hibákkal rendelkezett, amelyek utját állták

Magyar Általános Hitelbank

debreceni fiókja

foglalkozik az összes bankügyletekkel.

Az intézet alapított 1867-ben, a debreceni fiók alapítási éve: 1908.

Saját tőke: 67 millió pengő.

Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb városokban.

annak, hogy igazi nagy csapat legyen.

Szép volt a csatárjátéka, de eredménytelen és nem tudott védekezni.

Olyan volt, mint a rossz sakkozó, aki minden bábójával támad, közben védtelenül hagyja királyát és mattot kap. Így játszott a Bocskay is. Fölényben volt 80 percig és a végén kikapott. Másik hibája volt még a debreceni csapatnak, hogy győzelemre nem tudott játszani.

Rendszerint vezetett és rendszerint kikapott.

Hányszor dühöngött a közönség, mert a Bocskay 2-3 góllal vezetett és a végén mégis kikapott. Megirtuk őszintén, hogy nincs a csapatban kitartás és küzdőképesség, nem tudja tartani a csapat az eredményt. Irigyeltük a Kispestet, amely lefutásból gólt ért el a játék elején s kihuzta az időt — két pontig.

Ma már taktikával játszik a Bocskay. Tudja mikor kell támadni és tudja mikor kell védekezni.

Ha gólt kap, nem veszi el a fejét, és észretér, ha gólt lő, védi előnyét.

Szegedtől és Újpesttől gólt kapott, de utána nem engedte szóhoz jutni ellenfelét, gyorsan egyenlített. Ez idegesíti az ellenfelet, amely a gyorsan visszakapott gól hatása alatt rendszerint letörlik. Így volt ez Újpest ellen 1:1 állásnál.

A Bocskay kitartásának alapja az új védelem, amely bizalmat ad a többi csapatrészeknek is. A Fejér dr.—Molnár, Kutik—Remmer védelmek után

végre a Vanicsék Janzó párban megtalálta a Bocskay azt a védelmet, amit régóta keresett.

A jó hávédék mögött nyugodtabbak a kapusok is, akik nem engednek be kiáltó potyagólokot és ezáltal nem szegik kedvét a játékosoknak. Ez a védelem minden kritikát kibír, évekig nem lesz rá gondja a Bocskaynak.

Talán a jó védelem hozta magával, hogy a csapat küzdőképessége is fokozódott.

Az Újpest elleni mérkőzésen 4:2 állásnál úgy küzdött minden játékos, mintha élete függött volna a győzelemtől.

Szicíliai védelem volt ez, az ellenfél nem talált rést a kapuhoz. Így kell győzelemre, pontra játszani.

A mozgó halvesor szintén hozzájárult a védelem szilárdságához, de nagyban segíti a támadósor munkáját is. A csatársor viszont nem restel segíteni hátul is, ha a helyzet úgy parancsolja.

A játékosnak sohasem szabad tétlenül nézni társai küzdelmét, módot kell találni a beavatkozásra.

Ott a játékos helye, ahol a labda van, meghatározott, helyhez kötött pont nem létezik a mai futballban.

Pedig a csapat csak most alakult ki teljesen Engelhardt szerződtetésével.

Évek óta csatárral játszott a Bocskay, igazi balösszekötő hiányzott a támadósorból.

Most már azonban ez a hely is tisztázódott és a Bocskay egész közel van ahhoz, hogy szorosban a nagycsapatok mellé ragadjon. Ennek pedig nagy előnye, hogy a csomóból könnyen ki lehet ugrani, ami bajnokságot jelenthet. Most két éve a Bocskay a tabella második helyén kezdte a tavaszi fordulót és a végén mégis 4-ik lett. Ha akkor az első hónapban így kivágja a rezet a Bocskay, talán már vidéki bajnokkál lenne gazdagabb a statisztika.

Kitartás hozhat pontokat és győzelmeket, a bajnoksághoz viszont a kitar-

táson felül még türelem is szükséges. Nem szabad elbizakodni a győzelem után és nem szabad elkedvetlenedni a vereségen.

A futballban csak pillanatnyi örömök és bánatok vannak, mert a következő vasárnap már újabb feladatok várnak a csapatra. Ez a futball ételtő ereje.

Gerő és Melák
Írta: Ordas

MELÁK (ül a törzsasztalnál).

PINCÉR: Mit parancsol, Melák ur?

MELÁK: Mondja, van valami primörjünk?

PINCÉR: Igenis. Fialat hagyma. Hozzak egy adagot?

MELÁK: Nem kell, de egy üzenetet továbbítson neki.

PINCÉR (álmélkodva): Üzenetet? A hagymának?

MELÁK: Igen. Azt üzenem, hogy tisztelje a szüleit.

PINCÉR: A szüleit? Miért, Melák ur, miért?

MELÁK: Mert ez esetben nem pusztul el ifjúkorában, hanem hosszú életet ér meg ezen a földön és szép kövér, öreg hagyma lesz belőle.

PINCÉR (dohogva el): Jobb lenne, ha egyszer a viccelődés helyett rendelve inkább valamit.

GERŐ (bejön a kávéházba): Jónapot, Melák! Na hogy van, hogy van?

MELÁK: Mint a moly.

GERŐ: Hogy-hogy, mint a moly?

MELÁK: Nézze meg a zálogcéduláimat. Ezekből láthatja, hogy nyáron a télikabátomat, télen pedig a felöltőmet eszem meg.

GERŐ: Hallja, blódiáner, már újból kezd az élcéldést? Komolyodjon meg végre. Mondja, mit kutatott az ujság apróhirdetési rovatában az előbb, mikor beléptem?

MELÁK: Lakást keresek elcséjére.

GERŐ: Lakást? De hiszen csak egy fél éve költözött. Talán nincs jóban a házigazdájával?

MELÁK: Nem az a baj, Gerőkém. A házigazdám aranyos, a lakás remek, a bér olcsó.

GERŐ: Hát akkor mi a baj?

MELÁK: Az, hogy én egy mániákusan tiszta ember vagyok.

GERŐ: No és?

MELÁK: No és tegnap fürödni akartam és rájöttem, hogy nincs fürdőszobánk.

GERŐ: Hülye, ezt nevezi maga mániákus tisztaságnak? Ne bosszantson fel, mert úgy a falhoz nyomom, hogy tapéta lesz magából! Mondja, mitől van magának mindig jókedve?

MELÁK: Na hallja, már megint egy csomó pénzt kerestem a pénzügyi válságon.

GERŐ: Hogy létezik az?

MELÁK: Egyszerűen. Üzletet akartam nyitni, de a sógorom — lebeszél.

GERŐ: De hát akkor mit kerestett rajta?

MELÁK: Még kérde, Gerőkém? Nézze meg, manapság mindenki tönkremegy, akinek üzlete van.

GERŐ: Ez igaz. De miért éppen a sógora beszélte le?

MELÁK: Mert, szegény, ő már két évet ült üzletnyitáért.

GERŐ: Hát ő mikor nyitott üzletet?

MELÁK: Éjjel.

GERŐ: Ja vagy úgy! Az már más. Csak azt nem értem, Melák, hogy ha nincs üzlete, miből él meg?

MELÁK: Sorsjeggyel ügynökösködöm. Vegyen egy sorsjegyet, Gerőkém. Garantálom, hogy ha nálam vesz sorsjegyet, akkor a főnyeremény egy része máris az öné.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A . . . remény.

GERŐ (mérgező): Micsoda hülye szójáték! Tudja, mi a különbség egy mészáros és maga között?

MELÁK: Hagyja hallani.

GERŐ: Nos, a mészáros egy ökörtűt, maga pedig egy irtó ökörtűt! Slusz-pasz, a sorsjegy téma be van fejezve. Mondja, ki az az érdekes fejű ur a szomszéd asztalnál?

MELÁK: Nem ismeri? Az szegény Kardoss szingazgató.

GERŐ: Miért sajnálja úgy?

MELÁK: Megérdemli az árva. Hetek óta Hitler-házai vannak.

GERŐ: Mit jelent az?

MELÁK: Azt, hogy a keresztények bojkottálják, a zsidók pedig nem mernek mutatkozni.

GERŐ: Rémes. De hát honnan veszi, hogy ennyire rosszul megy a színház?

MELÁK: Megtudtam, hogy a jövő héten be akartak mutatni egy szenzációs, világsikert aratott darabot. És Kardoss nem meri előadni.

GERŐ: Miért?

MELÁK: Mert a második felvonásban van egy érdekes jelenet. A nézőtérrel tíz nézőnek fel kell menni a színpadra a szerző előírása szerint. Tehát a darab előadhatatlan Debrecenben.

GERŐ: Olyan szegénylős a publikum?

MELÁK: Fenét! De honnan vegyen Kardoss egy előadásról tíz nézőt? Ezért van aztán, hogy a debreceni színházban minden műfaj fordítva sikerül.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Ugy, hogy ha tragédiát játszanak, akkor olyan kevesen ülnek a nézőtérre, hogy az direkt nevetéses, ha pedig bohózatot játszanak, akkor csupán annyi publikum lézeng a színházban, hogy az direkt tragédia.

GERŐ: Ne folytassa tovább, mert megszakad a szívem! Egyébként is rosszkedvű vagyok, mert a feleségemmel nagy baj történt.

MELÁK: Micsoda?

GERŐ: Reggel lenyelt egy 10 fillérest. Mit csináljak vele? Operáltassam?

MELÁK: Hogy képzel olyat? Az rengetegbe kerül. Vigye el egyszerűen az adóhivatalba.

Üzletáthelyezés alatt

Csillárok

gyári áron
alól

kaphatók:

Földes Sándor

SVETITS-PALOTA.

GERŐ: Megörült, Melák?! Az adóhivatalba?!

MELÁK: Csakis! Ott az utolsó fillért is kiszedik az emberből.

GERŐ: Mafla! Mondja csak Melák, milyen gallért visel maga?

MELÁK: Harminchetest.

GERŐ: No-no, ez talán tulzás.

MELÁK: Olyan soványnak látszik a nyakam?

GERŐ: Azt nem állítom, de a gallérja nem látszik mégsem annyira piszkosnak.

MELÁK: Hogy érti ezt, Gerőkém?

GERŐ: Azt hittem, hogy legfeljebb három hetes gallért visel.

MELÁK: Hehehe, nagyon szellemes. Legyen szives, ezt a sórtartót dörzsölje a lapockámhoz.

GERŐ: Miért?

MELÁK: Mert, ha csiklandozna, tovább is tudnék nevetni a szóviccén.

GERŐ: Nem reflektálok rá. Mondja, mi a véleménye a németországi fejleményekről?

MELÁK: Azt hiszem, hogy ott még hóvihar dühöng.

GERŐ: Április közepén? Miből gondolja?

MELÁK: Mert Hitlerék rettenetesen fáznak.

GERŐ: Fáznak?

MELÁK: Bizonyára. Olvasom a lapokban, hogy máglyákba raknak és felgyujtanak minden olyan könyvet és újságot, amelynek nem hitlerista a szerzője.

GERŐ: Lúke, maga azt hiszi, azért gyujtják fel, hogy melegedjenek mellette?

MELÁK: Miért gyujtanák fel másért? GERŐ: Mert a náciak a könyvekben levő szabad gondolatoktól fáznak.

MELÁK: Én ezt nem hiszem, Gerőkém. Miért szapulják folyton szegény horogkereszteseket? Hiszen Németországban az összes baloldali közalkalmazottak teljes szabadságot élveznek.

GERŐ: Micsoda tébolyodott állítás ez?

MELÁK: No igen, olvasom, hogy valamennyi liberális érzelmű közfunkcionáriust szabadságra küldték, tehát mind megkapták a szabadságot.

GERŐ: Mondja, ugrat engem? Hisz szegények nyugdíjat sem kaptak.

MELÁK: Jó-jó, de kaptak végkielégítést.

GERŐ: Miféle végkielégítést?

MELÁK: Hátsót.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: A hátsó végüket kielégítették.

GERŐ: Mivel?

MELÁK: Egy rugással.

GERŐ: Hallja, ha erről a szomorú témáról tovább humorizál, akkor azonnal pisze lesz!

MELÁK: Hogyan?

GERŐ: Ugy, hogy az öklömmel felütöm az orrát!

MELÁK: Tréfa, ami tréfa, Gerőbém, de Hitler mégis megcsinálta a fajtisztító vállalatot.

GERŐ: Hogy érti ezt?

MELÁK: Takarit, tisztit és irt.

GERŐ (vészjóslóan): Ujból számárokodik, Melák?!

MELÁK: Nem. De az biztos, hogy én mégis spóroltam Hitler révén.

GERŐ: Spórolt?

MELÁK: A széderestére nem vásároltam be keserű gyökeret.

GERŐ: Miért?

MELÁK: Mert mikor a keserű gyökér megizelésére került a sor, bekapcsoltam a rádióba Berlint, ahol éppen egy Hitler-beszédet közvetítettek.

GERŐ: Nem rossz megoldás. Csak azt nem vagyok képes megérteni, hogy terjedt ki a náciik figyelme még arra is, hogy megtiltották a rituális vágást?

MELÁK: Mi van ezen érthetetlen? Nem tükrik a konkurenciát.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Ezután ők kizárólagossági joggal akarnak Németországban mészárolni. Csak éppen fordítva.

GERŐ: Fordítva?

MELÁK: Igen. Amíg a németországi sakterek vágják a baromfiakat, addig az emberek vágják az állatot, de mióta a náci rohamlegények nyúzzák a zsidót, azóta az állatok vágják az embert.

GERŐ: Ahá! No de azt nem értem, hogy a magyar fajvédők miért nem tiltakoznak Hitlerék vámpolitikája ellen, hiszen a náci Németországába nem lehet már bevinni egyetlen magyar ökröt sem.

MELÁK: Azért nem tiltakoznak, mert ismerik a való helyzetet és belátják, hogy Hitleréknek már igazán nincs szükségük magyar ökrökre.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Na hallja, képzelje el, mennyi ökröt lehet Németországban, ha eltűrik a Hitler-rezsimit?

(Függöny.)

Északi vendégek, a csonttollu madarak Debrecenben

Csodálkozva szemlélik a Nagytemplom környékén az emberek azokat a szép tollu, bőbitás madárkákat, amelyek csoportosan lepik el a zöldbe fakadó fákat és bokrokat. Halk szóval röpködnek ezek a gyönyörű kis madarak és alig veszik figyelembe a bámeszködő embereket, gyerekeket. Még nem tudják, hogy az ember milyen gonosz tud lenni szegény madarakkal szemben. Egy-egy jártasabb, okosabb ember, megmondja ezután, hogy ezek a madárkák, tarka, színes tollazatukkal, sárga farktollaikon pirosvégekkel, a csontmadarak, jobban mandva a csonttollu madarak. Bizonyosan meg is vannak győződve ezek az ornitologusok, hogy ezeknek a szép madarknak csontból van a tolluk. Pedig hát nem így van. Mint bizony az őtolluk is szaruféle és az, amit csontnak tartanak, nem más, mint farktollak végén levő piros tollakon nőt — különösen az öregebb madaraknál — keményebb szaru. Sokan szeretnének ilyen madarat fogni, de nem szabad, mert törvényes védelem alatt állanak. A madarak a legészakibb erdőségekből szöktek a Kárpátokba jönni és csak a legriktább esetben jznnak az Alföldre is, hogy amikor északon a leghidegebb telek vannak, — itt keresnek valami kis enivalót. A debreceniek nem is sokáig gyönyörködhetnek bennük, mert ilyenkor már k...

Debreczino pedig viselni fogja a Kain jegyet azért, amiért a haza ellen vétkezett — ezt írták egyszer Debrecenről

Debrecen szegényt hozott hazájára és nekünk, magyaroknak szolgáljon vigaszul, hogy a város valójában nem is magyar, hanem olasz helység — így beszéltek a magyar Romáról

Bizony sokat kellett elszenvednie ennek a nagy magyar városnak az idők folyamán. Töröktől, tatártól, némettől, rácától, ellenségtől, barátától, saját honfitársaitól is. De talán a leggonoszabb szenvedés az a méltatlan vád volt, amely a cimben adott szavakban nyert kifejezést. De a durvaságot menti egy körülmény, hogy a gorombáskodás mögött politika van. Csunya politika, amely túlságosan aulikus szemforgatással kacsintott Bécs felé és pártpolitikai elvakultsággal tájékozott Debrecen felé. Hála a magyarok Istenének, a tajtékk leszáradt a régi magyar városról, elfújta az idők szele, vagy a porba gördült le és elveszett a sárban.

KOSSUTH FERENC DEBRECENBEN

De hát mi is volt az a szörnyűség, amiért ilyen szavak röpködtek Debrecen felé. 1894-et írtak akkor. Ez évben jött haza Ciaszországból Kossuth Lajos fia, Kossuth Ferenc. Világot beérő név birtokosa, aki e név égig érő nimbuszának fénykörében érkezett vissza 44 évi száműzetés, távollét után az édes hazába. November havában Thaly Kálmán, Debrecen 48-as függetlenségi követé beszámolót tartott Debrecenben. A kuruc költő-képviselő magával hozta Debrecenbe Kossuth Ferencet. Debrecen népe olyan fogadtatásban részesítette Kossuth fiát, amilyenben azóta sem mást. Olyan tömeg lelkesedett az uccákon és éljenzte Kossuth Ferencet, amilyet azóta sem láttak Debrecenben. A háromnapos ünnepeken több alkalommal fel is szólalt Kossuth Ferenc és ilyenkor mindig megemlékezett nagy atyjának száműzetéséről, utól nem ért és nem érhető jelentőségéről a magyar történelemben. Szólt a maga számkivetéséről, nyolc hónapi fogságáról és arról, hogy atyja ideái szerint teljes szívettel és lélekkel akarja szolgálni a magyar függetlenséget. Egyik beszédében megemlékezett I. Ferenc Józsefről is és többek között azt mondta, hogy

ez az uralkodó kivétel a 350 éves történelemből, mert igazán magyar király és megtartja a törvényeket.

A VÉGZETES BANKETT

Magyarok vagyunk, hát Kossuth Ferenc látogatása és fogadtatása sem maradhatott el bankett nélkül. A vacsora az akkori Arany Bika nagytermében volt. Ezernyi ember volt jelen, különösen a függetlenségi párt vezető emberei, élükön Kiss Alberttel, a debreceni autokrata nagyhatalmassággal. A banketten — ismételjük: magyarok vagyunk — a felköszöntők és szobnól szobnól beszédek áradata hömpölygött. Az egyik felköszöntőt a debreceni író és költőpár: Könyves Tóth Kálmán mondotta el és pedig a királyra. A felköszöntő elhangzott. Utána folyt a zsvajz tovább, sőt a felköszöntő elmondása alatt is,

senki fel nem állott, éljenzés sem zúgott, ellenben három másodperc múlva a cigány ráhuzta az elkeseredett bús ellenzéki magyarok nótáját: Jaj de huncut a német...

Ha a felköszöntőt nem is, de ezt már mégis sokan észrevették és Jenev Miklós rendőrfogalmazó (Lám a rendőrség akkor is vigyázott már politikai jó erkölcsökre!) odasielt a cigányhoz és abbahagyta ezt a bizony mindig szivből jövő nótát. (Alighanem most is aktuális lenne.) De hiába, már későn. A nóta bizony elhangzott. A felköszöntőre bizony furcsa tuss volt ez. A banketten még nem is keltett volna olyan nagy kalamitást ez a nóta, hiszen ugy-e, a debreceni született függetlenségi ember előtt csak egészen természetes, hogy mégis huncut a német. (És nincs igaz?) Bizonyosan akkor a Bika jó asztali bora mellett nem is gondolt tulajdonképpen senki a felköszöntő és a nóta között valami vonatkozásra. Folyt a bankett tovább. Igen ám, de ott volt a banketten a függetlenségi párt hivatalos lapjának a szerkesztője is, Rudnyánszky Gyula és ez bizony nem sajnálta másnapra szép formában megírni ezt az esetet. Lehet, hogy a cikk nélkül is megszületett volna a botrány, de a cikk mindenestre írásos, nyomtatásos dokumentuma volt az esetnek.

KITÖR AZ ORSZAGOS BOTRÁNY

A bankettező urak talán még mámorosak voltak a bankett borától, amikor országosan felviharzott a legnagyobb botrány. A lapok egyre-másra támadták Debrecen és a debreceni polgárokat, pedig hát bizonyosan egy-két ember volt az oka az egésznek és nem a város, sem a polgárság. Rettentő kavardóság zúgott fel az eset nyomán.

A kormánypárt berkeiből tajtékozott Debrecen felé a szidalom, a megróvás, az elítélés, királlyértő, nemzetgyalázó lett az egész város,

talán még a debreceni csecsszopót is királygyilkosnak titulálták a nagy felháborodók. Lett az esetből interpelláció vezércikk, minden, persze Debrecen bőrén mindenki jó hazafiúcskának és még jobb lojalis polgárnak akart látszani.

INTERPELLÁCIÓ A KÉPVISELŐHAZBAN

Az interpellációt Busbach Péter képviselő terjesztette elő és pedig mindjárt két miniszterhez. (Egyébként tetszik tudni, milyen nagy lángelme, milyen nagy alkotó zseni volt ez a Busbach Péter? Igazán nem tetszik emlékezni? Nem baj, mi sem!) Interpellációjában, amelyet a belügyminiszterhez intézett, azt kérdezte jó Hyeronimitől, hogy

meg van-e engedve idegen állam alattvalójának (ez Kossuth Lajos fia értekezését), hogy a magyar

állam alkotmányát nyilvános helyeken néptömegek előtt megtámadja és a magyar állam alaptörvényei elleni agitációval az ország nyugalalmát zavarja, csak azért, mert Kossuth Lajos fia.

Az apák jogait csak a dinasztia élveztetik. (Szegény Busbach Péter nem tudta, hogy minden dinasztianál nagyobb a Kossuth név.) A másik interpellációt az igazságügyminiszterhez intézte ugyanaz a Busbach Péter, akit ezért azután a pártkörökben „számosan üdvözöltek”. A igazságügyminisztertől azt kérdezte, tette-e olyan intézkedéseket a Debrecenben tartott banketten történt botrány miatt, amelyek öfelsége személyét sértő inzultusok szigorú megtorlására alkalmasak.

A belügyminiszter azt válaszolta, hogy mindaddig nem tehet semmit, amíg a külföldi állampolgár nem követ el büntetendő cselekményt,

egyébként is mindenki előtt nyilvánvaló, hogy Kossuth Ferenc visszahonosítja magát.

Az igazságügyminiszter már kolerikusabb ember volt, akitől tudjuk, hogy még a pártjabeli embereket sem kímélte és aki sohasem fért meg tulajdonképpen a pártkeretek között, mert ahhoz kissé nagy ember volt: Szilágyi Dezső azt felelte, hogy

ő bizony semmiféle intézkedéseket nem tesz,

hanem várja a megindult vizsgálatot.

De egyébként sem hiszi, hogy egy ilyen gyerekes incidens nagy befolyással lenne a debreceni polgárok érzésére.

(Nesze neked, szegény Busbach Péter!)

Kőrössy Sándor képviselő is felállott és tiltakozott az ellen a maga és Debrecen nevében is, hogy a várost ilyen botrányba keverjék bele. Ilyen eset megtörténhetett volna akárhol. Ez volt a képviselőházban.

A SAJTÓ: DEBRECEN SZÉGYENT HOZOTT HAZAJÁRA

A sajtó is hozzászólt a kérdéshez pártállása szerint, ki így, ki úgy. A Magyar Ujság, a Nemzet, a Pester Lloyd iszonyuan felháborodtak, a Magyar Hírlap ellenben azt írta, hogy ha az oian izgatók ellen eljárnak, akkor járjanak el a hirt közlő újságíró ellen is. Még a bécsi lapok is írtak az esetről és pedig valahogyan nem egészen jól, mert például

a Wiener Allgemeine Zeitungnak azt a számát, amelyben ezzel az esettel foglalkozott, elkobozták.

A Pesti Hírlap „Magyar Róma” cím alatt vezércikket közölt és ebben ezt írta:

„Debrecen szegényt hozott hazájára. Nekünk, magyaroknak szolgáljon vigaszul, hogy ez esettel együtt szerencsénkre kitudódott, hogy ahol megeshetett az, hogy a

Vásároljon ott, ahol pénzéért a legnagyobb értéket kapja!

Egységár

osztályunkon fillérekért vásárolhat

25 fillér

- 1 drb. üveg színes virágváza
- 1 " üveg színes vizes v. borospohár
- 1 " üveg cukorállvány
- 1 " üveg cukortartó
- 1 " üveg citromprés
- 1 " üveg vajdésza
- 1 " üveg só- és paprikatartó
- 1 " üveg hamutál
- 1 pár fayence moccacsésze
- 1 drb. fayence rózsás tányér
- 1 " fayence szappantartó
- 1 " fayence cis magyar kancsó
- 1 " fayence persely
- 1 " zöldéskés
- 1 " galuskadeszka
- 1 " patent fakánál
- 1 " fűszerdoboz
- 1 " kávé tálca
- 1 " reszelő
- 1 " mosogató drótszivacs

50 fillér

- 1 drb. üveg színes vizes pohár
- 1 " üveg színes virágváza
- 1 " üveg compot-tál
- 1 " üveg sószóró
- 1 " üveg hamutartó
- 1 " porcellán bögre
- 1 pár fayence csésze
- 1 drb. alluminium bögre
- 1 " alluminium ivópohár
- 1 " alluminium teaszűrő
- 1 " fehér tejszűrő
- 1 " csiszolt szeletsütő
- 1 " derelyemetsző
- 1 " fonott kenyérfosar
- 1 " cukorkakosár fémből
- 1 " reszelő, kerek és szegletes
- 1 " csigaszta készítő
- 1 " cakes forma
- 1 " rozsdagummi
- 1 " kaktusz-cserép

75 fillér

- 1 drb. porcellán tejszín kanna
- 1 " porcellán bögre
- 1 " fayence bonbonnier
- 1 " fayence figurás hamutartó
- 1 " fayence színes váza
- 1 " fayence színes virágcserep
- 1 " alluminium lábas v. fazék
- 1 " alluminium tojásszeletelő
- 1 " alluminium tojás-sütő
- 1 " alluminium laskaszűrő
- 1 " alluminium merőkanál
- 1 " alluminium színes bögre
- 1 " alluminium fűszerdoboz
- 1 " zománccsésze színes
- 1 " nickel tálca gömb. v. szegletes
- 1 " nickel teagolyó
- 1 " csiszolt palacsintasütő
- 1 " spirituszszűrő
- 1 " fűszerdoboz színes
- 1 " üveg színes virágváza

100 fillér

- 1 drb. üveg fali sőtartó
- 1 " üveg hamutál színes
- 1 " üveg cakes doboz
- 1 " üveg cukortartó
- 1 " üveg virágváza, színes és fehér
- 1 " fayence kancsó
- 4 " fayence álka színes
- 1 " fayence cigarettadoboz
- 1 " fayence kulacs
- 1 " műmárvány hamutartó
- 1 " alluminium lábas v. fazék
- 1 " alluminium bogrács
- 1 " alluminium tejszín-sütő
- 1 " tortaforma, patent
- 1 " őzgerinc forma
- 1 " csiszolt szeletsütő
- 1 " pecsenyevilla
- 1 " husverő fa
- 1 " nickel tálca
- 1 doboz tészta kiszűrő
- 1 drb. fogkefeállvány
- 1 " rozsdagummi

Araink az 1933-as viszonyokhoz vannak megállapítva, de a minőség a régi jó.

Debreceni Üvegkereskedelmi r. t.

Telephon: 11-75.

Rózsa ucca 2.

Telephon: 16-03.

magyar királyt gyalázzák, az valóban nem is magyar, hanem olasz helység."

(Ez arra való célzás volt, hogy a banketről táviratilag üdvözölték az olasz királyt, mint akinek az országa otthont adott Kossuth Lajosnak és családjának.)
A fulmináns vezércikket így végezte véres tollú írója:

"Debreczino pedig viselni fogja a Kain-jegyet azért, amiért a haza ellen vékezett."

No szegény Debrecen, neked ugyan bebörtölt.

DEBRECEN LOVAGIAS ELÉGTELT AD

Érezte is a város, hogy valami nincsen egészen rendjén és ezért dr. Kola János 129 aláírással ellátott indítványt adott be a városi közgyűléshez, amelyet hamarosan egybe hívtak. Az indítvány ez volt:

"Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése a Kossuth Ferenc látogatása alkalmával rendezett társasvacsorán felmerült és

illetéktelenül e város közönségének tulajdonított sajnálatos incidenshez, fűződő különböző támadásokkal szemben, jóllehet az ide vonatkozó képviselőházi tárgyalás alkalmával ebben az irányban kellő kijelentés tétetett, addig is, amíg a folyamatban lévő vizsgálat kideríti a tényállást: a haza és a trón iránt százezrekön át tanúsított törhetetlen hűségéből folyóan

ezennel ünnepélyesen óvást emel e város közönsége, mintha a város közönségének kebelében a politikai pártállásra való tekintet nélkül a legalkotmányosabb király személye iránti kellő hódolat tekintetében a

legcsekélyebb eltérés is megférhetne."

Az indítványt állva hallgatta végig a közgyűlés és amikor a király szót olvasta fel az előadó főjegyző, a közgyűlés tagjai a jegyzőkönyv szerint „viharos” éljenzésben nyilatkoztak meg és demonstráltak a haza és trón iránti törhetetlen hűség és az uralkodó felkent személye iránt érzett alattvalói hódolatuk mellett."

DEBRECEN BOTRANKOZZÉK MEG DEBRECEN FELETT

No már most azt lehet hinni, hogy ezzel vége lett a dolognak. Nem addig a. A következő év tavaszán Sopron vármegye törvényhatósági bizottságától megkeresés érkezik Debrecen város törvényhatóságához. Ez a megkeresés az ország összes törvényhatóságainak is elment és arra szólítja fel a törvényhatóságokat és köztük a megkeresés értelmében

Debrecen város törvényhatóságát is, hogy a Debrecenben 1894 november 19-én történt inzultus felett való megbotránkozását fejezze ki és adjon felhőborodásának az övéhez hasonló módon és értelemben kifejezést, elítélvén súlyosan Debrecen város törvényhatóságát.

Kézenfekvőnek látszik, hogy a megkeresést az expedíció elnézése folytán küldték meg Debrecennek, hogy saját maga felett botránkozzék meg, de hiába, a megkeresés itt volt, azt el kellett intézni.

DEBRECEN VALASZOL

Hát Debrecen el is intézte. A legközelebbi közgyűlés elé vitte és a közgyűlés a következő határozatot hozta:

"Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága megütközéssel

tapasztalta, hogy Sopron vármegye közönsége egy, magában véve ugyan sajnálatos, de különböző oldalról származó tulzásokkal elére állított véletlent tekint a trón iránti hűség nyilvánítására megfelelő alkalomnak

és a folyamában lévő bírói vizsgálat eredményének bevétele nélkül egyúttal arra is illetékesnek tartja magát, hogy e városnak a haza és király iránt évszázadokon át hozott áldozatokkal Magyarország történelmébe iktatott hűségét bántó országos mozgalmat megindító körlevél nem átalotta e legszentebb érzelmeiben megtámadott törvényhatóságnak is megküldeni.

Ezzel az eljárással szemben Debrecen város közönsége nem tehet egyebet, minthogy — hivatkozva az 1894 november 29-én tartott közgyűlésének legalkotmányosabb Urunk, Királyunk fölkezt személye iránti szerető hódolatát újabban is tanúsító egyhangú lelkesedéssel hozott határozatára —

Sopron vármegyének a magyar közéletben még eddig szokatlan átíratát tárgyalás nélkül visszaküldi."

Valószínű, hogy a tulbuzgó és dunántúli lojalitással égő Sopron nem tette az ablakba a debreceni határozatot, amit egyébként megérdemelt.

Hát persze azóta sok minden megváltozott. Ahogy mondani szokás, sok viz lefolyt a Dunán. I. Ferenc József fogadta Kossuth Lajos fiát, aki miniszter is lett és bizony épen azok közül sokan ordítottak később ellene, akik a debreceni esetenél, amikor még nem lehetett tudni, hogy egy Kossuth a királyhoz is elmegy, hogy miniszter is lesz, amiatt, hogy Kossuth Lajos fia megkapja és elfogadja a Lipót-rend első osztályát. Bizony, bizony változnak az idők és változnak az emberek. Ahogyan egy, bizonyára epebajos, rossz máju öreg politikus mondta: A nyelvek megmaradnak, csak ... a talpak változnak. De Debrecen megmarad mindig a függetlenség polgárai hazájának. (pd)

Hamis 500 dollárosok készítőjét keresi a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrséghez értesítés érkezett a szombathelyi kapitányságtól, amelyben közlik, hogy elfogták Rebeles György budapesti lakost, aki nálam hamis 500 dollárosokat találtak. Rebeles a kihallgatások során beismerte, ő készítette a hamisítványokat, Heller nevű társával együtt. A szombathelyi rendőrség kereste Rebeles társát, de nem találták már meg, mert megszökött a városból. Az újabb kihallgatásokon Rebeles már elmondta, hogy társa Debrecen és Miskolc környékére utazott, hogy elhelyezze a ha-

mis dollárosokat. A dollárhamisítók az 500 dollárosot valódi dollárból hamisították, olyan módon, hogy a számjegyeket beírták a kis címletű bankókra. A 100 dollárosok készítését is megkezdték, de azt teljesen újonnan maguk készítették és olyan rossz szul sikerült, hogy forgalombahozni nem merték.

A debreceni rendőrség a szökésben lévő dollárhamisító kézrekerítésére már erősen folytatja a kutatást és több házkutatást is tartottak, sajnos eredménytelenül.

Tiszántúli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

nem tudunk lelkenedve örülni azoknak a híreknek, amelyek a kormány belső átszervezéséről kiszivárognak. Allitól az átszervezésnek gazdaságpolitikai jelentősége van, tehát minden ok meg volna arra, hogy a kereskedelem, ipar és a mezőgazdaság feszült érdeklődéssel figyelje a történéseket. Hiába! Akárhogy erőltetjük magunkat, az érdeklődésünk mégis lanyha, sőt még a lanyhánál is lanyhább. Mert miről is volna szó? Arról, hogy megszüntetnék a kereskedelmi és a földművelésügyi minisztériumokat s helyettük kreálnák a közgazdasági és a közlekedési tárcákat. Óriási! Grandiózus!!! Hát még mi következhet? Az új közgazdasági és közlekedési minisztériumok három államtitkárárt miniszteri ranggal szerepeltetnék s ilyen minőségben miniszteri jogkörhöz jutnának a parlamentben is, a minisztertanácsban is. De mindez még semmi jó magyarom! Mit gondolsz, ki állna a kereskedelmi tárcából közlekedési tárcává átkeresztelt minisztérium élén? Hasra fogsz vágódnai a meglepetéstől, ha eláruljuk a tervet. Fabinyi Tibor. Igen, igen: Fa-bi-ny-Ti-bor. No és ki kerülne a földművelésügyi tárcából közgazdasági tárcává

átvendülő minisztérium élére? Ez még nagyobb meglepetés: Kál-lay-Mik-lós. Ugye, fenomenális? Minden marad a régiben, csak a firma változik. Mintha a firmában lett volna mindmáig a hiba. Óh, bölcs pesti urak, nem tréfa ez? Az volt eddig a magyar mezőgazdaság baja, hogy a földművelésügyi minisztériumot nem közgazdasági minisztériumnak nevezték? Vagy azért nyögött és fuldoklott eddig a magyar ipar és kereskedelem, mert a sorsát eddig nem a közlekedésügyi minisztérium intézte, hanem a kereskedelmi és iparügyi minisztérium?

Ha nem komoly helyről származnának a fenti értesüléseink, akkor azt kellene hinnünk, hogy csupán egy farsangi tréfa az egész. De a hírek komolyak, vérszenes komolyak s éppen ezért valósággal meg vagyunk döbbenve, mert amíg azt látjuk, hogy éfajta minisztérium-keresztelési játékkal szórakoznak az illetékes urak, addig a magyar közgazdasági élet nem sokat remélhet azoktól, akiknek pedig elsősorban volna a kötelességük, hogy gyors és nagyvonalú intézkedésekkel kihuzzák a kátyuból a magyar gazdaságpolitika elakadt szekerét.

Szervezkedés és szövetkezés

Irta: Vitéz Czeglédy Béla, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója

A mezőgazdasági termelésből eredő javaknál világszerte bekövetkezett dekonjunktúra, előbb az agrár jellegű államokban, majd ezek elszegényedése és fogyasztóképeségének erősen lecsökkenése után az ipari jellegű országokban is oly mérvű gazdasági válságot idézett fel, amelyre a gazdaságtörténetben eddig még példa aligha volt. A válság elmélyülésének legjellegzetesebb tünete: a munkanélküliség rohamos terjedése, a kereseti lehetőségeknek egyre szűkebb térre korlátozódása, a kis egzisztenciák tömeges pusztulása, általában az élet és kultúrális süllyedése és a nyomor aránytalan növekedése.

A gazdasági élet megbomlott egyensúlyának hazánkban legkifejezettebb fokmérője az u. n. agrár olló, melynek két szára közt olyan tág szög nyílt meg, ami egymagában is elég arra, hogy a válság ijesztő mérvét elénk tárja. Egyben azonban éppen az agrár olló irányt mutat arra is, hogy hogyan lehetne a válság további kimélyülése nyomán várható katasztrófát megelőzi és a gazdasági élet megbomlott egyensúlyát helyre állítani.

Ugy vélem, hogy az agrár olló szögének szűkítése és teljes megszüntetése vezethet a gyógyulás felé. Sajnos az erre irányuló eddigi törekvések rendkívül sovány eredménnyel jártak, különösen az ipari árindexek oldalán minden kísérletezés csaknem teljesen meddő maradt. De az agrár oldalon sem dicsekedhetünk számbavehető haladással, bár ezen az oldalon komoly

kezdeményezések történtek az utóbbi időkben.

Hogy annyira nehezen indul meg az olló két szára egymás felé, annak legfőbb okát az ipari érdekelttség kiválóan jól megszervezettségében gyökerező hatalmában, illetve

a mezőgazdasági termelés és érdekelttség szervezetlenségéből eredő erőtlenségében

látom. Éppen ezért azt hiszem, hogy addig, amíg az erők kiegyenlítése az agrártársadalom öntudatra ébredése és szervezett egységbe tömörülése útján meg nem történik, dacára annak, hogy a nemzet léteérdeke is legsürgősebben parancsolja: az agrár olló szöge aligha fog kisebbedni.

Ugy látom, hogy

a válság megoldásának a kulcsa a magyar gazdáközönység kezében van

s jövő boldogulásuk attól függ, hogy most az utolsó pillanatokban végre felismerik-e a gazdák azt a számtalan példával kiáltó tényt, hogy a szerve-

zett erőkkel szemben csak szervezetten tudnak sikerrel küzdeni és csak így tudják nemzetfentartó hivatásukat betölteni.

Hangsúlyozom, hogy

kizárólag a felismerésen mulik a fordulat

megindulása, mert a szervezkedés előfeltételei a meglévő gazdaszervezetek kereteiben adva vannak. Nem új szervek létesítése, újabb alakulatok életre hívása, hanem

a meglévő kereteknek tömegekkel és a tömegek eleven erejével megtöltése az a feladat,

melynek teljesítésével tovább késlekedni a gazdáknak már egy percig sem szabad, ha magyarként és gazdaként tovább élni akarnak!

Ez a szervezkedés ma már nem kizárólag gazdaérdek, hanem elsősorban országos érdek.

A magyar államiség léte függ a magyar gazdák és a magyar mezőgazdasági termelés megszervezésétől.

Századunkban, sőt már a múlt század utolsó évtizedeiben az egyes államok polgárai ellentétes érdekű társadalmi osztályokra különülten igen nehéz tettek az államvezetés munkáját és minden polgár érdekeinek kielégítésére alkalmas törvények megalkotását. Ezért lépett előtérbe az egyes társadalmi osztályok külön megszervezkedésének szükségessége és gazdasági téren a gyengébbek szövetkezetekbe tömörülése.

Az elmúlt esztendőben lendületes mozgalom indult meg a termelő szövetkezeti gondolat népszerűsítése érdekében és általában a szövetkezeti élet tovább fejlesztésében látják sokan az agrárválságból kivezető utat. A gazdasági szervezkedés legmegfelelőbb formája kétségtelenül a szövetkezés és kétségtelen, hogy

a szövetkezetek azok a szervek, amelyek legelsősorban hivatottak arra, hogy a gazdaszervezkedés ígéreteit gyakorlati valósággá váltsák.

Természetesen annál biztosabban sikerülhet a szövetkezeteknek kitűzött céljait megközelíteni és elérni, minél teljesebb számmal jelentkeznek tagjaik az azonos érdekkörű egyének és így

minél nagyobb tömegek és anyagi lehetőségek erejét vihetik a munkába és érdekvédelmi harcukba.

A termelőszövetkezet célja a jövedelmező mezőgazdasági termelés elérése, ami a magyar agrárválság megoldását is jelentené, tehát országos cél és érdek. A jövedelmező termelés a mai gazdasági rend mellett csak céltudatos szabályozással tehető lehetségessé, ennek pedig előfeltétele a megszervezettség. Az első lépés tehát: a termelők országosan beszervezése a szövetkezeti táborba.

A második lépés: a fogyasztás mérvének megállapítása, vagyis a belső

DEBRECENI
GAZDÁK BANKJA
Debrecen, Kossuth u. 17.
Foglalkozik
a bankszakma minden ágával.

piacok felvevőképeségének és az exportlehetőségeknek minden mezőgazdasági cikkre egyenként meghatározása. Ezen meghatározás eredménye adja az egyes mezőgazdasági cikkek haszonnal (gazdaságosan) termelhető mennyiségét, amely mennyiségek fokozására kizárólag a minőségtermelés (versenyminőségek) nyithat lehetőséget. A termelés gazdaságosságának helyreállítása az adott viszonyok között az értékesítésen mulik, tehát véleményem szerint

nem a termelőszövetkezetek megszervezését kell előtérbe állítani, hanem az értékesítő szövetkezetekét, amelyeknek a termelésre is irányítólag kell majd hatniuk, egyfelől a termés mennyiségi szabályozásával, másrészt pedig a minőségtermelés elősegítésével és főként a kisgazdaságoknak vidékenként egyes tömegcikkre termelésre specializálódását kellene előmozdítaniok.

Az évek óta tartó agrárválság mai előrehaladott stádiumában a magyar gazdáközönység már nincs abban a helyzetben, hogy új szövetkezetek létrehozására az anyagi előfeltételeket áldozni tudja. Véleményem szerint új szervekre egyelőre nincs is szükség, hanem a meglévő szövetkezetek megszervezését munkakörbe vonni. E téren máris figyelemre méltó és elismerésre méltó munkát vett fel a „Hangya” a baromfi-, tojás-, gyümölcs- és burgonyaértékesítés megszervezésére irányuló kezdeményezéseivel, amelyek máris észrevehető eredményekkel járnak.

A gazdatársadalmi, kulturális és érdekvédelmi szervezetek és testületek igen sokat tehetnek erőteljes propaganda indításával a szövetkezeti mozgalom erősítésére, ami annál is inkább fontos lenne, mert legnagyobb részben és legelsősorban a szövetkezeteken keresztül valósíthatók meg a gyakorlatban hasznosuló azok a tervek és javaslatok, amelyeket a magyar mezőgazdaság súlyos helyzetének enyhítése és a gazdajövő biztosítása érdekében az érdekképviseleti intézmények felvetnek.

A mezőgazdasági kamarák, gazdasági egyesületek, gazdaszövetkezetek és gazdakörök testvérként kell összefogjanak az agrár-szövetkezeti szervekkel,

mert céljaik teljesen azonosak: a magyar gazdák megmentése, válságos helyzetükből kivezetése, a magyar mezőgazdaság fejlesztése és felvirágoztatása.

Szervezkedjünk és szövetkezzünk, hogy fajunkat és országunkat fentartassuk, hogy a létérti küzdelemben Európa nemzetei között helyünket továbbra is megtarthassuk. És ne csak újabb jelszó legyen a szervezkedés és szövetkezés, hanem tettekben nyilvánuló valóság!

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS
TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 16.00—14.00 és boletta, rozs 11.00—10.00 és boletta, árpa 8.50—8.00, zab 7.50—7.00, tengeri 6.00—5.70, lucerna 3.70, széna 3.50—2.80, búkköny 2.80, alomszalma 1.80—1.60, ágysszalma 2.00, cukorrépa 1.00—0.90, takarmányrépa 0.90—0.80, vető búkkönymag 12.00—11.00, vető búkkönyös zab 9.00—8.00.

Magyar Országos Központi
Takarékpénztár fiókja

Debrecen, Ferenc József ut 36.

Telefon: 20—21. szám. Fatelep: Hid ucca 16. Telefon 20—58

Kereskedelem

Az arany rémuralma

Irta: KONTSEK GÉZA nagyke reskedő, OMKE közp. alelnöke.

Csak nem rég egy érdekes hír járta be a világsajtót. Egy amerikai vegyész-mérnök, majd párhuzamosan ezzel egy német is, egyértelműen megállapították, hogy a vas, amely az emberiséghez oly régóta hűségesen szolgálja: elvénuült, kifáradt s a tudományának mielőbb gondoskodni kell, hogy helyébe valami új, jobb, frissebb ércet teremtsen, amely a világot képes legyen újabb ezredévig fokozottabban igényeknek megfelelően szolgálni. A vas erre már képtelen. Előregedett, elvénuült.

Megállapították ugyanis, hogy a repülőgépek 700 kilométer óránkénti sebességéhez közeledő rekordja a motorhoz felhasznált acélt nagyon rövid — mondják, hogy pár napi állandó használat alatt tönkretenné — s az teljesen elpusztul. A vasat tehát s ennek fiát, a sokkal fiatalabb acélt a tulajdonságaihoz képest rohanóan teljesen kihasználta, megemésztette, miáltal sürgős helyettesítésre szorult.

No de itt van az emberiség örök bálványja, az arany: ez talán még mindig fiatal maradt a rohanó évezredek alatt.

Semmi esetre sem.

Az arany sokkal öregebb, mint szegény elvénuült szürke társa.

Az arany az első fém, amelyet az ősember a földön észrevett s figyelmére méltatott. Haszontalan voltára való tekintettel csak aszanyára rakta, amely rossz szokásról késő utóda sem tudott leszokni.

Sok ezredév múlt el megjelenése óta a földön, csak sokkal kényelmesebben élt szürke társánál. Amíg a vasat a türelmetlen ember folyton furta, faragta, kincsozta, céljaira felhasználta, mindaddig míg csak koravérme nem lett, addig halvány arcú társa, a sárga arany a Krózosok és más gazdagok kincstárainak csendes ölen pihent, dolgozó és munkanélküli, akár csak napjainkban is. Legfeljebb egészségügyi sőtákat végeztek vele egyik világ-részből a másikba, akkor is csak repülőgépen vagy luxusgőzösökön.

Mindig nagy tiszteletet élvezett és nagyon sokra becsülték, ma sincs eldöntve, nem-e érdemén felül.

Jöttek azonban szomorú évei a világszociálnak s hogy mindenképp pusztulni kezdtek, amik emberileg szépek és jók voltak, úgy utoljára sor került a világ ezen ősi bálványára is: az arany nimbuszának megtépázására.

A javak: az emberi munka és a természet termékei gyorsabb tempóban szaporodtak, mint az aranyérc, amely a földi javak értékmérője akart lenni és jobb hiányában lett is. Ma már azonban a bányászat csökkenése miatt ezen hivatását betölteni nem tudja, illetve nem bírja.

Letört, elvénuült és sok gondot okoz a gondolkodó főknek, mivel helyettesítések.

Igazi értékmérőnek minden időközön keresztül az arany csak úgy feleltethető volna meg, ha minden termelvényt, gyártmányt, házat, földingatlant, szőlőt minden értéket szinarannal lehetett volna fizetni, avagy legalább is 100%-ig szinarannal fedezett papírpénzzel.

De jószágos Isten.

Hol van az a matematikus, aki csak hozzávetőlegesen is ki tudná számítani, hogy a földkeresség összes arany

menyisége, hogy áll arányban az élő emberiség összjával, vagyonával, bankbetéteivel, stb., stb.-vel.

Azt hiszem, hogy itt az eredmény csak ezrelékekben lenne kifejezhető.

Szomorúan illusztrálja ezen állítást az Egyesült Államokban az elmúlt hetek folyamán lezajlott bankkrízis, ahol kitudódott, hogy a világ leghatalmasabb államában a bankbetéteknek valóságos aranyfedezete 5,6%. Vamitátum vanitás.

Ha tehát hűséges és becsületes jobbarátunk, a vasérc előregedett s ezt a fizika már be is bizonyította rajta, hogyne volna öreg és fáradt az immár muzeumba való, de az emberiséget még mindig bolondító arany.

Avagy talán megkísérli ezt valaki tagadni? Annak szives figyelmébe ajánlom a világ első valutáját, amelynek fényén eddig még az idő vasfoga sem tudott semmit homályosítani, az angolfontot, vagy a világot szintén uraló másik valutát, a dollárt.

Mindkét ideális értékű pénzre egyedül az arany rémuralma tudott homályt hozni.

Miután a világ azonban még mindig teljesen tehetetlen ezidőszerezt ezen deszpotával szemben, kénytelenek vagyunk uralmát nyögni. Miatta voltak és lesznek a háborúk s miatta fog az embervér még sokáig patakoka folyni, vajjon ki tudja meddig?

Meg kell bekülnünk tehát sorsunkkal s igyekezzünk mindent elkövetni, hogy hasznosan és okosan fel tudjunk használni azon kis előnyöket, amelyek a meglevő szegényes aranytökek nyujtanak a szenvedő emberiségnek.

Magyarország ebben is talán a legmostohábbban áll. A politikai nehézségek megakadályozzák javainknak kül-

földön való értékesítését, idegen pénz nem jöhet az országba: kénytelenek vagyunk tehát szegényes honi tőkénkkel megelégedni.

Azt hiszem azonban, hogy ezen honi tőkék vannak legmeszebb tőlünk. Még ma sem látunk bankjainkban semmi készséget a kölcsönök folyósításának megindítására.

Láttunk a közelmúltban teljesen tehermentes birtokokat, amelyek nem bírtak még a folyó adó fizetésére szükséges legkisebb összeget sem — első helyen való betáblázásra — kapni.

Ez a mezőgazda! Talán a legjobban konzolidált kereskedő kaphat? Ez sem! Van ugyan egy kiskereskedői hitel papíron, amelynél még 20% biztosítékot is ad az állam a hitelt nyújtónak, de még így is elérhetetlenné válik a kiskereskedőnek a lehetetlen szigorú feltételek miatt.

Bank is alakult külön arra a célra, hogy a különben jól szituált, de a hibáján kívül megszorult kereskedőnek hitelt nyújtson: ez is csendesen pihen a sötét homályban.

Egyedüli munka ami ezidőszerezt a bankokban van: az ugynevezett realizálás. Ez pedig annyit tesz magyarul: hogy további és mindig további visszafizetéseket követelni az adósoktól. Ha szépszerével nem megy, úgy erőszak is lehetséges, de természetesen minden csak jogos alapon.

Türelmemre vagy elnézésre még a legjobban megalapozott adósok sem számíthatnak, mert hisz' a váltókon egész világosan ki van írva, hogy „fizessen Ön” s ettől sajnos nem térhetünk el, — magyarázat az igazgató ur a félnék.

A nagy pénzeszások ezalatt csendesen tovább emésztetnek és fogyasztják saját zsirjukat (ez nem fontos), adósaik pedig elpusztulnak, a jók is rosszakká válnak s mind ez történik: „Ad majorem Dei Gloriam”. Isten nagyobb dicsőségére.

Nincs a láthatáron semmi biztató, mindenütt csak a bizonytalanság, tehetetlenség, bizalmatlanság és pusztulás s ha nem jön rövidesen egy új Messias, úgy bizony nem lesz: FELTÁMADÁS.

lapoár

Lesz-e olcsó kenyér?

Ez érdekli ma a fogyasztó közönséget tekintettel a lecsökkent kereseti lehetőségekre. Az újságot olvasó emberek előtt nem ismeretlenek a napi sajtóban nap, mint nap megjelenő azok a hírek, amelyek a buza jobb értékesítéséről szólnak, mivel a boletta június hó végével megszűnik. A boletta megszűnése a gazdák után elsősorban a malmokat és pékeket érdekli, mert mi voltunk arra az áldatlan szerepre kárthatva, hogy

a bolettaalapoz szükséges fogyasztási adót a kenyeret evő közönségtől az állam részére beszedjük.

Rengeteg gyanúsításnak voltunk még felelős tényezők részéről is, — habár csak egy szavukba került volna a közönség felvilágosítása — kitéve. Árdragítóként kezelte a sajtó s a gyanutlan közönség nem tudva azt, amikor kenyeret evett, tulajdonképp

kenyerkilönléket 13 f., a liszt után pedig több, mint 17 fillér fogyasztási adót kellett kifizetni a malmokon és pékeken keresztül.

Elismerést, sajnos az állam részéről nem kaptunk, sőt állandó támadásoknak voltunk kitéve a szenzációt kereső napisajtó, sőt sokszor olyan hivatalos tényezők részéről is kitéve, akiknek első sorban tudomással kellett bírniuk arról, hogy miért nem lehetett a kenyér ára arányban az olcsó buza árával. A 8—10 pengős buza árához, ha hozzászámítjuk a mázsánkénti 10 P boletttát és P 2.50 örlési adót és bekalkuláljuk azt, hogy egy mázsa buzából átlagosan 70 kg-nál több lisztet nem kapunk, — az ideai gyenge buzából még ennél is kevesebbet, — könnyen kiszámítható, hogy egy mázsa lisztre 17 P-nél több fogyasztási-adó esett.

Nem volt tehát semmivel sem olcsóbb a pékhez kerülő liszt a 10 P-os buzaáránál, mint volt a 22—24 P-os buzaáránál. A kenyérárak pedig az 52 filléres fehér és 44 filléres félszínű lisztből 42, illetve 34—36 fillérré. Van 22—24 filléres árpakenyér is.

Buza monopólium, a Balkányi-féle boletttát pótló ugynevezett holdankénti segélyek, adókedvezmények stb. forognak a szőnyegen. Mi részünkről csak azt ki-

Belvárosi Takarékpénztár r. t. Budapest debreceni fiókja

TELEFON: 19-52, 28-40, 21-25

vánjuk: akár mi lesz az a segítség, amelyet az állam a gazdák részére nyújtani akar, úgy legyen adva, hogy minden visszaélésnek már eleve útját szegje. Az elmúlt időben

rengeteg visszaélés történt a gazdák részére engedélyezett szabad örléssel.

Utat nyitott azoknak a lelkiismeretlen kufároknak, akik

az állam szorult helyzetét kihasználták a gazdaörlés címen ellopják a boletttát s maradt helyette az állam vállalt felelőssége

a kiszállított s visszatérítésre igényt tartó buzamennyiségek után. Ez a metódus

a tönk szélére juttatta az összes tisztességes malmosokat és sütőiparosokat, akikben nem volt elég lelkiismeretlenség ahhoz, hogy adózatlan lisztekkel manipuláljanak.

A mai rettenetes gazdasági viszonyok között a boletta kérdést úgy kell, hogy megoldja az állam, hogy a kis jövedelmű fogyasztókat mentesítse ettől a drága fogyasztási adótól. Meg kell, hogy segítse nagyobb arányban a kisbirtokosokat, mert a 10—12 holdas gazdának semmi haszna a boletttából nincs, hiszen alig terem annyi gabonája, amennyi a saját háztartása részére szükséges. Leghelyesebb volna, amennyiben nem lehet a fogyasztásra kerülő kenyeret mentesíteni az adózástól, ha a kérdést úgy oldanák meg, hogy az adók a malmokban volnának beszedve. A malmok szabad örlésben nem örölhetnének. A gazdák családai és birtokállományuk szerint a kir. adóhivataltól kapnának örlési jegyet, amellyel fizethetnék a malmoknál az adót, a fennmaradó szelvényekkel pedig akár adót fizethetnének, akár egyéb bárhol fennálló tartozásait. Ebben az esetben megspórolna az állam egy olyan hatalmas összeget az adminisztráció egyszerűsítésével, amely mellett egész bátran leszállíthatnák 6 pengőre a lisztfogyasztási adót s

ezzel egyidejűleg a kenyérárak is 6—8 fillérral olcsóbbodnának.

Megszűnne a kétféle liszt (adóztat és adózatlan liszt) forgalma, egyenletesebbek lennének a versenyfeltételek s a befolyó összeg elegendő lenne a gazdák megsegítésére.

Nagyobb birtokoknál fokozatosan csökkenteni kellene az állami támogatást, hogy a fogyasztó közönséget súlyos megterheléstől a lehető legnagyobb mérvben megkímélni lehessen. Az állam részére sem lehet közömbös a kenyeret evő s lecsökkentett jövedelmű tisztviselő, iparos, kereskedő, munkás anyagi helyzete s amikor a gazdák érdekében elhátározza magát ezeknek a megterhelésére,

figyelembe kell hogy vegye szociális szempontból, ha kevesebb számu is, de mégis hatalmas táboru fogyasztókat is.

Ezt kívánja az egyenlő elbánás és igazságosság elve is.

Galamb Ferenc, szakosztályi elnök, sütőmester.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Barátnőm lelki életet él és irodalmilag művelt

Barátnőm, ez a szöke angyal, aki „legjobb barátnőm” név alatt szaladgál délelőtt a korzón, félkettőkor egy pohárka könnyedén kesernyét iszik a divatos cukrászdában, ebédre félkanál spenótot és narancslevet „eszik”. És mert a bridge halálos szenvedélye, lassanként elidegenítette tőle az összes kényelmesen szép és kényelmesen ostoba fiukat, így hosszas, de gyötrelmes lelkisutak után lemondott örökre a kártyáról és egyelőre a sportnál kötött ki.

A széles vállu, de filozófiát hírből sem ismerő fiúknak bement a nyári, boldog, kacarászó pajtásságot. Azóta estefelé ragyogó szemmel kiáltja a megnyert gémet a nagyerdei tenispályán.

A sporttal természetesen szorosan függ össze a tánc. És fáradt, kitennisztett izmokkal, boldog ernyedten lehet simulni este a kis piros világitású tánchelyen a tennispártnér széles vállához.

Barátnőm a fent leírt laza portréból most vidáman néz farkasszemet velem, ebben a pillanatban rándította meg a vállát.

— Elváltan élek, felelőtlenül, szökén, ebben a boldogtalan világban. — Meztelen lábszárral a tennispályán és selyemharisnyáson este a táncnál, olyan keskeny csipővel, mint egy mozdímon és akkor még ezt a kis simulást is van szíved kiszervezni?

(Őszintén szólva, nincs szívem.) És ez a barátnőm, nevezik Cukinak, Lolónak, Bucinak vagy Axynak, a divatos nő ma már csak kölyökkutyaneven szólható hétköznap; legnagyobb kétségbeesésemre erős lelki és még erősebb irodalmilag kulturált élet él.

A lelki élet kevésbé veszélyes!

Ha felrohan hozzám és levágja magát egy székbe, likórt, cigarettát kér, pudert készít elő és nátha-zsebkezdőt huz ki a retiküljéből, akkor már tudom, hogy lelki élet következik.

— Mit szólsz ahhoz a komisz betyárhoz? Ugy-e megmondtam, hogy minden férfi gazember? Ez is, pedig milyen nagyon védte a multkor! Zivivel látták már kétszer. Szentségtörés, hogy egy olyan csunya nővel csalog! Egy ilyen szép nőt, mint amilyen én vagyok. Azóta rosszak az álmaim. Az uccán nem merek a másik oldalra átmenni. És ami a legtragikusabb, ha szerelmi válságaim vannak, a bánat nagyságával együtt nő az étvágyam is. Nem tudok eleget enni, hogy ne legyek újra éhes. Határozottan nem szabad, hogy szerelmi válságaim legyenek, mert elromlik a kinnal lekopált alakom. Nekem csak szabályos boldogságban, ha szerelmileg jól megy, nincs étvágyam az evéshez!

— Érdekes, más rendes nő ezzel éppen fordítva van — próbálok közbevágni.

— Ne sértess! — sikolt a barátnőm. Elcsépett fogalmakkal jössz. Rendes nő? Kérdés, hogy ki számára, ki a rendes? És különben is, ne vágj közbe! Az ember beleőrülhet, hogy két percig nem tud egyfolytában beszélni. Mert nincs türelmed és nem vagy megértő, hogy meghallgass!

— De kérlek — dadogom zavartan — de kérlek...

— És mert idegesen újra leint, eszembe jut, hogy legjobb barátnőmhöz vesző-

lyes és lehetetlen is mindaddig szólni, amíg szerelmi bánata, mint felfokozott lelki élet, szabályos könnyek alakjában a zsebkezdőjébe nem vándorol.

Az irodalmi műveltséggel, már több bajom van. Barátnőm állandóan és rengeteget olvas. De mert emlékező tehetsége nincs irodalomra beállítva, írók neveit, könyvek címeit rendszeresen elfelejti és a hősnőket következetesen más tragédiákba állítja be, éppen akkor, amikor a nagyszerű könyvből a kitiűnő bankdirektornak idéz.

Nekem csak így szokta mondani.

— De ugyan kérlek, te tudod, na mondd már ki, a nyelvem hegyén van, csak nem jut eszembe. Tudod, akit te úgy szeretsz, az a Nobel-díjas író, akinek a kereszt neve éppen olyan, mint a másik híres író vezetéke neve.

Vagy így mondja:

— Az a híres lengyel író, hogy is hívják, izé! És a regény címlapján óriási gyárképek vannak.

Mostanában kedvence egy amerikai regényírónő, akit így jegyzett meg magának:

— Tudod az, akinek a fényképét a mult héten címlapon hozta a magazin. Háromszor vált el az urától és mind a háromszor törvényes házasság után és akinek a fényképen viselt ruháját megcsináltattam magamnak.

A rossz emlékező tehetséget meglehet bocsátani. De a kaméleon természet soha. Barátnőm irodalmi kaméleon! Ez azt jelenti, hogy a regény hősnő alakját, természetét szokások és mozgások alakjában magáévá teszi, amíg a felvett természetet, mint egy elmúlt és lejátszott szerepet el nem mossa az újonnan olvasott regényhősnő. De mert nevekre, nem emlékszik, e drága nő, mint egy élő keresztretjvény jár körülöttem és arcintorából, hangjából és mozdulataiból

Az indiai szabadságmozgalom hősnői

Mostanában ritkábban olvashatunk a lapokban indiai mozgalmakról, amióta a poonai börtönben ül Gandhi, a Vezér, akinek táborához számtalan rendkívüli egyéniségű asszony is csatlakozott.

A Mahatma nagyon jól tudja, milyen nagy befolyással bírnak az asszonyok Indiában, éppen ezért is veszi igénybe szolgálataikat. Nekünk, nyugati embereknek ritkán adódik alkalom indiai otthonok intimtársaiba bepillanthatni. Európai emberek előtt ez „tabu”, ezért is nehezen tudjuk megérteni azt a titkos befolyást, melynek segítségével az asszonyok olyan hatalmas tábor tudtak Gandhi mellé sorakoztatni. Nagy vezető egyéniségek vannak asszonyaik között, akik aztán nyíltan is élére állanak a nemzeti mozgalmaknak és így a Mahatma legszűkebb környezetéhez tartoznak. Európai lapok sokat írtak arról az előkelő angol lady-ról — Slade admirális leányáról —, aki Gandhi parancsára kopaszra nyíratta a haját és a legszegényebbek ruhájába öltözött. Mivel több európai nyelvet beszélt, ő, a Vezér titkára, intézi annak összes külföldi levelezését. Fanatikus követője, hirdetője, hogy „Gandhi a második Krisztus”, akinek születési helyéhez rövidesen az egész emberiség fog vándorolni. Azután beszéljünk Saroji Naidu asz-

találom ki, hogy milyen regény fekszik hálószekekrényére készítve az nap estére.

Barátnőm egy hete azt a furcsa szokást vette fel, hogy bárhol vagyunk, látogatóban, vagy társaságban teázás, zene vagy beszélgetés közben, hirtelen kirohan a fürdőszobába, levetkezik és lezuhanyozza magát. Utána frissen lekeféli a haját, bekrémezi, ruzsozza, puderözsa az arcát és ártatlanul visszavonul a társaságba. Ez lassanként olyan feltűnő lett, hogy a kitiűnő ideg-orvos egy vacsorán meg is jegyezte díszkréten:

— Az asszonykának ugylátszik enyhén patológikus mosdási kényszere van. Ugylátszik valami piszkos ügybe esett bele. Visszavonhatatlanul.

Tegnap délelben jövök haza. A lány azzal fogad, hogy látogató vár rám. A lakásban nem találom senkit. A fürdőszobából víz zuhogás, csapkodás és magas fejhargon valaki dideregve szaval egy Iván Goll verset.

Páris! Gyémánt Európa nyakán, millió ivlámpától ezer színre bomlasz...

Benyitok, legjobb barátnőm a zuhany alatt áll szivaccsal dörzsöli magát és kékre fagyott.

— Megörültél, kérdeztem? Legalább befutott volna biztos, hogy meghülsz. Nálad elromlott a központi fűtés, hogy az utóbbi időben idegen lakásokban fürödsz?

Aztán hirtelen világozás gyulladt bennem.

— Te nem azt a tavaly megjelent Parott könyvet olvasod most? — kérdeztem. Sok van még belőle?

Aztán meg sem vártam, amíg válaszol és folytattam:

— Ha megengeded adok kölcsön neked egy kitiűnő könyvet!

Otthagytam a fürdőszobában, a könyvespolcra kikeresetem a bámulatos tehetségű svéd író tulságosan konzervatív könyvét. A hősnő elvált asszony, miután megunt a mondain életet, férjhez megy egy falusi föld-birtokoshoz. Ritkán fürdik és barchet alszókonyát visel, gyerekeket hoz a világra és megpofozza a majorosnét, ha kevéte tejet adnak a tehének.

A könyvet gondosan becsomagoltam és átnyújtottam legjobb barátnőmnek.

dül kis Ford-autóján száguld végig Indián, nem retten vissza Perzsia legvadabb területén is hirdetni az indiai feminizmus jövőjét. Azonban ne gondoljuk, hogy ezeknek a nyilvánosan is szereplő nagy hindu asszonyoknak van csupán egyedül befolyásuk az indiai női lelkek átalakulására. Nem. Indiában a nők jóformán soha nem mehetnek férfiak közé, elszigetelten élnek, amiért is egy erőteljes, nagy szolidaritás épült ki közöttük, olyanira, hogy India bizonyos területein egy úgynevezett speciális „női nyelv” született, amelyet a férfiak egyáltalán nem értenek meg. Így elgondolhatjuk: a nők külön kis köztársaságot alkotnak India kebelén belül és egymás között zavartalanul terjeszthetik modern eszméiket, megértvén az idők jelét, hogy ő: sem játékszerek többé és hogy egyetlen közös feladatuk az összetartás, rábizva a vezető a már föntemlített bátor, nagyesszi asszonyokra.

K. T. M.

Asszonyok rovat postája

20 éves. A címzés jó volt megkaptam. Fekete ruha, világos szürke kabát, nagyon elegáns. Az idei divatban különben erős tendencia a sok árnyalattal sötétebb színű ruha és egészen világos kabát. A további kedves érdeklődése nagyon meghatót és jól esett. Annakidején, talán már a karácsonyi könyvpiacra látni fogja

Debreceeni nagylány. Rossz és naiv gondolat töltik és leghevesebb nem is törödni tovább velük. Azért, mert Rafaelék, Michelangelok és Leonardo da Vinciek voltak, most már soha festőcsetet senki nem vehet a kezébe? Dolgozzon csak kitartóan és becsületesen tovább, a tanárja olyan kitiűnő név, hogy az nem tévedhet. És ha máskép volna, ha csupán előkelő amatőrök lenné az egész, akkor is rendben van, a hozzáértő jó amatőr nem értett még soha a művészetnek, inkább keresd utján inspirációt, jó ötletekkel szolgált és így ha közvetve is, de segített a haladásnak. A reprodukciók különben igazán szépek sajnos lapunk ilyesmi közlésével nem foglalkozik. Kivánságára visszaküldtem.

Ibolya, Menyasszony, Alakítás jelképe a jövő héten válaszolok, helyszüke miatt.

25042—1931. aű.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, akár posta útján behozott fogyasztási adóköteles cikkeket, — bor, sör, hus és szeszitalok — a behozattól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikkek után járó fogyasztási adónak 8-szoros összegéig terjedő bírság összegében elmarasztaltatik.

Debrecen, 1933. évi április hó 13.

Városi adóhivatal.

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

35-40 éves állami v. városi alkalmazott v. jobb iparos ismerettségű keresem házasság céljából. „Bolya” jellegére a kiadóba. 3469

Komoly
40 éves vendéglős nőülme kevés pénzzel. Jó menetű üzlet van. Cím a kiadóban. 3478

Levelezés

Levélpapírok, papírszalvéták, mindenféle papírárúk, írószerek olcsón beszerezhetők Vámosi papírkereskedésében, Színházi átjáró. 3511

Betöltendő állás

Szigetelő
és Burkoló Vállalat keres férfi vagy nő könyvelőt, ki telekkönyvi és váltó kezelésben járatos 10-15.000 pengő ingatlan biztosítékkal. Fizetési igény megjelöléssel, párezer pengő készpénzzel rendelkező előnyben. „Váltó” jelleg. 3434

Gyakorlott
szerelő, aki egyúttal megbízható soffőr, felvétetik Batthyány ucca 6. keresztpületben, csak délelőtt tíz és tízenkettő között, délután öt és hét között. 695

Tanuló lány
felvétetik Gyenes Viola női- és gyermekruha szalonjában, Széchenyi u. 23., I. em. 3532

Kiadó
kétszobás lakás. Károly Ferenc József ut. 52. 700

Ügynököket,
akik már részleteladással foglalkoztak vagy jelenleg is mint ilyenek dolgoznak — azonnal alkalmazunk. Singer Varrógép Rt., Piac ucca 79. 3472

Üzletvezetőt
felvesszünk háromezer készpénz kaucióval. Jelentkezhet Hítelszövetkezethél, Szent Anna tiz. Fix fizetést és lakást kap. P

Kifutóleányt
jó bizonyítvánnyal azonnali belépésre felvesz Del-Ka. 3499

Megbízható,
rendszerető, mosni, vasalni tudó mindenesöt azonnala felvesz Goldmanné, Erzsébet ucca 1. 3522

Mindenes
szakácsnót hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Meiselsné, József kir. herceg ucca 32. 602

Egészárva
12-13 éves fiut fésűs tanulóknak teljes ellátásra felveszek. Suhajda Mátyás, Dévai u. 47. sz. 10030

Radio

Eladó
3+1 lámpás (200-600 m. hullám hossz) Standard rádió. Konusz hangszóróval, üzempépes állapotban 80.— P-ért. Közép-európa vevő. Cím a kiadóban. 641

Rádió
hálózati 3 lámpás, modern kivitel, alkalmi áron eladó. Telesi 28., ajtó 2.

Kiadó lakás

Három
és 4 szobás komfortos lakások november 1-re kiadók. Cím a kiadóban. 615

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

Uccai,
lépcsőházból nyíló 2 szobás garzonlakás kiadó. — Maróthy György 5. 532

Kettő szobás
uccai, egy szobás udvari lakás május 1-re kiadó József királyi herceg ucca 41. 3464

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, spájz májusra Kíandia 5. 3466

Öt szobás
kényelmes modern udvari lakás kiadó Piac ucca 59. 683

Egyszobás
és kétszobás lakás kiadó Bethlen ucca 53. 694

Kiadó
két szobás parkettes szoba teljes komforttal. Magoss György tér 24.

Különbejáratu
szép butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanitt foxi kutya eladó. Monti ezredes, Magos ucca 17. 721

Déli fekvésű
butorozott szoba elsejére 16 pengőért kiadó Péterfia 39. 3470

Szép
nagy, egyszobás, konyhás, spájzos lakások kiadók Zugó 4. — Reáliskolánál. 3471

Uccai
3 szobás lakás május 1-re kiadó Telesi 7. 3482

Egy szoba
előszoba külön konyhával május elsejére kiadó. Kar u. 22. 10024

Kiadó
május 1-re háromszobás, fürdőszobás lakás és egy kétszobás lakás. Augusztus 1-re egy nagy üzemhelyiség. Piac u. 70. 673

Egy
szoba, konyha, speiz május elsejére kiadó. Pacsirta ucca 64-A. 3515

Udvari
kis butorozott szoba kiadó. — Miklós u. 21. 699

Kiadó
modern 3-4 szobás lakások májusra és augusztusra. Csapó 59. 678

Kiadó
két lakás kerttel, jószágtartással 25 P. Táncsis u. 28. 10025

Teljesen
különbejáratu szoba, parkirozott udvarban, nyaralóknak kitünő üdülőhely, kiadó. Cím a Független Ujságnál, Piac 49. 3455

Kiadó
május 1-re modern 5 szobás uccai uri lakás teljes komforttal. Ért. házfelügyelőnél, Hunyadi ucca 24. 3460

Püspöki
palotában 2 és 3 szobás lakások májusra kiadók. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvintér 17. 3919

Egy szoba,
konyha kiadó május 1-re Kékes u. 58. Pp

Modern
uccai 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel keresztény családnak május 1-re kiadó. Barna ucca 11. 665

Egy- és kétszobás lakás kerttel és disznótartással, — fűtőházzal szemben, Délisor 25., kiadó. 668

Kiadó
két szoba, konyha vasut mellett, hozzátartozó mellékhelyiségekkel. Keleti sor 21. 670

Májusra
kiadó négy szobás alkóvos és öt szobás első emeleti modern uccai uri lakás teljes komforttal. Ferenc József ut. 16. Alföldi palota. 761

Kossuth
ucca 3. szám alatt, I. em. kétszobás udvari irodahelyiség kiadó. 506

Kiadó
2 és 3 szobás lakások azonnal. Miklós ucca 25.

Kiadó
1 szoba, konyha, közel a piachoz, villony bevezetve, kis családnak. Veres u. 13. 677

Kiadó
egy nagy ebédőszoba alkóvival, szép terrasz bejárattal, — konyha, különbejárattal és mellékhelyiségekkel május 1-re. — Rothermere (Darabos) u. 22. szám. 671

Kiadó
egy- és kétszobás modern villalakás szűkséges mellékhelyiségekkel. Tisztviselőtelep, Földi 22. szám. 667

Kiadó
2 szobás lakás verandával virágos parkban. Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca 12. 674

4 szobás
modern lakás 2 előszobával augusztusra kiadó. Orvosoknak különösen alkalmas. Csapó 22. szám. 676

Kétszobás,
verandás lakás, pince, 200 öl gazdasági udvar, nyárikonyha kiadó. Nap ucca 10. 640

Hungária
palotában 4 szobás, modern földszinti és emeleti lakások májusra kiadók. 3512

Csapó ucca 25.
kétszobás udvari lakás és egy udvarra nyíló szoba kiadó. 3477

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Péterfia 54. 751

Háromszobás
mellékhelyiséges lakás kiadó. Monti ezredes ucca 21. 746

Egy
szoba, konyha lakásnak vagy műhelynek kiadó májusra. Piac 75. alatt. 745

Május
1-re kiadó 2 vagy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel, jószágtartással. Vasvári u. 16. sz. 750

Déri-téri
bejárattal ujonnan átalakított kétszobás, fürdőszobás háromszobás lakás. Piac 10.

A VÖRÖS FOLT

Írta: H. WILLIAM PEARY

(49)

Vécsey Leó fordítása

A gépkocsi a Byron-street torolata előtt megállt, hogy az előttük elrohogó autónak utat engedjen. Rövid ideig tartó várakozás után szirénabugás hallatszott. Ebben a pillanatban nagyot ugrott a gépkocsi s a bentülők meghallották Billy Parson káromkodását:

— A buta mindenit a fejnek.

Teddy Goodman nem tudta elképzelni, hogy mi történt, csak azt látta, hogy mint száguldának végig tilos irányban, a keskeny Byron streeten s hogy az ucca másik végén eltűnik az üldözött autó. Kihajolt és megkérdezte a soffőrt.

— Mi történt?

— Még elszalasszuk őket, mert ez a számár nem ismeri a szabályokat. Ellenkező irányban ment el.

— Amilyen gyorsan csak tudsz, utánuk!

A régi városrész keskeny közeiben örült tempóban hajtottak, hogy utóljérjék az egérutat nyert taxit. A saroknál éppen hirtelen fordul-

tak, hogy a gépkocsi hátsó részébe neki ütődött a járdának, de szerencséjükre nagyobb baj nem történt és a tovatünő autót is megpillantották, amint bekanyarodott egy másik uccába. Az orvos bosszusan nézett ki a kocsiból, izgatottan leste, feltűnik-e ismét az autó, de megnyugodott, amikor egy szélesebb, forgalmasabb uccában meglátta a taxit. Az előttük haladó gépkocsi a körútra kanyarodott és közepes sebességgel a City felé tartott. Hármán is figyelték a kocsit, nehogy a száguldó autók százaik között eltévesszék. Várták, hogy ismét valamelyik mellékkucába kanyarodjék, de nagy meglepetésükre a gépkocsi egy kivilágított éjszakai mulatóhely előtt állt meg.

— Szinte lehetetlen, — szólt az orvos. — Mit keresne itt a Mágus?

A soffőr leállította az ő gépkocsijukat is és a mulató portása ugrott, hogy ajtót nyisson nekik. Teddy Goodman kiszállt és meg-

lepődve nézett az üldözött autóból előtűnőkre. Egy ismert operett-primadonna és egy ugyancsak ismert drámaíró léptek ki a kocsiból, hogy jókedvű nevetéssel tünjenek el a mulató ajtajában.

— Tessék, — szólalt meg a portás, de az asszisztens durván rákiáltott:

— Nem megyünk be!

Ujabb gépkocsi érkezett a mulató elé s a kapus szolgálatkészen odaugrott.

— No ezt jól megcsináltuk, — tört ki az orvos bosszusan. — Fuccsba ment minden... Ilyen marhaságot...

— Nem azok voltak? — kérdezte a soffőr megszéppenne. — Én számár... Miért is vártam őket a helyes irányból?

Pansy, aki kihajolva hallgatta a beszélgetést, kerekre tágult szemekkel nézett a bosszus asszisztensre s az ajka sirásra görbült.

— Rám is haragszik?

Teddy Goodman elmosolyodott és ez a mosoly nevetést csalt a leány ijedten szomorú arcára is.

— Magára? — Persze, hogy haragszom, — mondta nevetve.

— Addig nem nyugszom, míg helyre nem hozom a hibámat, —

dünnyögte Billy Parson. — Igérem, reggelre megállapítom, hová ment a gépkocsi.

— Nem, azt nem kell! — intette le a tanársegéd. — Hátha feltűnő lesz.

— Dehogy lesz feltűnő. Senki sem fogja sejtetni, hogy kérdés-köddöm. Panaszt teszek a hibás irányítás miatt a soffőr ellen és akkor öt perc alatt megállapítják, ki volt az. Biztos vagyok benne, hogy a fiu védekezés közben elmondja, hova vitte utasát.

— Egyelőre hagyjuk... Lehet, hogy nem is lesz rá szükség... Pansy, ugye most hazamegy? Ez lesz a legjobb, amit tehetünk és holnap majd meglátjuk a többit.

— És maga? — kérdezte a leány.

— Én is hazamegyek.

— Akkor jó.

Elindultak. Egy ideig szótlanul ültek, majd a leány törte meg a csendet:

— Ismét előlről kell kezdeni?

— Talán nem... Van más nyom is... Most ugy sem mondhatok el mindent, de holnap délben már ott leszek magánál és beszámolok részletesen.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Kiadó
4 szobás, mindenféle mellékkel rendelkező kertés ház, esetleg 2 család részére is. Eröss Lajos u. 5-b. 660

Kossuth
ucca 3., II. emeleti két szoba, konyhás lakás kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 522

Kiadó olcsón
napfényes négyszobás, parkettes komfortos lakás Piac u. 19. 3997
k, sz, cs, p, v

Háromszobás
udvari lakás mellékkel kiadó május egyre kiadó. Arany János ucca 45. 3444

Modern,
minden komforttal ellátott 5 szobás uccai, egy 2 szobás uccai lakás május 1-re, egy 5 szobás uccai, egy 2 szobás udvari augusztus 1-re kiadó. Központi melegvízfűtés. Lift. Szt. Anna—Varga ucca sarok. 574

Köntöskert
Töhötöm ucca 5., 2 szoba, konyha s mellékkel kiadó álló családi ház május 1-től kiadó. Értekezni Szegfű ucca 30. 722

Három szobás
udvari lakás mellékkel kiadó májusra kiadó Csokonai u. 5. 3509

Uránia
épületben egy szobás lakás májusra kiadó. Bővebbet házfelügyelőnél. 3500

Kiadó
kettő darab egy szobás konyhás, speizos lakás Simonffy u. 33. 10028

Kiadó lakások:
Ferenc József ut 34. számú házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik és 3-ik emeleti udvari teljesen modern 4-4 szoba, hall és minden mellékkel kiadó álló lakás valamennyi központi fűtéssel és melegvízszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

Kiadó
3 szoba, konyha, előszoba, pince, esetleg két részben is. Hatvan u. 64. 3507

Különbejárati
szépén butorozott uccai szoba kiadó József kir. herceg u. 33. 3486

2 szobás
udvari lakás 50 P kiadó Hunyadi 17. 710

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás május 1-ére Berek u. 5. Csapó u. kanyarnál.) Pp

Két szoba
konyha, mellékkel kiadó május 1-re kiadó Keleti sor 21 szám alatt. Pp

Két szoba,
előszoba, konyha kiadó József kir. herceg u. 61. P.

Egy szoba,
konyha, kamrából álló lakás kiadó májusra Poroszlai ut 66. alatt. Értekezés Ferenc József ut 16., III. em. 1. alatt. 3463

Kiadó városi kislakások és üzlethelyiségek.
A Simonffy u. 1. sz. bérház I. emeletén négy szobás lakás, a Simonffy u. 2. számú bérházban két drb. üzlethelyiség és az Iparostanonciskola alatt egy üzlethelyiség kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I-ső em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Lakás
egy szoba, konyha kiadó Csokonai ucca 18. szám. 711

Különbejárati
uccai butorozott szoba előszobával együtt május elsejére kiadó. Simonffy 39. 3508

Kiadó
Széchenyi u. 7., emeleten 3 szobás lakás május egyre. Értekezni házmeztérnél. 3453

Háromszobás
udvari emeleti napos lakás májusra kiadó. Szent Anna 29. 448

3-4 szobás
lakások kiadó. Cim a kiadóban. 663

Központban
különbejárati udvari szoba butorral vagy butor nélkül kiadó. Kossuth 43. 658

3 szobás
lakás külön udvarban kiadó — Nemzetőr ucca 1. Értekezni dr. Szél orvosnál, Piac ucca 43. 713

Ujonnan
festett udvari nagy szoba, konyha, üveges beranda kiadó Varga u. 29. s egy pincészsoba május 1-re. 718

Butorozott
szoba kiadó különbejárattal május 1-re Szentanna ucca 22. Értekezni I. emelet. 715

Ujonnan
festett uccai 4 szobás lakás kiadó Varga u. 29. 717

Két
szoba és 1 szoba május elsejére kiadó mellékkel kiadó. Zöldfa u. 10. 3526

Elsőjére
kiadó 2 szobás lakás üzlethelyiséggel, esetleg anélkül. Árpádtér 47. 692

Kiadó városi lakások.
A Rakovszki uccai, valamint a Szoboszlai uti kislakások bérházban kétszobás lakások kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. emb. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Három
szoba, fürdőszoba és mellékkel kiadó álló lakás kiadó. — Miklós ucca 11. 3523

Kiadó
Vargakertben, K. Tóth ucca 19. szám alatt egy szoba, konyha, kamara, pince. 687

Három szoba
fürdőszobával kiadó Vár ucca 8. 703

Két szobás lakás
május 1-re kiadó. Külsővásártér 9. Értekezni Papp László Ferenc József ut 16. 720

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. — Értekezni Gazdák Bankjánál Kossuth uccán. 704

Kiadó
kétszobás lakás mellékkel kiadó Domokos Lajos ucca 16. 706

Szoba,
konyha, speiz kiadó Töhötöm u. 6. 3493

Kiadó városi kislakás.
A tüzelaktanyával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél.

Uccai
5 szobás, loggiás lakás olcsón kiadó Hunyadi 17. 709

Kiadó városi lakások és üzlethelyiségek.
A Fűvészkert u. 4. sz. bérházban négyszobás lakás, a Szent Anna u. 10—12. szám alatti bérházban három és négy szobás lakások s ugyane bérházban üzlethelyiségek kiadó. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Modern
3 szobás parkettes fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Hatvan u. 70.

Kiadó
uccai 2 szobás lakás május 1-re. Olcsó lakbér. Bercsényi 8. szám. 10032

Uccai
szoba előszobával, kétszobás udvari lakás mellékkel kiadó. Csokonai 15. 3521

Szerényebb
szoba, konyhás lakás kiadó. — Méliuszter 10. 696

Uccai
egy- és kétszobás egészséges lakások speizokkal jutányosan kiadó. Patai ucca tizenhatsz. 3516

Két
szoba, konyha, speiz kiadó. Patai ucca 18. 616

Két uccai szoba,
előszoba, konyha, speiz fűtőkamara május 1-re kiadó. — Több lakó nincs. Baros u. 9. 669

Szoba
kiadó csendes udvarban üresen vagy butorozva. Homok ucca 72. 691

Kiadó lakások:
Ferenc József ut 34. számú házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik és 3-ik emeleti udvari teljesen modern 4-4 szoba, hall és minden mellékkel kiadó álló lakás valamennyi központi fűtéssel és melegvízszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

4 szobás
parkettes, komfortos uccai lakás május elsejére kiadó. Széchenyi ucca 40. 744

Kiadó
uccai butorozott szoba, vagy üresen. Szoba, konyha, speiz május egyre. Erzsébet ucca 83. 1505

Kiadó
egy nagy szoba, konyha, speiz. Bujdosó u. 21. 727

Egy
kis szoba, konyha, fűtőkamara kis családnak kiadó. Kőlcsey 18. 724

Kiadó
háromszobás, fürdőszobás komfortos lakás május 1-re. Bercsényi u. 95., 75. — pengőért. Homok ucca 86. 729

Péterfia ucca 16. sz.
a udvari komfortos, háromszobás lakás kiadó. Értekezés: dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. sz. a. 732

Két
szoba, konyha, speiz, mosókonyhával május elsejére kiadó. Kossuth ucca 65. 733

Háromszobás
komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérházban májusra kiadó. 737

Háromszobás
uccai lakás mellékkel kiadó. Arany János ucca 30. sz. 639

Kiadó
elsőjére két szoba, előszoba. — Csillag u. 70. Értekezni Nagy Kata hölgyfodrásznál, Kossuth 11. 617

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni Ispóty u. 13. szám alatt. 645

Butorozott szoba
különbejárati, esetleg ellátással is elsőjére kiadó. Iparkamara III. emelet 5. 3401
k, sz, cs, p, v

Csinosan
butorozott uccai szoba központi fűtéssel kiadó. Batthyány u. 17. II. em. 5. 3411

Club
helyiségnek Simonffy ucca 5. szám alatt emeleti helyiség kiadó.

Kiadó
modern két szoba, előszoba mellékkel kiadó magas földszinten. Domokos Lajos ucca 26. Vénkert. 636

50 fillérért
három napilapban

közöljük 10 szavas

apróhirdetését

hétköznap, vasárnap 70 fillérért.

Három napilap
sokezer olvasója

olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés
biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság
Debreceni Polgár

APRÓHIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Butorozott
szoba, tiszta, kényelmes, különbejárattal, ellátással is kiadó. Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 652

Háromszobás,
fürdőszobás, két szoba, konyha udvari lakás, valamint uccai nagy üzleteliséggel kiadó. Piac ucca 56. alatt. 738

Egy
és 2 szobás lakás kiadó. Bethlen u. 53. PP

Kettő
uccai szoba, konyha, speiz kiadó május 1-re. Barna u. 5. 3530

Különálló
lépcsőházi bejárattal, elegáns butorozott modern uccai szoba május 1-re kiadó. Fülöp, Péterfia 42. 3528

Egy
szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Töhötöm u. 36. Köntöskert. PP

Lakást keresők

Egyesület
részére keresünk földszinti világos helyiséget, 2 szoba, lehetőleg 5 x 6 mtr., két kisebb szoba, konyhával, központ. Cím kiadóban. 3488

Magános
asszony keres egy kicsi olcsó szobát. Ajánlatot ármegjelöléssel a Független Ujsághoz kér „Olcsó” jelíggel. 10021

Keresek
2 szobás, konyhás lakást melékkelhelyiségeivel, lehetőleg istállóval. Cím a kiadóban. P.

Üzletek

Kis
üzlethelyiség, Kossuth ucca 1. szám alatt május 1-től kiadó. Értekezni Első Takaréknál. 1825

Üzlethelyiség
olcsón kiadó Batthyány ucca 2. 10018

Püspöki
palotában, Kistemplombazárnál, Kálvin tér 5. szám alatt üzlethelyiségek azonnalra és májusra kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 3920

Üzlethelyiség,
kifogasztalan, jutányosan kiadó. Hunyadi ucca 21. 3468

Kiadó
egy üzlethelyiség Bádógos ucca 2., Alföldi palota. 732

Üzlethelyiségek
május 1-re olcsón kiadók. Hunyadi 17. 708

Hentes és mészáros üzlet
Csapó u. legforgalmasabb helyén, katonasághoz bevonuláson miatt minden elfogadható áron sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 3502

Üzlethelyiség
május elsejére kiadó Piac ucca 42. 3492

Korcsma!
Boross-féle, kiadó. Értekezni az udvarban. Maróthy 3. 679

Kisebb
üzlethelyiséget bérelnék központban. Esetleg felesben. — Pauló vésnök, telefon 13-65. 735

Pénz

2000—2500
pengő készpénzzel, fióküzlet vezetésével existenciát teremthet. „Készpénz” jelige. 685

Pár száz pengőt
kihelyeznék. „Biztos fedezet” jelíggel kiadóba kérek. 3503

Keresek
3000 P magánkölcson nyolcszoros fedeztetű új házra. Jelige „Első helyre”. 731

Ellátás

Ebéd,
elsőrendű, kóser, kapható kihordásra is. Széchenyi u. 43. első keresztépület. 3476

Pensio
Simonyi ut 11., szobák ellátással olcsón kiadók. 3424

Elsőrendű
házikoszt uri családnál, kizárólag kihordásra kapható. Rákóczi ucca 35. 3533

Eladás

Sajtátermésű
kitűnő édeses fajborok husvétra legolcsóbban Blas Ede, Széchenyi ucca 29. 3438

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., elsőrangú állapotban, majdnem új gumikkal, hátsó ülésel, Bosch-világítással 600 pengő készpénzzel eladó. Cím: Piac 49., nyomda.

Stráfkocsik,
kibádogozva, löpökroccok, tizedes mérleg, hordók, dézsák, vas targoncák Mütrágyagyárban olcsón eladók. 3472

Arany János u. 9.
számu ház nagy telekkel, építkezésre alkalmas, eladó. 3475

Ötázás
majdnem új Harley oldalkocsival vagy nélküle eladó Rothermere u. 23., keresztépület. 3479

Ruhaszekrény,
mosdó márvánnyal, nagy tükrökkel olcsón eladó Sas ucca 4., I. 4. 3480

Kétkerekű
kézikocsi olcsón eladó. Hatvan u. 47. 3481

Villanylámpák,
hencser, fogasok, resó, nagy asztal, faragott ebédlő, komplett, sürgősen eladó. Piac 59., földszint. 3483

Berkel mérleg
jókarban, olcsón eladó. Megtekinthető Kossuth u. 8., I. 5. alatt. 3486

Eladó
kijátszott jóhangu régi hegedű, cimbalom, vagy zongora szeké, fuvoja, villanyozógép. Szent Anna u. 22. 752

Valódi
yorshiri tenyészokocák eladók, esetleg kiadók. Piac ucca 75., házfelügyelőnél. 747

Eladók
Miklós ucca 25. és Szoboszlai ut 21-B. sz. házak. Értekezni: Vörösmarty 2. 747

Cserép.
Kupás cserép, ajtók, fekete márvány, női próbababa, üvegezett üzleti puld eladó Jókai u. 52. 10019

Jókarban
levő épülettárolási függőállványok teljes felszereléssel jutányosan eladók. Budapest, VII. Szent Domonkos ucca 17. Bonácsny Rezső. 3454

Eladó
új paplanok sodronybetétek két gyönyörű kép olcsón Kétmalom 13. 3459

Egy briliáns függő
alkalmi áron eladó. Cím a kiadóban. Pr

Eladó
hordók, szekrény, stélási, cseledágy, jószágok krumplics, álló íróasztal Nyomatató 9. P.

Eladók:
fehér gyermekágy réz díszítéssel, olcsó vaságy, nagy zsiros bödön. Erdős főmérnök, Simonyi 32. 3461

Ungváry
lerakatban gyümölcsfák, szőlővesszők nagy választékban kaphatók Bethlen u. 14. 3462

Boroshordók,
60 hl., nagyon olcsón eladók József királyi herceg ucca 41. 3465

Szekrater!
komót, berakásos, ruhaszekrény, vitrin jutányosan eladók. Maróthy 3. 680

Gyermekkosci,
modern, olcsón eladó. Kandia u. 4-b. I. 689

Saját termésű
bor eladó nagyban, kicsinyben és literenként. Lengyel dr., Nagyvárad ucca 15. 684

Egy
nagyobb bélyeggyűjtemény eladó Domb u. 6. 686

Csempézett
asztaltűzhely, jókarban levő, eladó Boldogfalva ucca 26. III-ik lépcső. 726

Sajtátermésű
hároméves óbor 56 fillér. Csonka ucca 18. 660

Jó bor
literje negyven fillér, kapható: Galamb u. 4. sz. Vásárpénztárral szemben. 659

Eladó
60 amperes dinamó és 10 lovas villanymotor. Hatvan u. 70., vendéglő. 3450

Bor 38 fillértől
kitűnő zamatu, 5 liter vételnél Dénesnél, Cegléd u. 22. 3451

Ebédlő,
plüss- és bőrgarnitúrák, íróasztal, képek, asztalok eladók. — Csapó 16. 10014

Saxofon
Es-alto eladó Teleki ucca kilenc. Lehoczky. 702

Egy
biedermayer asztal eladó Késes u. 64. sz. 714

Mosott,
főzött toll kis és nagymennyiségben eladó Kishegyesi ut 30. 10020

Diófa
4 éves, ruhaszekrények, tölgyfa fürdőkád eladó. Fűszerüzlet, József herceg 47. 10017

Fűszertüzet
berendezés azonnal eladó. Cím kiadóban. 10027

Igen
szép hálószobák, ebédlők, előszoba szekrények, konyhaszekrények, vitrinek, ebédlőszékek, íróasztalok, könyvszekrények, kottatartók, hencserek, gyermek kocsik, betegtolószékek, szőnyegek igen olcsón kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben. P

Rózsakarók,
tekegolyók, bábuk, hordócsapok, háztartási cikkek nagy választékban. Gebei Antal esztergályosnál. Kossuth u. 18. 10012

Eladó
gramofon valódi amerikai lemezekkel. Ugyanott 2 alig viselt fiúöltöny 14—19 évesnek igen finom anyagból. Sándor, Jókai ucca 1/B. 2—4 óra között. 10009

Ujlétai
sajtátermésű fajboraim husvétra leszállított árban árusítom. — Arany János 19. 3437

Készpénz árban
részletre vásárolhat, levélhívásra hához megyek. Halász, Bethlen u. 42. sz. 3439

Cink fürdőkád,
poroló állvány, üst, üstház, kerti pad, kerti szárazsók, leanderek eladók Zöldfa 15. — 10026

Eladó
kerítésnek való deszka, gerenda, ajtó, 100 x 160 cm. beüvegezett ablak, villámhárító. Erzsébet 33. 3963

Fajborok
40 fillértől felfelé hordó és literre is. Arany János ucca 30. sz. 638

Magot
Gulyás magkereskedésben vegyen. Debrecen, Batthyány u. 6. 642

Teherautó,
gyorsjárattal, teljesen új állapotban olcsón eladó. Cím a kiadóban. 3949

Ujlétai
sajtátermésű faj édeskés rizling és kádor boraim már 40 fillértől kapható. Barna 10. 3998

Kocsik
ujak és javítottak állandóan raktáron, Riesz kocsigyár Debrecen. 3960

Fajgalamb
tulszaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

„Ariel”
felülvezérelt motorkerékpár, — 500 köbcentis, eladó. Érdeklődni: Sóllyom cipőárház, Piac u. 34. 664

Sürgős
elköltözés miatt nagyon olcsón eladó: 1 rococo paraván (spanyol fal) dus aranyozással, ágy sodrony lábakkal, matrac-cal jó állapotban. Nagy, masz-sziv ládák, lakattal zárható, — költözködéshez, utazásra nagyon alkalmas. Hajnal uccai bérház A. lépcső, I. em. 8. 654

Bor
kiváló zamatu szentannapuzstai 38, rizling 44, nemeskádor 60, tokaji szomorodni 1.20. Révi, Nyugoti 2. 3448

Egy
alig használt férfi tavaszi kabát és egy női tavaszi sötétkék kabát eladó. Vigkedvű Mihály u. 31. szám. 10011

Hordók
borosak, minden áron eladók. Uri kocsik, ekék, szekér részek, Megtekinthetők „Szikvizgyárba” Böszörményi ut 5. 3436

Vichterle
cséplőszekrény, görülgolyós, — 600 m/m széles, olcsón eladó. Erzsébet 33. 3527

Eladó
kerítésnek való deszka, gerenda, ajtó, 100x160 cm. beüvegezett ablak, villámhárító. Erzsébet 33. 3963

Bor,
léta, literje 40 fillér Gerstner Kálmán italkereskedésében, — Széchenyi ucca 37. 3520

Üzletberendezés,
perzsaszőnyeg, szekrények, — ingaóra, különböző antik tárgyak eladók. Csapó 14. 10033

Anyacső
kuthoz, használt eladó. Köntöskert, Kiss u. 11. 681

Egy
jókarban levő bicikli eladó. Erzsébet ut 35., háziurnál. 698

Szép
rózsafák, bucusok, májvák stb. kiültetéshez való növények, palánták jutányosan árban kaphatók Janatka Alajos kertészetében, Szoboszlói ut 13. 693

Vasbeton
kripta eladó. — Felvilágosítás: Dankó temetkezési vállalatnál. 690

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 697

Kész
ajtók, ablakok minden méretben raktárról olcsón kaphatók. Dr. Balla asztalos, Török Bálint u. 3. 3514

Íróasztal,
szalon eladó. Balázs, Ferenc József ut 89. 3518

Debrecen
legszebb, legjobb oldalkocsis motorkerékpárja családli okokból sürgősen eladó. Bethlen 33. 731

Ebédlő,
konyhabutor, használt, jókarban levő, tiszta, egyéb háztartási ingóságok eladók. Megtekinthető délelőtt 10 és 12 óra között. Tompa Mihály 4. 743

Egy
6 személyes zárt, jókarban levő Mágosix autó kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 723

Krumpli,
étkezési és vetőmag, mázsás tételben eladó, Péterfia 9. 735

Eladó
egy jó állapotban levő permetezőgép. Erzsébet 35. 698

Fajtisza
leghorn tojás elültetésre kapható Péterfia u. 26., hátul az udvarban. 739

Lemezajtógató
és rundológép eladó. — Sipos, Csapó u. 11. 3529

Permetezéshez
200 literes fahordó 3 P-ért. — Goldstein szappangyár, Lónyai u. 37. Veréb boryár. 3531

Motorkerékpár,
James, 175 kbc. kitűnő állapotban olcsón eladó. Libakert, Szekfü ucca 26. 3534

350
köbcentis Király-tengelyes, generál javított motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 3535

Leghorn,
izlandi kakasok, tojás eladó. — Vénkert, Domokos ucca 8. P

Egy apróhirdetés egyszeri közlésre 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Tégla,
száraz, legjutányosabb árban bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23-18. 1395

Antik
perzsaszőnyeg, 1-es Wertheimkassza, permcetogép eladó. Cim a kiadóban. 3426

Ujlétai
sajáttermésű nemes fajboraim árát husvételre leszállítottam. — Steier, Csapó ucca 56. sz. 10008

Ünnepi kalács,
vajás, diós, mákos, mazsolás megrendelhető. Dió, mák és mindenféle fűszer nagyon olcsón kapható Galamb sütőde lerakataiban. Püspöki palota. 3427

Husvétii
borok, rizling és schiller 25 litertől felfelé 40 fillér, eladók. Burgundia 21. 650

Méhék
törzs családok 24 NB 36/42 keretes vándorkaptárakban igen jutányosan eladók. Simonyi ut 25. 712

Kovács-szén
mosott, 30 kilós csomagokban 1,80 fillér, mázsánként 5 pengőért beszerezhető Bartha széntelepén, Ispotály ucca 3. 3498

Eladók
három tizedes mérleg, benzín motor körfűrészes és balta, kúrámák, Bartha Ispotály ucca 3-b. Telefon 27-85. 3497

Eladó
1 drb. nagy jókarban lévő hűtő hentes, mézsáros részére, fehér márvány puld, egy jó Berkemérleg sürgősen eladó. Megtekinthető Piac 66., hentesüzlet. 3495

Eladó
egy petróleum tartány 200 liter ürtartalommal, egy tizedes mérleg és egy puldmérleg Attila 2., fűszerüzlet. 10029

Csukott
Ford autó új gumikkal potom áron eladó. Hatvan u. 58. 3505

Vétel

Zálogcédulát,
használt férfi ruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlap-hívásra házhoz megyek. Áruközvetítő, Csapó 14. 3772

Gazdálkodók figyelmébe!
Csikóbőröket legmagasabb árban veszek Adler szücs, Batthyány ucca 2. 3654

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Használt ékszeres vétele, eladása. Feldheim ékszerésznél Piac 75. Ékszerkészítése, javítása legolcsóbban. 3514

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Használt
billiárdasztalt keresünk megvételre. KIE, Piac ucca 7.

Jókarban
levő használt kerékpárt veszek Mester u. 38. 3435

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Jégszekerényt
megvételre keresek. Ajánlatot kiadóra kérek „Jégszekerény” jellegre. 666

Segédmotort
kerékpárral vagy anélkül veszek. Rothermere u. 3. Nagy. 742

Használt
billiárd asztalt keresünk. Kie, Piac ucca 7. 707

Ingatlan

A város
legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takarékné. 646

Kondor
3. alatt építkezési házhelyek — négyszögölenként 3 pengő 50 fillérért eladók. Szent Anna 4. 649

Emeletes
üzletsház, központban négy lakással, jó bérjövdelemmel vagyongosztás miatt eladó, öröklakásnak is. Értekezni Piac ucca 7. könyvüzlet. Közvetítőket díjazok. 3440

Saroktelek
vágóhídi villamosnál nagyon olcsón eladó. Drogéria Batthyány ucca 19. 657

Villa-
és házhelyek Homokkertben és Simonyi uton részletre is eladók. Batthyány 14., ügyvédi iroda. 613

Házhelyek részletre
is Margit-, Honvédtemető, Csige-kert-, Faiskola uccában eladók. Felvilágosítás ügyvédi irodában, Kölcsonsegélyző palota. 3488

Eladó
három uccai frontu ház boltokkal, lakásokkal, Csapó ucca 86. 10023

Lorántffy
ucca 6. számú ház sürgősen eladó nagy telekkel 10022

Szent Anna ucca 64. sz.
ház és a Nap ucca 23. eladó. Hitelszövetkezetről Szent Anna tiz. P.

Tócskertenben
1123 öl föld eladó. Értekezni Kigyó ucca 16. P.

Emeletes
bérház eladó. Cim a kiadóban. 716

SAMU JÁNOS
OFB. irodájának hirdetései:
Eladó házak! Zöldfa ucca 3. szám, kettő szobával, Kandia ucca 10. szám 4 szobával, fűrdőszobával, Aczél ucca 9., 4 és 3 szobás villalakás 2000 öl gyümölcsös, Kut ucca 136. szám 3400 P. Eötvös ucca 88., 5000 P. Márton Kálmán ucca 42., 2500 P. Sárosi ucca 4., 2400 P. Boldogfalva ucca 24., Nagy József ucca 3., 2000 P. Szent Anna 33., Pozsonyi ut 20-B, Gyepüör 43., Kincseshegy ucca 24., Borz ucca 19., Varga ucca 10., Hadházi ucca 21., Honti ucca 23., Uszó ucca 5. számú 4 szobás villa 1000 öl gyümölcsös. Földek: Vágóhídhöz közel 16 hold föld, 6 hold prima szőlővel, gyümölcsös, Ondódon 11, 10, 3, — Kondorosnál 35, 7, Szabolcsban 780 holdas kastéllal. Megbizott: SAMU JÁNOS, Hunyadi 24. 741

Sürgősen
megvételre keresek kétszobás, lehetőleg adómentes házat közműekkel, mellékkeliségekkel, közeli kertsgben. Ajánlatot ár-megjelöléssel Nádor ucca 4. 728

DIENES JÓZSEF
OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

Eladó ingatlanok:
Nyomtató ucca 9. Hét ablakos, uccai fronttal, nagy modern ház, két kisebb lakással, parkirozott nagy telekkel. — 50.000 pengő.

Kossuth ucca 71. Ötszobás és háromszobás parkettes lakással, gyönyörű udvarral. 40.000 pengő.

Füvészkert ucca 16. számú ház, 5 szobás, fűrdőszobás, konyha, 2 kamrás átadó és még 3 rendbeli lakással, 1500 négyszögöl virágos, napos udvarral.

Öröklakások. Központban emeletes épületben, földszinten 2x3 szobás, emeleten 3 és 4 szobás lakás fűrdőszobával. — Kevés pénzzel átvehető, havi részletre.

Déri-téren 30 évi teljes adómentességgel beépíthető szép kert, esetleg épületekkel.

Rothermere (Darabos) ucca 38. Több lakással, kisebb házzal. földdel elcsereíthető.

Veres ucca 19. Nagy ház, igen kedvező fizetési feltételekkel. Kevés pénzzel átvehető. Csemete uccán szép nagy négyszobás családház, 20.000 pengő.

József kir. herceg ucca 68. számú üzletes ház, 9000 pengő. Csapókertben fűszerüzlet, — italtermés, lakással 12000 pengő. Poroszlai ut 16. alatti szép telek négyszögölenként 15.— pengő.

Komlóssy ut 14. Két telek négyszögölenként 14 pengő.

Hatvan ucca végénél, Kishegyesi uti iskola mellett több telek négyszögölenként 10.— pengő.

Rázsó Gyula uccán 2 pengőjével.

Fentírt ingatlanok eladásával kizárólagosan megbizva Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16. sz. 1427

Széchenyi uton
200 négyszögöl szép saroktelek — Vágóhíd mellett Sipos uccán 4 házhely villamos megálló előtt eladók. Bartha István Ispotály 3-b. Telefon 27-85. 3496

Eladó
478 négyszögöl házhely Tócskertenben. Értekezni K. Tóth u. 1. Sütőde. 3494

Nyugdíjasok
figyelmébe! Eladó Józsa, Pásti u. 642. számú ház, 4 szoba, pince és mellékkeliség, 32 termő gyümölcsfa, 2 nyílas föld, ára háromezer pengő. Értekezni a helyszínen. 672

Házhelyek
Kerekes telepen Szávay ucca 2. szám alatt törlesztéssel eladók. 675

Lebontásra
eladó a Pereces ucca 5. számú ház. 662

Emeletes
bérház főuccából benyíló uccában eladó. Cim a kiadóban. 614

Uj villa
jutányosan eladó. Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca. Értekezés: Garay ucca 3. 3519

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth u. 705

Eladó ház
Széchenyi ut végén, István ut 39. szám. 725

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Allandó beiratkozás. Allamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Sofförvizsgára
olcsón előkészít Csobai mérnök, Török Bálint 15. 719

Különféle

Tűzfiatelepek
alkalmas területet lehetőleg vilamos mentén május 1-re keresek. Érdeklődők irjanak Ihsz Henrik címre, Pesti u. 2. szám alá. 573

Kertrendezéseket,
sírok beültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertes, Piac u. 14., virágüzlet. 521

Költöztetéseket
mindennemű, jutányosan vállal Csengeri, Simonffy 30. Telefon 32-21 — 1391. 3412

Gépszur,
gépindli, gombáthuzás nagyon olcsó áron. Gottlieb fehérműszalon, Piac 49. 3433

Amerikai
hölygfodrászat, Piac ucca öt, félemelet, legolcsóbb árai: Vasondolálás 50 fillér, vizondolálás 50 fillér, manikűr 30 fillér, hajvágás 40 fillér, hajmosás 50 fillér. Speciális hennázás legolcsóbban. Diákoknak, egyetemi hallgatóknak árengedmény. Olcsó bérletrendszer. Tanulóleányok felvétetnek. 3421

Kertek
rendezését, sírok beültetését jutányosan vállalom. Cim a kiadóban. 740

Kárpitos
munkát vállalom, javításokat a legolcsóbban, kiváságra géppel hánál is Csapó 81. 3456

Füldővárosban
30 szobás szállodához, vendéglőhöz 3-4000 pengővel társat keresek, vagy bérbeadom. Cim a kiadóban. 3443

A Széchenyi
uccán egy csengőréz elveszett. Beesületes megtaláló jutalom ellenében adja le Sz. A., Széchenyi ucca 99-A. 651

Gépek
javítását, esztergályozást, hegesztést legolcsóbb árban készíti Ehrenreich, Arany János ucca 37. 3473

Költöztetéseket
mindennemű, jutányosan vállal Csengeri, Simonffy 30. Telefon 32-21., 13-91. 3987

A Hadházi ut
és a köztemető melletti legelőre a teheneket Méliusz tér 6. sz. alatt lehet beiratni. 3450

Kerékpár,
varrógép, írógép, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnár Ernő műszerésznél Csapó u. 30. 3445

Autó
és motorkerékpár-gumnik újja regenerálása garanciával 48 óra alatt készülnek. Tóth gummiüzem Rákosi Jenő 5. Telefon 1705. 3447

Öndolálás 40,
manikűr 30, hajvágás 20 és 30. Miklós ucca 53. Tima. 3423

Hölgyek!
Keressék fel Szidi kalapszalont, hol csinos kalapok olcsón és átalakítás 1.20. Arany János u. 7. 3566

Bádogos
munkát, vízvezeték, új és javítást jutányosan vállalom. Fűrdőkádát készítek. Batthyány 7., Vár 2. 3491

Hírlapirodában
Széchenyi u. 6. Kölcsonzők költőgépet, beszállított új burgonyát tizenötért. Bor huszonöt. 3504

Függönyök,
ágyterítők, kézimunkák, ke-lengyek olcsón készülnek. Gép-azsurozás, endlítés. Jókay 7. 3525

Közreműködő
társat keresek jó üzlethez pár-száz pengővel. Cim a kiadóba kérek. 3524

Borszőlőjét
oltassa át csemeszőlőre. — Szőlővesszőért, oltómunkáért forduljon Biró Gézához, Szávay ucca 6. 688

Vízvezeték,
csatornázás, gáz- és központi fűtés szerelését és javítását leszállított áron készítem. Felszólításra díjtalan költségajánlatat szolgálok. Pásztor Károly szerelő, Nyomtató ucca 16. sz. 3510

Elveszett
egy kétéves dakszli kutya. Megtalálója jutalomban részesül. — Berta-malomban. 3517

Ha Ön
még nem tudja és ha tudja, mondja el a barátjának, hogy milyen cipőt készít Orosz cipész Hunyadi u. 15. Figyelje a kirakatokat. Ugyanott cipőfelszerkesztőt üzletlátnak keresek. 10015

Öreg
nyugdíjas egyént nyugdíjért holtáig gondozásba elfogadom. Napkori Mihályné, Monostor-pályi ut 82. szám. P

A Földes-Illesztartár
parfümös reklámkártyája 10 százalékos illatszer vásárlási kedvezményre jogosít. — Bika-épület, Vigmozinál. 3467

Salakteniszpálya
urima, szép helyen szonora kiadó, Széchenyi ut 14. 682

Kölcsonzők
takarmányt bármilyen új termésért. Bekecs 9-b. Kossuth uccai temetőnél. 701

Perzsa
szőnyeget szakszerűen, jutányosan javítunk. Jablonszky és Kovácsné. Piac 18. 3501

Figyelem!
Hozott szövetből már 24 pengőtől kezdve készítek legújabb szabással öltönyöket és felöltőt. Blau Dávid uri divat szabó, Arany János 3. 13489

300-400 pengő
biztosított ovadékkal, havi 120-160 P kereseti lehetőséget nyújtunk. Jelentkezés d. e. 11-12 között Kovács Hírlapiroda Piac 77. 10016

Tejes
bárány husvételre előjegyezhető Bethlen ucca 45. szám alatt. 383

Ablakredőnyök,
javítások és nádszükszövészek Eötvös ucca 36. 3457

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.